

EFELER ve EFELİK ŞİİRLERİ

T.C. EFELER BELEDİYESİ KÜLTÜR YAYINLARI: 4

EFELER ve EFELİK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ

Hazırlayan
Şükrü ÖKSÜZ

ŞİİRLER
1

T.C. EFELER BELEDİYESİ KÜLTÜR YAYINLARI: 4

T.C. EFELER BELEDİYESİ KÜLTÜR YAYINLARI: 4

1.Baskı Tarihi : Aralık 2017
Baskı Adedi : 2000
Yayına Hazırlayan : GÖKÇE grafik
Tashih : Ayten Soğancı Bozkır
ISBN : 978-605-66404-3-8
İsteme Adresi : Şükrü Öksüz P. K. 78 /EFELER/AYDIN
Telefonlar : 0.505.295 25 78
Elektronik Posta : sukruoksuz09@hotmail.com

Kitap Basım Sertifika No:35673
Ata Mah. Gıda Çarş. Harman Cad. No:1 Efeler/AYDIN
Tel&Faks:0 (256) 213 72 26
Gsm:0 (532) 746 81 62 Grafik: 0 (552) 245 17 26
E-Posta: gokceajansaydin@gmail.com

Sevgili Hemşehrilerim;

Büyükşehir yasası ile 2014 yılında kurulan Efeler Belediyesi 5 belde, 56 köy ve merkez mahallelerin bağlanmasıyla 83 mahalleden meydana gelmektedir. Vatandaşa eşit hizmet anlayışıyla hareket eden Efeler Belediyesi, sağlam temeller üzerinde, sosyal belediyecilik anlayışı ile yediden yetmişe halkı kucaklayan, samimi ve dürüst yönetimle birlikte doğdu ve bu şekilde hızla büyümektedir. Belediye olarak her zaman sanata ve sanatçıya destek verdik. Kültürümüzün yozlaştırılmadan sahip çıkılması yönündeki her faaliyeti sürekli destekledik. Mert, cesur, atılgan, mazluma dost, haksızlığa düşman olan Efelik ruhuyla, Efeler ilçesi bir kültür ve sanat kenti olması noktasında da ilerlemeye devam edecektir.

Vatanımızın bağımsızlığı uğruna canını, toprağını hiçe sayarak tarihimizin yazdığı ve yazmadığı kahramanlarımız, efelerimiz, destanlarla tarih yazdı. Efelik Ruhunu yaşatabilmek ve gençlere, milli bir ruh, milli bir şuur aşılabilen için pek çok kıymetli insan kendi alanlarında yıllarca hizmet ürettiler. Kardeşlik, milli birlik ve beraberlik mayası ile Aydın'ı, ülkemizi tarihin, kültürün ve medeniyetin beşiği haline getirdiler. Renk renk, çiçek çiçek bahar olan bereketli Aydınımız, türkülerle, şiirlerle yaşadı ve yaşatıldı.

Hayatımızda ve dünyamızda yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen kendi gökyüzünde benzersiz tazeliğini, kuşatıcılığını ve birleştirici büyüstünü koruyan şiir; sevgidir, hissetmektir. Dünyaya başka gözlerle bakmak, insanların kalbine dokunmaktır. Şiir, insan hayatını güzelleştiren bir ögedir. Şimdi şairlerimiz Aydın ve Ege tarihini yazan isimli, isimsiz kahramanlarımız adına tarihe not düşüyor.

Toprağı vatan yapan duygu ve inanışla, bağrında taşıdığı yiğitler ve kahramanlıklarıyla, ezelden ebede İstiklal ve nesilden nesile İstikbal bırakmak uğruna isimlerini sonsuzluğa, hikayelerini kalbimize yazan yiğitlerin vatani, Efeler diyarı Aydın, mısralarla dile geliyor ve anlatıyor anlatılmamış hikayelerini o kahramanların. Kalemın gözünden, kelimelerin gücüyle, kahramanları, kahramanlıklarını, acılarını, sevinçlerini, Efe demek olan; mertliği, yiğitliği, dürüstlüğü kardeşliği anlatıyor şiirleriyle... Şairlerimizin dilinden Efelik söze gelip anlatıyor; sevgileri, özlemleri, türküleri ve yüreklerle işliyor Efeliğe dair kültürün yürek sızlatan dizeleri.

Sanatın ve sanatçının topluma ulaşması ve ışığıyla aydınlatması için yol olan, köprü olan Efeler Belediyesi, Edebiyat alanında da kalemın ve kelimelerin birleştiriciliğinde, geçmişten günümüze Efeliğin gelecek nesillere ulaştırılması adına da köprü oluyor.

Kültür, sanat ve edebiyat alanında yapılan her etkinlik, o ilin tanıtılmasına, o ilde yaşayanların sanat ve edebiyat zevkinin gelişmesine katkı sağlar. Medeniyet kavramının inşasında güçlü bir yeri olan edebiyat ve şiirin önemi elbette tartışılmaz. Aydın Yazarlar ve Şairler Derneği Türkiye genelinde düzenlenmesini istedikleri “Efeler ve Efelik Konulu Şiir Yarışması” projesini belediyemize sundular. Biz de Efeler Belediyesi olarak konunun bilincinde olduğumuzdan Belediye Meclisimizde projeyi görüşerek oy birliği ile kabul ettik.

İlçemizin ve Efelik kültürünün tanıtımına, edebiyat ve şiir zevkinin gelişmesine, Türk edebiyatına yeni şiir, şair ve yazarlar kazandırmak amacıyla projeyi hayata geçirdik. Aydın Yazarlar ve Şairler Derneğinin Koordinasyonunda Türkiye genelinde “Efeler ve Efelik Konulu Şiir Yarışması” düzenledik. Yarışmaya Türkiye'nin muhtelif il ve ilçelerinden 119 şiir iştirak etti. Seçici Kurul Üyeleri bu şiirleri değerlendirerek ilk altı şiiri belirlediler. Yarışma şartnamesinde belirtilen ödüller ve plaketter Aydın'ın Kurtuluş günü olan 7 Eylül de Efeler Belediyesi Milli Aydın Bankası Kültür ve Sanat Merkezi'nde düzenlenen törenle kendilerine verildi. Yarışmaya katılan şiirlerden uygun görülenlerden oluşturulan kitap, belediyemizin kültür yayınlarındaki yerini aldı. Kitaptan ilk etapta 2000 adet bastırılarak halkımıza, yarışmacılara ve kütüphanelere ücretsiz olarak dağıtılmıştır. Bu yarışmanın düzenlenmesinde başta Aydın Yazarlar ve Şairler Derneği Başkanı Şükrü Öksüz olmak üzere, diğer seçici kurul üyeleri, Prof.Dr.Duran Nemutlu'ya Yrd.Doc.Dr.Adil Adnan Öztürk'e, Beyhan Erdoğan'a, Yaşar Uyar'a ve Efeler Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü Şükrü Söylevci'ye, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Yusuf Kalın'a ve emeği geçen herkese teşekkür eder, sevgi ve saygılarımı sunarım.

M. Mesut ÖZAKCAN
T.C. Efeler Belediye Başkanı

T.C. EFELER BELEDİYE BAŞKANI M. MESUT ÖZAKCAN'A TEŞEKKÜR

Efeler diyarı Aydın'da öteden beri Efeler ve Efelik konulu bir şiir yarışmasının düzenlenmesi ve bu şiirlerin bir kitap haline getirilerek yeni neslin aydınlatılması, içimizde bir ukde olarak duruyordu. Aydın'da merkez ilçe olarak Efeler ilçesi ve belediyesinin kurulmasıyla Aydın Yazarlar ve Şairler Derneği olarak derhal harekete geçerek bir proje hazırladık.

Hazırlamış olduğumuz bu proje ile Türkiye genelinde Efeler ve Efelik konulu şiir yarışmasının düzenlenmesi amaçlanıyordu. Bu projeyi Efeler Belediyesi Başkan Vekili Halis Günday'a, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Yusuf Kalın'a, Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü Şükrü Söylevci'ye ilettik. Sağ olsunlar projemizi olumlu karşıladılar. Dosyamızı belediyeye takdim ettik ve dosyamız Efeler Belediye Başkanı M. Mesut Özakcan'a iletilti. Sayın Başkanımızın da uygun görmesi ile projemiz Efeler Belediye Meclisinden de oy birliği ile olur kararı aldı.

Böyle bir kültürel boşluğun doldurulmasında, efeler ve efelerin gelecek nesillere şiir ile aktarılmasında, Efeler Belediyemizin göstermiş olduğu bu hassasiyetten dolayı başta Sayın Belediye Başkanımız M. Mesut Özakcan'a, Başkan Vekili Halis Günday'a, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Yusuf Kalın'a, Efeler Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü Şükrü Söylevci'ye, belediye meclis üyelerine ve emeği geçen tüm belediye çalışanlarına; Aydın'ın 17 ilçesinde ikamet eden 102 şairimiz ve yarışmaya katılan tüm şairlerimiz adına hassaten teşekkür ediyor, saygılarımızı sunuyoruz.

Şükrü ÖKSÜZ

Aydın Yazarlar ve Şairler
Derneği Başkanı

**ŞAİR VE YAZAR ŞÜKRÜ ÖKSÜZ'ÜN
YAYINLANMIŞ ESERLERİ ŞİİRLER**

- 1)Gözümdesin (2001)
- 2)Sevgi Pınarı (2002)
- 3)Evrensel Sevgi (2003)
- 4)Sevgi Işığı (2004)
- 5)Sonsuz Sevgi (2005)
- 6)Sevgi Yolunda (2009)
- 7)Bendeki Sevgi (2013)
- 8)Sevgi Dünyası (2013)
- 9)Vatan Sevgisi (2013)
- 10)Sevgiyle Yaşamak
- 11)Sevgi Yürektedir

DÜZ YAZILARI

- 1)Kelimeler Dile Geldi 2004

ANTOLOJİLER

- 1)Hürsöz Şairler Antolojisi 2002
- 2)Hürsöz Şairler Antolojisi 2003
- 3)Hürsöz Şairler Antolojisi 2004
- 4)Hürsöz Şairler Antolojisi 2006
- 5)Aydın Güzelhisar Şairler Antolojisi 2010
- 6)Nazilli Şiirleri Antolojisi 2013
- 7)Aydın Güzelhisar Şairler Antolojisi 2013
- 8)Aydın Şiirleri Antolojisi 2013
- 9)Buharkent Şiirleri Antolojisi
- 10)Buharkent ve İncir Şiirleri Antolojisi
- 11)Adnan Menderes Şiirleri Antolojisi
- 12)Nazilli Şiirleri Antolojisi (2)
- 13)Efelik ve Efeler Şiirleri Antolojisi

SEÇİCİ KURUL ÜYELERİ

- 1) **Prof. Dr. Duran NEMUTLU (ADÜ)**
- 2) **Yrd. Doç. Dr. Adil Adnan ÖZTÜRK (ADÜ)**
- 3) **Şükrü ÖKSÜZ (Şair, Yazar, Gazeteci)**
- 4) **Şükrü Kadri SÖYLEVCİ (T.C. Efeler Belediyesi
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü)**
- 5) **Beyhan ERDOĞAN (Emekli Edebiyat
Öğretmeni, Şair, Yazar)**
- 6) **Yaşar UYAR (Emekli Öğretmen, Şair, Yazar,
Halk Ozan)**

EFELER

Aşk-ı adalet ile hayat bulduklarından,
Eşit dursun isterler terazide kefeler.
Muhassıl zulümünde mazlum olduklarından,
Hür ve bağımsız Aydın dağlarında efeler.

Efe merttir, yiğittir, cesurdur, korkusuzdur,
Hürriyet aşkı serin akan pınar, sonsuzdur,
Çatlamaz sabır taşı gibi açtır, susuzdur,
Hür ve bağımsız Aydın dağlarında efeler.

Evlendirir efeler fakir erkek ve kızı,
Cezasız bırakmazlar hiçbir zaman hırsızı,
Fakir ve fukaranın kalbinde olmaz sızı,
Hür ve bağımsız Aydın dağlarında efeler.

Dağları, hep dağları düşünür uykusunda,
Hak, adalet, doğruluk kalbinde ve usunda,
Gözü olmaz efenin kimsenin namusunda,
Hür ve bağımsız Aydın dağlarında efeler.

Ortakçı'dan Söke'ye adaleti sağlamak,
Düşmanın sinisini kurşunlarla dağlamak,
Efenin kitabında yazar mı hiç ağlamak,
Hür ve bağımsız Aydın dağlarında efeler.

./..

Düşmana kan kusturdu efeler her bölgede,
Düşmanların korkusu yazılmakta belgede,
Düşmana kurşun sıkar güneşte ve gölgede,
Hür ve bağımsız Aydın dağlarında efeler.

Aydın ihtilaliyle efsanedir Kel Mehmet,
Efeler gönüldedir unuttur mu bu millet,
Nesilden nesillere yaşayacaktır elbet,
Hür ve bağımsız Aydın dağlarında efeler.

Yörük Ali, Demirci gönüllerde taht kurdu,
Tam on üç ay sekiz gün düşmanları durdurdu,
Atatürk'le beraber kurtardılar bu yurdu,
Hür ve bağımsız Aydın dağlarında efeler.

Mecbur kalınmadıkça ovalara gelinmez,
Efeler ölümsüzdür mezarları bilinmez,
Efesiz kalan halkın gözyaşları silinmez,
Hür ve bağımsız Aydın dağlarında efeler.

Yüzyıllar öncesine dayanır bu gelenek,
Düşmanın kurşunları efe alnında çiçek,
Cennet kapılarında hilaller benek benek
Hür ve bağımsız Aydın dağlarında efeler.

Naim ÖZDAMAR – BUHARKENT

Not: Yarışmada Birinci olan Şiir.

EFE DEYİNCE

Bozulunca memleketin düzeni
Ayanları uyarmaktır efelik
Kahrederek bu milleti üzeni
Ezileni kayırmaktır efelik.

Atçalı'dan Alanyalı Ahmet'e
Kamalı'dan Çakırcalı Mehmet'e
Dur diyerek zulüm ile zulmete
Adaleti buyurmaktır efelik.

Onurunu düşürmeden ağlara
Başkaldırıp çıkmak yüce dağlara
Düsturunu tarihlere, çağlara
Dünyalara duyurmaktır efelik.

Ömür kısa tez zamanda ererek
Halk adına arayışa girerek
Davaları kalp gözüyle görerek
Hâkim olup ayırmaktır efelik.

Zalimlerin üzerine yürüyüp
Mazlumları, garibanı koruyup
Soyguncudan, hırsızlardan kürüyüp
Fakirleri doyurmaktır efelik.

./..

İslamoğlu, Sinanoğlu emsalı
Kerimoğlu, Kılloğlu misali
Aşıkâre davet etse eceli
İcabette dik durmaktır efelik.

Demirci'yle Yörük gibi derince
Düşünmeden düşman yurda girince
Milletimiz ersin diye erince
Kılıcını sıyırmaktır efelik.

Cesarettir esaretin çaresi
Şahidimdir Ege... Teke Yöresi
Vicdanlara yön vererek töresi
Teknesinde yoğurmaktır efelik.

Kanadını kartallarca açarak
Duruşuyla halka güven saçarak
Kâh yekiniş, kâh sıçrayıp, uçarak
Toprağına diz vurmaktır efelik.

İlhamıyla türkü yakan ellere
Ezgisiyle davul zurna yellere
Yiğitlikte destan olup dillere
Efsaneler doğurmaktır efelik!

Salih ERDEM - AYDIN

Not: Yarışmada ikinci olan şiir.

İŞTE BUDUR EFELİK

Benzeyemez efeme, başka ırkın cesuru
Efeyi farklı kılar! Düsturuyla desturu...

Dağlarım efeler, hak uğruna çıkarlar
Haksızlık yapanların, defterine bakarlar!

İsyan değil amacı, adalet vurgusudur
Zayıfların yanında, yer alma duygusudur.

Dağlar onun yatağı, bulutlar yorganıdır
Lokman Hekim doktoru, ilacı karganıdır.

Efeliğin yasası, yamaçlarda yazılır
Çiğneyenin mezarı, oracıkta kazılır!

Bulunmaz o yasada, ırz ve namusa taciz
Hiçbir mala sebepsiz, koymaz zeybeğim haciz!

Ehl-i mansıp yapsa da, haksızlığa direktir
Mağrurlardan alarak, mağdurlara iletir...

Efelerin fesleri , oyalarla işlidir
Mazlumlara şefkatli, zalimlere dişlidir.

Onun en büyük lüksü, köstekli saatidir
Karakterli duruşu, en doğal adetidir.

Cepkeninin kolları, kartal kanat kıyafet
Adımında asalet, oyununda zarafet...

./..

Vatanına aşıktır, zeybeğin içi dışı
Toprağıma moraldir, efenin haykırışı.

Bu duruş, bu kükreyiş; Türk'e çatan içindir
Gerisi teferruat, her şey vatan içindir...

Bütün dünya anladı, efeliğin gücünü
Alıverdi zeybekler, milletimin öcünü.

Ordu, millet, efeler, düşmana çöküverdi
O sırtlan sürüsünü, denize döküverdi.

Efeliğin özeti, güçsüzlerle gülmektir
Arka çıkmak adına, gerekirse ölmektir.

Var oldukça bu dünya, o ruh devam edecek
Asil kanlı bu millet, hep ileri gidecek...

Bize gelmiş mazimiz, biz maziye gidelim
Kaybolmasın efelik, bizzat devam edelim.

Unutamaz ulusum, efe ve kızanları
Destanlaşmış tarihi , tarihte yazanları.

Zor şartlarda yaşayıp, terk-i dünya ettiler
Bu vatani bizlere, bırakıp da gittiler

Efelerden selam var, bu ruhu yaşatana
Bu emanet vatana, artı bir şey katana...

Mehmet IŞILAK - AYDIN

Not: Yarışmada üçüncü olan şiir.

EFELERİN DÜNYASI

Karşımızda dağ olsa tuz buz eder geçeriz
Her engeli aşarız, adımız efe bizim!...
Esir yaşayamayız, hürriyeti seçeriz
Kabımızdan taşarız, adımız efe bizim!...

Hainler böyle bilsin, inlerine gireriz
İradeyi kuşanır, çelik duvar öreriz
Çileyi bal eyleriz, sanma sefa süreriz
Huzur içre yaşarız, adımız efe bizim!...

Mum misali yanarız, kor olur, sönmeyiz biz
Bu kahraman milletin yolundan dönmeyiz biz
Bayrakta al oluruz, gönderden inmeyiz biz
Hainlere şaşarız, adımız efe bizim!...

Yurda göz dikenlere kaşımızı çatarız
Düşmanlardan yılmayız, önümüze katarız
Hainler güruhunu buruşturup atarız
Esareti boşarız, adımız efe bizim!...

Pehlivanlar misali toprağa diz vururuz
Yedi düvel gelse de karşısında dururuz
Canımız pahasına bu vatanı koruruz
Heyecandan coşarız, adımız efe bizim!...

./..

Karanlığın bağrına ay misali doğarız
Dünya bir olsa bile kanımızla boğarız
Zalimlerin üstüne kurşun olup yağarız
Hürriyete koşarız, adımız efe bizim.

Küçük ve büyüğümüz bu vatana sevdalı
Kanımızdan yadigâr şanlı bayrağın alı
Zaferin ertesinde oynarız harmandalı
Meydanlara üşeriz, adımız efe bizim!...

Vatanın dört yanında izimiz vardır bizim
Yıldırımlar misali hızımız vardır bizim
Serdengeçti oğlumuz, kızımız vardır bizim
Yaramızı deşeriz, adımız efe bizim!...

Ceddin haysiyetini düşürmeyiz yerlere
Onurla yaşarız biz, bulaşmayız kirlere
Zafer kokusu siner alındaki terlere
Hakk yoluna düşeriz, adımız efe bizim!...

Yiğit serdengeçtinin izini iz eyleriz
Yorulmak ne bilmeyiz, yokuşu düz eyleriz
Memleket sevdasını yürekte köz eyleriz
Aşık narında pişeriz, adımız efe bizim!...

Nihat MALKOÇ – TRABZON

Not:Yarışmada birinci mansiyon alan şiir.

VATAN KURANDIR EFE

Malgaç'ta baskın yapıp, düşmana karşı çıkan
Efeler efesidir, ilk önce kurşun sıkın
Zalime posta koyup, derebeyliği yıkan
Baskı ve haksızlığa, karşı koyandır efe.

Asaletten açıktır, hep mintanın yakası
Namusudur tüfeği, yoktur asla şakası
Düşmanları hoplatır, onun asil cakası
Ay yıldız çetesiyle, dimdik durandır efe.

Hep yiğittir, hep merttir, kıvırmaz sağda solda
Yürektedir rütbesi, ne omuzda ne kolda
Canını feda edip, vatan için bu yolda
Namusa göz dikenini, tek tek vurandır efe.

Önce kızan olunur, cesaret gözü boyar
Zeybeklik ardı gelir, üstüne terfi koyar
Fakirleri doyurup, sonra kendisi doyar
Gariban hatırını bir bir sorandır efe.

Gakkoşturlar doğuda, Yörük'tür Akdeniz'de
Anadolu'da seymen, uşak Karadeniz'de
O kartaldır, şahindir, hem karada denizde
Dağların hakimidir, vatan kurandır efe.

./..

Kurşun bile işlemez, dağlar üstünde gizdi
Vatana göz koyanı, bir bir kurşuna dizdi
Kutsal toprağımızın, sınırlarını çizdi
Cumhuriyetimize damga vurandır efe.

Gece gündüz demeden, açlıktan benzi solan
Ulu önder Ata'mın, her an yanında olan
Yüreği iman ile vatan sevgisi dolan
Köşk cephesinde bir yıl, nöbet tutandır efe.

Körüklü çizmesiyle simgesidir vatanın
Zeybek oyunu oldu, hoşlandığı Ata'nın
Kâbusları olmuştur, vatanını satanın
Her gün cennetten bakan, diri yatandır efe.

Milli Mücadele'de efelerin duruşu
Demir yumruklar gibi düşmanlara vuruşu
Umrunda değil para, olmadı bir kuruşu
Hürriyet nefesiyle, karnı doyandır efe.

Bir elinde filinta, solda vicdanlı huyu
Sevdasını sorarsan derin dipsiz bir kuyu
Vatanı için şehit, içmiştir zemzem suyu
Bayrak çıkınca arşa, ruhu bulandır efe.

Ergün GÜL – ÖDEMİŞ

Not: Yarışmada ikinci mansiyon alan şiir.

EFEM

Elinde mavzerin çıktın dağlara
Mor cepken fesinle kartalsın efem
Yandım diyen için indin bağlara
Zalimin başına belasin efem.

Mavzerdir, kamadır bir tek sermayen
Yılanın başını ezmektir gayen
Sana koşar feryat figan eyleyen
Dertleri dindiren celasun efem.

Mor dağlarda yuva yaptın kendine
Her zaman güvendin taptın Rabbine
Zulmeden zalimi taktın beynine
Kaplan gibi pençe vuransın efem.

Türedi ağalar fakiri ezdi
Mazlumlar kan kustu canından bezdi
Önce ihtar sonra kurşuna dizdi
Kokuşmuş düzende asilsin efem.

Gün geldi kurtuluş harbi başladı
Silahsız orakla taşla taşladı
Düşman yaktı yıktı odla haşladı
Bir hışımla inen aslansın efem.

./..

İlk darbeyi vurdun Malgaç'ı bastın
Uçurdun köprüyü düşmanı sarstın
Vatanı satanı ağaca astın
Bu vatanda eşsiz vefasın efem.

İsyanlar başladı Anadolu'da
Kızanlar canını koydu bu yolda
Çorum'da, Konya'da, Şark'ta, Bolu'da
Yağmur gibi kurşun sıkansın efem.

Önce vatan diye diye haykırdın
Düşmanın hırsını ruhunu kırdın
Şimalden, cenuptan, garptan saldırdın
Düşmanı denize dökensin efem.

Kendin için rahat ömür sürmedin
Sıcak uyku yorgan döşek görmedin
Masum hiç kimseyi yere sermedin
Kara bulut gibi yağansın efem.

Namertliğe fırsat pirim vermedin
Haksız yere asla defter dürmedin
Sevdiğine gonca güller dermedin
Sevdanı içine basansın efem.

Emin ÇELİMLİ – DENİZLİ

Not: Yarışma üçüncü mansiyon alan şiir.

EFELER

Efeler tarihini bildiğim kadarıyla
Dağları mesken tutup, temiz nefes aldılar
Merttiler, yığittiler, efesi kızarıyla
Yaptığı hizmetlere gönüllere doldular.

Keçi, koyun sütüyle, beslenip büyüdüler
Sessizce, kıl çadırda huzurlu uyudular
Tertemiz hava ile şafakla uyandılar
Bir tas ile sofrada, daim mutlu oldular.

Kendine has giyimle ilginç süslenirlerdi
Marala sevdalanır, gözle seslenirlerdi
Keklik, tavşan avlayıp, etle beslenirlerdi
Nice yüzyıllar boyu hep dağlarda kaldılar.

Soylular koymuşlardı, mesafeler araya
Efeler özenmedi, ne köşk ne de saraya
Daima merhem oldu, mazlumlarda yaraya
Yardımlara koştukça, daim huzur buldular.

Yerleşimden uzakta, bahar, güz göçerlerdi
Nice dağı, ovayı, soluksuz geçerlerdi
Hep farklı pınarların suyundan içerlerdi
Yüksünmedi kalpleri, rahat nefes aldılar.

./..

Efe karısı olmak her genç kızın hayali
Nice nikahlar kıydı, Demirci, Yörük Ali
Takdirle karşıladı bunları İl'de vali
Böyle evlenen çiftler şen ve esen kaldılar.

Düşmanlar sarmış iken, yurdun dört bir yanından
Efeler durur mu hiç? Söz ettirdi şanından
Nice topraklarımız sulanırken kanından
Yörük Ali, Demirci, daim önde oldular.

Gökçen, Cafer Hüseyin onlar da baş çektiler
Dağlara, kalelere bayrakları diktiler
Yaptıkları hizmetle kalbe sevgi ektiler
Düşmanları püskürtüp, iç huzuru buldular.

Atatürk'ün omzuna, yüklenmişken bunca yük
İsmail'ler, Durmuş'lar, koştular büyük-küçük
Kurtuluş savaşında efenin rolü büyük
Yurdumu düşmanların ellerinden aldılar.

Her insan efe gibi mert ve cesur olamaz
Korkusuzca atlayıp, toprak elden alamaz
Binyıllık Türk Vatanı, düşmanlarda kalamaz
Püskürttüler düşmanı daim mutlu oldular.

Nurdane UZUN- BURSA

AYDINLIYIM EFEM, YÖRÜK ALİ'YİM

Aydınlıyım efem, Yörük Ali'yim
Destanlarım hey hey! Dilimde benim
Memleket sathında, namım yürümüş
Mavzerim, kılıcım belimde benim.

Türk oğluyum, Türkçe düşünürüm mert
Yumruklarım taştan, kayadan da sert
Dert değil girse de, Aydın'a namert
Kalamaz hiçbiri, yolumda benim.

Korkuyu, tasayı tanımam bilmem
Düşmanı yurdumdan kovmadan ölmem
Göndere al bayrak, çekmeden gülmem
Gülersem kan aksın, salımda benim.

Şehitlik en kutlu, rütbedir bana
Adadım canımı, kobran vatana
Selam olsun benle, silah çatana
Yol yoldaş bulunsun, ölümde benim.

Deli fişek vuruştüğüm düşmandır
Geldiğine düşman, bura pişmandır
Kuvva çetelerim yurda mihmandır
Memleket yüreğim elimde benim.

./..

Bir deli rüzgârım, bıyığım burma
Hâki cepkenimin nakışı sırma
Düşman aman diler; “aman ha vurma”
Sürürüm düşmanı, selimde benim.

Aydın ilim yurt kavgama dar alan
Ettirmem yurdumu, düşmana talan
Yarenim, yoldaşım, kardeşim olan
Koç yiğit zeybekler, dalımda benim.

Aydın, Muğla yollarında boylarım
Kavgalarla geçer günler, aylarım
Hürriyete türkü yakar söylerim
Zaferler ses verir, telimde benim.

Mert çalım çalınır, aşk ile sazlar
Diz vururum yer, gelir ilkyazlar
Efeler, zeybekler, kızanlar, kızlar
El ele, yan yana kolumda benim.

Aydınlıyım Efem, Yörük'tür adım
Şahlanır kavgamda, yağız kır atım
Kovdum yunanlıyı, erdi muradım
Zafer türkülerim, ilimde benim.

Celalettin KURT- ELBİSTAN

EFEYE GÜZELLEME

Efe deyip de geçme, elif gibi dik durur
Kanıyla destan yazar, ağa mührünü vurur.

Başlıya baş eğdirir, dizliye diz çöktürür
Düşürür maskeleri, haine kök söktürür.

Düşmanın karşısında efe kırpmaz gözünü
Gözü pektir efenin, hiç sakınmaz sözünü.

Harmandalı oynarlar, merttir bizim efeler
Fokur fokur kaynarlar, serttir bizim efeler.

Vatanın istiklali efelerden sorulur
Oynadıkça açılır, sanma efe yorulur.

Efe güven demektir, toprağın tapusudur
Yiğidi güçlü kılan, cesareti usudur.

Efelik köz içinde, barut olabilmektir
Başı göğe erse de kendi kalabilmektir.

Efeler boyun eğmez, mesken tutar dağları
Kendi kolay değişmez değiştirir çağları.

Efkârın pusu düşer dağların başlarına
Kim engel olabilir yürek gözyaşlarına?

Pusat giymekle olmaz, yaman iştir efelik!...
Her yiğidin gönlünde büyük düşür efelik!...

./..

Çakıcı Mehmet Efe, efelerin piridir
Mazlumların öncüsü, gönüllerde diridir.

Yörük Ali Efe'yi, Aydın nasıl unuttur?
Zamanın beşiğinde sallayarak uyuttur.

Haysiyet heykelidir, ne asildir duruşu
Dağı, taşı titretir, toprağa diz vuruşu.

Vatanının uğruna vazgeçebilir serden
Efe daim dik durur, kalkar düştüğü yerden.

Kurşuna siper olur, korurken hilalini
Acıyı çeken bilir yüreğin melalini.

Analar “efe” diye ne yiğitler doğurur
Şahsiyet hamurunu gözyaşıyla yoğurur.

Dağların koyağında ay tarar saçlarını
Anneler sırma saçın kınalar uçlarını.

Davul zurna çalınca efe durmaz yerinde
Al bayrak dalgalanır gözlerinin ferinde.

Kardeşçe kenetlenir efelerin elleri
Bir ve beraber olur, aşarlar engelleri.

Yurduna göz dikene mezarlar kazar Efe!...
O şerefli adını tarihler yazar Efe!...

Nihat MALKOÇ – TRABZON

EFELERİN DESTANI

Efeleri tarihe destan olan çağlara
Yakılan türkülere, havaya sor anlatsın
Sırtını bulutlara yaslandığı dağlara
Uğruna baş koyduğu davaya sor anlatsın.

Atçalı Kel Mehmet'ten Çakırcalı Mehmet'e...
Şu çileli toprağın öyküsünü bir dinle
Kerimoğlu Efe'den Alanyalı Ahmet'te...
Davul zurna, curanın ezgileriyle inle!...

İnsan çaresiz kalıp mor dağlara çıktı mı
Eli tüfek tuttu mu, dönebilir mi geri?
Sinanoğlu misali bendini bir yıktı mı
Sökün eder kavganın bitmeden bir diğeri!

Efeliğin özünde insan sevgisi yatar
Görev aşkıyla dolar, taşar efe dediğin
Efeliğin düsturu hayata erdem katar
Hak ve adalet için yaşar efe dediğin.

Kurallar çok keskindir efelik yasasında
Zalimlere merhamet mazlumlara zulümdür!
Öksüz, fakir, yetimin tasası; tasasında
Haksızlığa göz yummak efelere ölümdür.

./..

Halkı sömüren çarpık düzenin düşmanıdır
Yiğitçe başkaldırıp zorbalarla savaştır
Ki, halkının nezdinde dertlerin dermanıdır
Halka hizmet yolunda doğru Hakk'a kavuşur.

Bozdağlardan Madran'a yüreklince, Aydınca
Zeybeklerin diyarı Ege... Teke yöresi
Çıkar ortaya bıçak kemiğe dayanınca
Yeter dosta düşmana onların tek gölgesi!

Malazgirt'ten bu yana Anadolu sathında
Onlar var vatanımın temelinde, harcında...
Gökçen, Cafer, Çakıcı... Cumhuriyet zırhında
Kılhoğlu ve Poslu yiğitliğin burcunda...

Kaynağından ağzına Menderes'i takip et
Taştan taşa sıçrarken kulak ve kurda kuşa
Milletimi erdirir beslediği muhabbet
Yörük Ali Efe'yle Malgaç'tan Kurtuluş'a.

Onlar ki özgürlüğün motiflerini dokur
Toplumsal bir devrime dönen ihtilal gibi
Onlar ki, halkı için dünyaya meydan okur
Ve gönlüne taht kurar Mustafa Kemal gibi...

Salih ERDEM – AYDIN

EFELER DESTANI

Selam olsun huzur şehri Aydın'a
Efesi hem candır, hem de yiğittir
Zeybekleri aman vermez yalana
Efeye kızanlık şandır şöhrettir.

Aydın şehri büyük efe diyarı
Zeybekler otağı, kızan yatağı
Burada var olur efeler şahı
İsyanı adalet, insanı merttir.

Torlak Kemal derler kocaman yürek
Börklüce Mustafa ile bir bilek
Yol Şeyh Bedrettin'in oldular destek
Efeler tarihi buna tanıktır.

Aşık Ömer derler efe sedası
Efelerin dili, ince sevdası
Aydın ellerinin güçlü edası
Sözleri dosta gel, telleri haktır.

Efenin yüreği insana devlet,
“Su, çeşme halkındır” dedi Kel Memet
Akan suya “tekne” önemli nimet
Atçalı'nın derdi halka hizmettir.

./..

Nazilli'de doğdu Demirci Memet
Ödemiş, Denizli, Aydın'da kuvvet
Gel onu Umurlu, Köşk'te de seyret
Kuvayı Milli'de yüce millettir.

Milli Mücadele geliyor söze
Kuvayı Milliye dstandır bize
Yörük Ali düşmanı getirdi dize
Efeler Yörükler merttir cömerttir.

Namerde korkudur Molla Ahmet
Sökeli Cafer, Gökçen, Mestan'ı seyret
Çete Ayşe Efe dostluğa hasret
Şerif(e) Ali Efe güçtür kuvvettir.

Kıllıoğlu derler Hüseyin adı
Çine'den yürüdü Aydın'a vardı
Hak mücadelede yerini aldı
Tarihe bakarsan büyük davettir.

Ali Abbas der ki ey Aydın eli
Aydın insanın var, gönülün gülü
Ege'nin incisi yaşam sümbülü
Efe, zeybek, kızan koca hasrettir.

Yrd. Doç. Dr. Ali Abbas ÇINAR - MUĞLA

BİZİM EFELER

Şanlı tarihimin kalbinde gizli
Aydın'a güç verir, bizim efeler.
Dağları titretir, her an tok sözlü
Destanlar yazdırır bizim efeler!

Yörük yaylasından Türkmen soyundan
Ege yöresinden, oymak boyundan
Vatan savunması mertlik huyundan
Diz vurur toprağa, bizim efeler!

Efe can, canandır, derde dermandır
Zulmete karşılık veren fermandır
Kızanı çoğaltan gümrah ormandır
Yurt için umuttur, bizim efeler!

Garibin çilesi çoktur gülemez
Ağanın elinde köle olamaz
Hakça bir düzene karşı gelemez
Hakkı paylaştandır, bizim efeler!

Bir gözü yukarda, bir gözü yerde
Efelik en önde bulunur, serde
Silahın attığı kurşun, kemerde
Sırma cepkenlidir, bizim efeler!

./..

Yörük ali Efe, Demirci Mehmet
Çakırcalı, Mestan, Çakıcı Mehmet
Sarı Efe, Gökçen, hepsine rahmet
Yiğit, kahramandır, bizim efeler!

Kuva-yı Milliye ruhunda saklı
Canı pahasına vuruşur, haklı
Ata'ya saygılı, alını hep aklı
Eli tüfeklidir, bizim efeler!

Eşkîya köylere, korku salamaz
Bu vahşete kimse razı olamaz
Hain düşman yurdumuzu alamaz
Koca yüreklidir, bizim efeler!

Eserken yurdumda bir deli boran
Yetişir imdada halleri soran
Düşmanın kalbine hançeri vuran
Gözü pek insandır, bizim efeler!

Yurt için savaşır, nara atarlar
Yalınkılıç elde caka satarlar
Bayrağın altında, rahat yatarlar
Yurda şeref şandır, bizim efeler!

Gülser HÜNÜK – ISPARTA

EFELER DİYARI

Aydın, Muğla, Denizli, ey efeler diyarı
Selam Anadolu'dan, selam bizden efeler
Efenin yürekleri, külçe altın ayarı
Her millet sizi sever, memnun sizden efeler.

Efelerin tarihi yüzyıllara dayanır
Güneş yakar tenini, esmer renge boyanır
Efe asayiş sağlar; işe erken uyanır
Efeler dost canlıdır; içten, özden efeler.

Daima sevimde, efelerin oyunu
Zeybekleri oynarken, eyer yana boyunu
Obalarda yayarlar; yaz, kış keçi, koyunu
Efelerde bir Türk'tür; sizden, bizden efeler.

Efeler çok güçlüdür; dağları mesken tutar
Yürekleri daima vatan yoluna atar
Bahar, güz, yaz demeden; güneş dağlarda batar
Hoşlanırlar her zaman; güzel sözden efeler.

Demirci, Yörük Ali tarihler yazdırdılar
Nice altın harflerle kalplere kazdırdılar
Yunanlı esir düştü başını ezdirdiler
Çalışkandır Yörükler; bilmez naz'dan efeler.

./..

Kurtuluş Savaşında daim önde oldular
Gece uykularını seve seve böldüler
Bu vatanın uğruna can verip de soldular
Kimi bacaktan oldu, kimi gözden efeler.

Tarihte yaşananlar gözümde asla gitmez
Asırlar geçse bile efenin şanı bitmez
Birkaç kıta şiirle bu anlatım da yetmez
Bu yüce Türk Milleti memnun sizden efeler.

Biliriz ki pişmeden çiğ yumurta soyulmaz
Efeler zeybek oynar; seyretmeye doyulmaz
Barışı sever efe; dost gözü de oyulmaz
Yetinmeyi bilirler daim azdan efeler.

Yalnız vatan ve haktır; efelerin ereği
İklim gibi sıcaktır efelerin yüreği
Sevgi ile titretir; gönüldeki direği
Vazgeçmez ne türküden; ne de sazdan efeler.

Atatürk çok memnundu; her daim efelerden
Bilmezlerdi lüks salon; geçmezdi kefalardan
Kurtardılar milleti; çektiği cefalardan
Tat alır dağ, obada; bahar, yazdan efeler.

Nurdane UZUN– BURSA

VURUN EFELER

Düşman Ege'den girmiş memleket toprağına
Bizler kıyamazken âh, bir kuru yaprağına
Çılgın ateşler düşmüş o nazlı bayrağına
Yunan'ın ettiğini görün Allah aşkına
Vurun gayrı efeler, vurun Allah aşkına.

Zalimler kız kızanın kanını döktüğünde
Aşılmaz surlarımın dişini Söktüğünde
Erlere bağrından yanıp diz üstü çöktüğünde
Bu zulmün hesabını sorun Allah aşkına
Vurun gayrı efeler, vurun Allah aşkına.

Malgaç'ta derin yara... Düşman köprüyü tutmuş
Bin başlı bir ejderha sanki ülkeyi yutmuş
Şehadet muştuları gazileri avutmuş
Zül selinin önünde durun Allah aşkına
Vurun gayrı efeler, vurun Allah aşkına.

Cepkeninden aşağı al kanları sızarken
Çatıp da kaşlarını bu dehşete kızarken
Yirminci Yüzyıl diye tarih kanla yazarken
Vatana göz koyanı serin Allah aşkına
Vurun gayrı efeler, vurun Allah aşkına.

./..

Yürek yakan bir gazel dilden dile Aydın'da
Şafak ne vakit söker takvimleri saydın da
Haçlı'nın ne işi var Müslüman Türk yurdunda?
Küffarın defterini dürün Allah aşkına
Vurun gayrı efeler, vurun Allah aşkına.

Haydut pazarı kuran bizden ötede dursun
Yol kesen kervan vuran bizden ötede dursun
Mazlumdan hesap soran bizden ötede dursun
Eşküyaya dersini verin Allah aşkına
Vurun gayrı efeler, vurun Allah aşkına.

Efe dediğin asıl Alvarlı gibi olur
Efeliği şecaat, istikamette bulur
Efelerin efesi yiğitlikten nam alır
Düşlerinizi hayra yorum Allah aşkına
Vurun gayrı efeler, vurun Allah aşkına.

Belde dursun kamalar ocağımız sönmesin
Kaldır ki kollarını hasmın geri dönmesin
Vurma gari dizini seni zelil sanmasın
İstiklâl güllerini derin Allah aşkına
Vurun gayrı efeler, vurun Allah aşkına.

Saltuk Buğra BIÇAK – NAZİLLİ

SARI ZEYBEK

Sen bir zeybek torunusun kızanım
Efe türküleri nakşeder mertliği yüreğine
Vatan aşkın ondandır
Eşkıyanın hasmı, garibin dostudur efe
Özgürlük tutkun ondandır...

Adalet üzre hüküm sürmeyince sultan,
“Hakkımızda devlet etmiş fermanı
Ferman padişahın,
Dağlar bizimdir” der, dağlara yaslanır...

Çakırcalı namıyla konaklar basar
Torosları mesken tutar, bir bozuk düzende,
Çukurova’da İnce Memed olur.
Anasına, yarine uzanan elleri kırar...

Gelinlik giymeden cepken giyer
Kızansız dağa çıkar Kezban kız
Zalimi alnından vurur...
Ne öcünü kor zorbada, ne hakkını
Gözü görünür, yüzü görünmez
Bir efsane olur Yalnız Efe...

Harman dalında,
Türk’ün mührüdür toprağa diz vuruşu
Kartal kanatlı, kurt bakışlıdır
Yaylandı mı, dizinin üstünde,
Dağdan dağa aşacak,
Çakalı tutup, boğacak sanırsın...

./..

Şehadet kapısında yüreği kabarıır,
“Uzun olur gemilerin direği,
Çatal olur efelerin yüreği” diyerek
Türküyle tekbir getirir
Dumlupınar –Denizaltısı
Cennetten bir bahçedir artık...

Egesiz efe, Efesiz Ege olmaz
Zeytin dağları öksüz, incir ovaları yetimdir
“İzmir’in dağlarında çiçekler açmaz,
Altın güneş sırmalar saçmaz.” Efesiz...

Zeybek merttir, kalleşi sevmez
Yiğittir, korku nedir bilmez
İhanet etmez, edeni affetmez
Şeytana bel bağlar,
Ademoğluna bel bağlamaz...
Dağlar eğilir de efenin heybetinden,
Başı eğilmez efenin.

Efelerin seçmesi Yörük Ali,
Zeybeklerin başı Sarı Zeybektir...
Sarı zeybek Mustafa Kemal’dir...
Aslında her Tür bir Sarı Zeybek’tir.

Osman KARAARSLAN- SİMAV

BİZ EFEYİZ

Biz tan vakitlerinin ışığıyız
Fırtınalı atar, çataldır yüreğimiz
Yıldızlar şahidimiz, kayalar yoldaşımız
Düşmana şimşek şimşek çakar mavzerimiz.
Biz efeyiz,
Biz efelerin efesiyiz.
Sılada yarımız anamız bacımız kalsa da
Gölgesinde dinlendiğimiz ağaçlar kalsa da,
Serin akan derelerimiz kalsa da,
Karlı tepelerde açan şahinleriz.
Biz efeyiz,
Biz efelerin efesiyiz.
Kötülerin düşmanıyız
Düşkünlerin kardeşiyiz
Gökler bizden sorulur,
Semaların kartalıyız.
Özgürlük andımızdır
Vatan için kor kor alevliyiz.

./..

Biz efeyiz,
Biz efelerin efesiyiz.
Güneşte parıldar cepkenimizin pulları
Harman dalıyla döver dizlerimiz toprakları
Damarlarımızdaki kanımızla boyarız bayrakları
Yan gözle bakanlara dar ederiz bu dağları, ovaları.
Biz efeyiz,
Biz efelerin efesiyiz.
Dağlarda Yörük Ali Efe'yiz.
Çete Emir Ayşe'yiz.
Dağlarda Çakıcı Efeyiz.
Sökeli Cafer Efe'yiz.
Atamız liderimiz.
İmanımızla onun neferleriyiz.
Biz efeyiz,
Biz efelerin efesiyiz.
Hilâle renk veririz
Vatana şehit veririz
Helâl olsun Türk Milletine kanımız.
Biz efeyiz,
Biz efelerin efesiyiz.

Ömer ERU - AYDIN

YAVUZ KÖYLÜ EFEDİR MUSTAFA KEMAL

Madran Dağı'nın karı erimedi bu sene
Düşman yakmış köyümü bir şafak sökülürken
Bir garip düşüncedir aldı efemi yine
İntikam yeminleri ağzından dökülürken.

Şu kıvrım kıvrım akan garip Menderes Nehri
Her tarafta yangın var sisler kaplamış şehri
Ermeniler katletmiş yürekte yaşar Mehri
Gözyaşı sele döndü ay güne çekilirken.

Kalk ayağa diyerek gürleyince annesi
Doğruldu birden efem bu azar neyin nesi
Yıllardır duymamıştı anasından bu sesi
Ana sözü beynine mih gibi çakılırken.

Sana olan sütümü bil ki haram ederim
Tepele ki düşmanı dinsin benim kederim
Öd yoksa ki sinende ben kendim de giderim
Prangalı duramam memleket yakılırken.

Anasının sözleri zehirden acı geldi
Titredi efem birden ana sözünü böldü
Davrandı mavzerine kızanlar hiza geldi
Ant içtiler bir ağız yapraklar dökülürken.

./..

Malgaç'ta verdi baskın ansızın düşmanına
Bu baskınla şan kattı efeliğin şanına
Yüzlerce kızan birden toplanınca yanına
Dönüp baktı Aydın'a, Madran'a çıkılırken.

Çiğnetir mi düşmana böyle güzelim yurdu
Madran'dan sıçrayınca Menderes'e diz vurdu
Dize geldi düşmanlar cihan selama durdu
Ay yıldızlı bayağı göklere çekilirken.

Efe olmak zor iştir ortaya can koyarsın
Efe bir haykırdı mı ta arştan da duyarsın
Titrer onun sesiyle dağ, taş sen de ayarsın
O ne heybet hele gör dizleri bükülürken.

Yavuz Köylü efedir Gazi Mustafa Kemal
Yörük Ali, Çakıcı, Danişmentli İsmail
Cafer Efe, Demirci, Emir Ayşe bir güzel
Şu Aydın dağlarının suları içilirken.

Şu Aydın uşağının efelik ruhunda var
Burda doğan her yiğit anasından er doğar
Yedi Eylül gününde basar ruhumu efkâr
Genç Aşık efelenir ekinler biçilirken.

Savaş SARIKAYA - AYDIN

EFELERİN EFESİ

Göğü kucaklayan bir kartal gibi duruyor
Yiğitçe kalkmış kollar Efelerin Efesi;
Göğsünü siper etmiş vatanını koruyor
Gücüne hayran yollar Efelerin Efesi.

Her mızrap titretiyor cesaretini tel tel
Kalbinde ulus aşkı giremez başka emel
Vakur adımlarıyla atar hürlüğe temel
Topuğuyla arz sallar Efelerin Efesi.

Sarsıyor her defada diz vuruşun yerleri
Korkuyor hasımların yayılır haberleri
Naran yeter düşmana beklesin diğerleri
Hişmindan ürker eller Efelerin Efesi.

Karşında yüce dağlar dayanamaz sesine
Rüzgâr ihtiyaç duyar bir tutam nefesine
Ruhuna kadar kalpte akan menderesine
Canlanır senle dallar Efelerin Efesi.

Seninle aydınlığa ulaşıyor her bir fert
Kalmıyor ahalinin üstünde hiçbir dert
Yükseliyor göklere yiğitlik merdamert
Yerlerde açar güller Efelerin Efesi.

./..

Bağımsızlık deyince efeler akla gelir
Milli mücadeleye yön verir, herkes bilir
Kahramanlık timsali sen tepelerde belir
Tutulur şaşkın diller Efelerin Efesi.

Ege'nin doğru sözlü, cefakar evlatları
Dünyaya örnek olmuş efsane cihatları
Gurur duysun onlarla şerefli ecdatları
Miske dönüşür çöllere Efelerin Efesi.

Milletin hizmetinde canını hiçe sayar
Halkın cesaretine fedakârca güç katar
Kanındaki kudretle dünyaya kafa tutar
Mecnun oldu bülbüller Efelerin Efesi.

Kızanlar namına nam katacak mirasınla
Bayramlar şenleniyor körüklü libasınla
Destanın bitmeyecek kahraman eşhasınla
Aydınlık istikballer Efelerin Efesi.

Hakan SUNA- KARACASU

DEMİRCİ MEHMET EFE

Pirlibey diyorlar, asıl adına
Nazilli doğumlu, Demirci Mehmet!
Baba mesleğinden adını almış,
Efeler Efesi, Demirci Mehmet!

Vatani görevi gelip çatınca
İzmir'e uzanır güneş batınca
Ermeni yüzbaşı, dayak atınca
Firar eder köye, Demirci Mehmet!

Efelik kanında, rahat duramaz
Çakırcalı Mehmet'i hiç kıramaz
Cahil ele kafasını yoramaz
Ödemiş, Fatsa'da, Demirci Mehmet!

İmamlık mesleği düşer payına
Leke düşürmez O, asil soyuna
Çakırcalı ölünce, gelmez oyuna
Yörük Ali'yedir, Demirce Mehmet!

Zorlu ve amansız, efenin yolu
Aydın, Ödemiş'te güçlüdür kolu
Düşmana bırakmaz O, sağı solu
Savaşan yiğittir, Demirci Mehmet!

./..

Kuva-yi Milliye ordusu şanlı
Albay Refet Bey'in teklif anlı
Demirci korkusuz bir delikanlı
Çerkez Ethem'le bir Demirci Mehmet!

Yüzbaşı Nuri Bey, efeyi sormuş
Efeye tam elli muhafız vermiş
Kızanlar, orduda birliğe girmiş
Dualar Köyü'nde, Demirci Mehmet!

Ata'nın emriyle, kumandan olmuş
Aydın Alayı'nda kendini bulmuş
Aydın'a gelerek orada ölmüş
Adıyla şan verir, Demirci Mehmet!

Adına destanlar yazılsa, yetmez
Vurulan dipçikler gözüne batmaz
Aziz Vatanını kimseye satmaz
Aydın Efesi'dir Demirci Mehmet!

Gülser HÜNÜK – ISPARTA

AYDIN EFESİ

Kadınlar, Aydın'da efe doğurur
Vatan için alır, efe nefesi
Ana, efesiyle duymalı gurur
Efeler içinde, Aydın Efesi.

Halktan yana yürür, mavzer elinde
Abası kısadır, kama belinde
Mazlumun yanında, halkın dilinde
Efeler içinde, Aydın Efesi.

Aydın'ın dağları, efe yatağı
Yunanın mezarı Aydın batağı
Karıncalı, Madran, yiğit otağı
Efeler içinde, Aydın Efesi.

Yunan, minareye tüfeği çattı
Yörük Ali Efe, kurşunu attı
Efeler savaştı, sanma ki yattı
Efeler içinde, Aydın Efesi.

./..

Nasıl işgal olur, Aydın Türk yurdu
Türk'e sembol oldu, dağların kurdu
Malgaç baskını, efem buyurdu
Efeler içinde, Aydın Efesi.

Davul ile zurna, durmadan çaldı
Atam, Demirci'ye bir haber saldı
Tüm efeler için, vatan kutsaldı
Efeler içinde, Aydın Efesi.

Haydi efeler hey, bu vatan bizim
“Bir hilal uğruna” bu vatan bizim
Mustafa Kemal'im bu atan bizim
Efeler içinde Aydın Efesi.

Her Eylül başları, kurtuluş günü
Vatanım, Aydın'im, bitmez düğünü
Dünyaya duyurdu efe ününü
Efeler içinde, Aydın Efesi.

Fuat GÜRSOY – AYDIN

VATAN BEKÇİSİ EFEM

Gümüştten cepkenin parlasın dursun
Bu güzel vatanın bekçisi sensin
Yüce Mevla'm seni daim korusun
Düşmanların sana baş eğsin efem.

Yüce dağın karı çok nazlı erir
Harmandalı oynar efem salınır
O yüce Mevla'dır sırları bilir
Düşmanların sana dost olsun efem.

Efem bayrağını açar da gelir
İzmir'i, Aydın'ı geçer de gelir
Kır atına biner uçar da gelir
Dostların sofrası kurulsun efem.

Atatürk'ün izindedir yürüyor
Düşmanı ağlatır dostu gülüyor
Sen bir kahramansın cihan biliyor
Sular coşkun akar durulur efem.

Mor cepkeni rüzgârlar da savrulur
Yedi düvel bilir efemi tanır
Düşmanı korkutur serini verir
Sana altın nişan verilsin efem.

Arif OCAKCI – İSTANBUL

AYDIN EFESİ

Çifte davul gümbür gümbür vurulur
Efeler de dost sofrası kurulur
Bu güzellik sana Hak'tan verilir
Cihana n salmış Aydın efesi.

Bu güzel vatanın yılmaz bekçisi
Martini sırtında, başında fesi
Düşmanına korku salar nefesi
Dünyaya n salmış Aydın efesi.

Mekan tutmuş dağı, taşı, ovayı
Aydın efelerde kurar yuvayı
Dost etmiş kendine Yüce Mevla'yı
Cihana n salmış Aydın efesi.

Çizmesi körüklü poturdur donu
Yeri gg tutmuş efenin n
Vatan için verir o tatlı canı
Dünyaya n salmış Aydın efesi.

Yörük Ali efelerin başı mı?
Paylaşırım ekmeğimi aşımı
Vatanıma dikin kabir taşımı
Cihana n salmış Aydın efesi.

Arif OCAKCI – İSTANBUL

EFELER EFESİ

Bu gök, bu toprak, bu zalimlik üstüne
Bir yiğit geliyor gururuyla, yüreğiyle
Bir elinde vatan için canı,
Bir elinde yar gönlünden yarası.

Kollarını açıp kucaklıyor toprağını
Vuruluyor da yıkılmıyor güldürmeden garibanı
Çıkarmıyor fesini, fesi yar elinden oyalı
Bir toz kondurmuyor başına aldı alalı..

Yürüyor hainliğe dağ dinlemeden, yol dinlemeden
Bir gün rahatına düşmeden, dünya malı düşünmeden
Göğsünde binlerce mazlum, binlerce can atıyor
Bir değil bin bir kurşunla ah deyip de düşmüyor.

Yaman tepelerdir efemin bahçesi, bağı
Şahadet şerbetiyle ıslanır, tatlanır otağı
Anadan doğma bilir helali, haramı
Efem anadan kınalı, yar hasretinden yaralı.

Kurşuna kurşun ekliyor, efeliğe efe,
Hak hukuk getiriyor bastığı her yere
Dost bildiğine bir ömür selam veriyor
Hoyrat nehirlerden heybetini içiyor.

./..

Ayın şavkı vuruyor gümüş kösteğine
El verilmiyor kamasının keskinliğine
Atına binip de Ege'den taşıyor
Yurdun her yanına mertliği varıyor.

Yüreğini yara eyliyor, canını kurban
Kayalar döşek oluyor inince atından
Çıkarmıyor boynundan bir kez mushafını
Sofrasından eksilmiyor derdi dermanı.

Sesini koca dünya ezber ediyor
Felek bu yiğitlikle baş edemiyor
Önce vatan diyor en önce vatan
Gelsin Azrail derdimi anlatam.

Bu yurttta her efe, efeler efesi
Yılları da aşılıyor yiğitliği, hikayesi
Söz dedimse ancak onun gölgesi
Efeler evi yurdumun Ege'si.

Oğuzhan AYDIN – AYDIN

EFELER ÖZÜMÜZDÜR

Kanla kazıdık gerçeği; denize, dağa, taşa
İşitsin dünya bizi; özümüdür efeler
Tarihe destan yazdık, bir baştan öte başa
Kalbimiz, damarımız, gözümüzdür efeler.

Güneş dağı dikelse, dile gelse şöyle bir
Canlansa tüm varlıklar, ses verse ova, nehir
Türklüğün adı yeter, bilinir evvel ahir
Işığımız, yolumuz, izimizdir efeler.

Yörük Ali Efe'nin, mavzerinin tiz sesi
Şaşırttı düşman denen, o saldırgan teresi
Onlara mezar oldu İsabeyli Deresi.
Bayrağımız, şalımımız, bezimizdir efeler.

Kurtuluş dedi durdu; her ilçemiz, ilimiz
Aydın'da açıverdi bağımsızlık gülümüz
Efelerle yeşerdi kuraklaşmış çölümüz
Romanımız, öykümüz, sözümüzdür efeler.

Toprağı “vatan” yapan şehirdir Aydın'ımız
Güzele doğru akan nehirdir Aydın'ımız
Çözemez onu herkes, sihirdir Aydın'ımız
Şiirimiz, türkümüz, sazımızdır efeler.

./..

O efeler ki Kemal'i Atatürk eyledi
Sulbümüz Osmanlıyı, bir güzel Türk eyledi
Giydiğimiz abayı, çevirdi kürk eyledi
Ekmeğimiz, aşımız, tuzumuzdur efeler.

Sönmez hafızadan Demirci Mehmet Efe
Efelerin gücüyle kavuştuk bu şerefe
Yakışır mı bize hiç, gericilik, hurafe?
Koşarız efelere, yönümüzdür efeler.

İçten selam çıkarız şu Kadifekale'ye
Birden uçuveririz öncü Çanakkale'ye
Gün gelir her kent döner, aşılmaz bir kaleye
Kışımız, baharımız, yazımızdır efeler.

Tarihte benzeri yok, verdiğimiz savaşın
Şehitlerin mekânı, gönlüdür her yurttaşın
Kutsaldır Güzel Aydın, senin toprağın, taşın
Adımız, onurumuz, mazimizdir efeler...

Meliha SALIK – İZMİR

EFEM BANA SESLENDİ

Efem bana ses verdi
Hainleri vur dedi
Uçurumu adımlama dur dedi.
Kara sabah uyanmadan
Saatini kur dedi.

Efem bana ses verdi
Sızıyı sızdırma bana
Bedenini ver dedi.
Şehitlerin güllerini
Üzerime ser dedi.

Efem bana ses verdi
Senin için verdiğimi ver dedi.
Ne ektin ki üzerime?
İnsan olan ektiğini yer dedi.

Efem bana ses verdi
Akbabalar uçuşuyor
Kanadını üzerime ger dedi.
Dillerinde hayır değil,
Alaca bir şer dedi.

Efem bana ses verdi
Aramızda yaban sesler var dedi.
Susturmazsan seslerini
Vatan değil, dünya sana dar dedi.

Cemal ŞAFAK - AYDIN

EFEM

Sırtı dağ
Siperi kaya olan
Efem, Bulutlarla bir olup
Taşını yastık yaptın
Yüreğindeki aşk
Ülkeme kaynak oldu
Sen ben oldun
Ben de sen
Hülyam
Senin yüreğınle buluştu
Yücelerde bir kartal olup
Güneşeye açık gözle süzöldü
Ey vatanımın gerçek sahibi
Doğduğun yalçın kayalarda
Adın Efe oldu
Vatanına şan oldun
Toprağıma can
Boram boram vatan toprağı kokan
Cepkenin yanmasın
Efem
Dünya yansın1...

Cemal ŞAFAK- AYDIN

EFELER

Bitmeyen bir destandır, Batı Anadolu'da
Düzenin tam tersine akan efeler onlar
Mevzu vatansa, kural, katı Anadolu'da
Toprağa cennet diye bakan efeler onlar.

Milli Mücadelede en ön safta yürürler
Damlayan kanlarına al bayrağı bürürler
Ölünce de yaşarlar, sanmayın ki çürürler
Kabirlerinden selam çakan efeler onlar.

Karanlık uğrayamaz, Aydın olur yöresi
Denizli'de, Muğla'da, Ödemiş'te töresi
Yörük Ali Efe'yle dolmaz bunun süresi
Zamanı ruhlarına tıkan efeler onlar.

Arkasına almışken şerefli on binleri
Derebeyine karşı tükenir mi kinleri?
Kızanlıkla, zeybekle harmanlanmış genleri
“Çakırcalı” misali Hakan Efeler onlar.

Emanettir bu bayrak, toprak, hatta taş bile
Eğilecekse şayet haramdır bu baş bile
Yakışmaz dile eyvah, gözlerine yaş bile
Düşmanın tam alnına sıkın efeler onlar.

Eyvallahları yoktur, olmaz asla ama'sı
Sırtlarındaki cepken, ellerinde kaması
Tüfeğini demesek eksik kalır şeması
Haksızlıklara kaşı çıkan efeler onlar.

Cesaretine cihan şahittir aynel yakın
Özünde mertlik olan durabilir mi sakın?
İman dolu sineye kurşun işlemez, lakin
Bağrını bir sevdaya yakan efeler onlar.

Mustafa SADE ŞANLIURFA

KOCA EFE

Kızıl ay sana parlar arş-ı aleme karşı
Ezelden beri adın türkülerde yaşar
Yüce dağların dumanını çeker sineye
Yıldızlara yaslanır da uyur koca efe.

Doğrudur yoldaşı bu ar yolunda
Asmalı konaktan kör tepelere açılır kolları
Vurulur dört yandan yere düşmez naşı
Eğilmez başı, bileği bükülmez koca efenin.

Harmandalı çalınır, zeybek kollarını açar
Süngüsünü takar hak peşinde koşar
Taştandır yatağı, yorganı çakıldan
Demirboğan suları yalnız aşar bu Yörük.

Ne yel ne kış işlemez koca efeye
Alacakaranlıktan başka yoktur gecesi üstüne
Parmak uçları boyanmış tütün katranına
Çakır kirpikleriyle dağları yıkar koca efe.

Saçları dökülür zeytin gibi omzuna
Menderes olur dolanır sarp dağları
Bir elinde tüfeği, diğer elinde Kuran'ı
Türk'ün namusu için süpürür eşkiyayı.

Haram lokma düşmedi koca efenin karnına
Tarla sürdü, çift koştı bir Yörük köyünde
Doğurdu anası, toprak bastı tuz yerine
Nazlı yâri terk eyledi, sevda belledi vatanı.

Sarı efem öksüz kaldı yedisinde
Sildi yaşını, koca adama döndü
Namlu ağzına yürek sızısını koyunca
Vurdu densizi, cana can verdi.

Ecele bile dik durur koca efe.
Akıtır kanını al hilal uğruna
Adı yazılır yüreklerde sonsuza
Koca efenin adına "Mehmetçik" denir bugün.

Demir ZENGİN - DİDİM

EFELER

Şu koca dağların sahibi kim
Filinta taşır belinde efeler
Selam olsun Yörük Ali Efe'den,
Demirci Mehmet Efe'ye
Bu yörenin eridir efeler.

Abasını vurur toprağa , yer gök inler
Dağların yasasını yazar efeler
Zeytin döver kavaklı derelerde
Ser verir, sır vermez efeler.

Namusudur yiğitlik ve cesaret
Mazluma dost, zalime düşmandır efeler
Peçemini sarkıtır yaldızlı başından
Efeler boylu boyunca uzanır Ege'de.

Ekmeğini üleşir fakirle fukarayla
Hanım kızlara çeyiz düzer efeler
Süzülür zümrüt gibi atının üstünde
Zeybeği, efesi, kızanı yarenlik eder birbirine.

Cana canan, yâre yâr olur
Eşkiyaya aman etmez efeler
Yüreği mert, ateş salar meydana
Civara korku salar heybetleriyle efeler.

Camadan yeleşini rüzgârlar savurur
Kartal gibi süzülür dağlardan ovalara
Çarpınca taşlara körüklü çizmesini
Ortalık tuz buz olur, düşman inine kaçır.

İstiklâl harbinden, cihan harbine
Şahadete koşar, korkmaz efeler
Kınalı kuzuların, bacıların uğruna
Gözünü kırpmadan can verir efeler.

Efeler, davulla, zurnayla uğurlanır ölüme
Açılır gözler, gönüller yiğit görür
Efenin gölgesi ürkütür soysuzu
Bu cihanda bir destan yazar efeler.

Demir ZENGİN - DİDİM

EFELERİN EFESİ

Ege’de namdar yiğit, efelerin efesi
Sirtında cepkeni var, sarık dolanmış fesi
Mavzerini sıkarken avazlıdır nefesi.

İşgalci sinsi Yunan, bakın it dalaşında
Efelerin efesi, kovmanın telaşında...

Ankara’da Seymen’ken, Erzurum’da Dadaş’tır
Yiğidolar, İzmir’de efelere yoldaştır
Yörük Ali Efe’miz, canı ile sırdaştır.

Miskin Yunus pirimiz, hikmete dalışında
Efelerin efesi, cumhurun telaşında...

Dağlarda çatılmıştır, efelerin mavzeri
Bir ateş halesinde, nuru arar gözleri...
Ahit tutanağında, yüzleşmede sözleri.

Nara yanarken ümran, düşmanın ataşında
Efelerin efesi, vatanın telaşında...

Karadeniz horona, Dadaş bara sevdalı
Efemiz diz vurarak, oynasın harmandalı
Biliriz Koçyiğitler, bu cihana faydalı.

./..

Oynamaya hak etti, yeşermiş merasında
Efelerin efesi, baş çekme telaşında...

Çıkar yüksek doruğa, buluta selam eder
Düşmanı koyun gibi, yüce dağlarda güder
Şahadet sevdasıdır, ömrü olmasın heder.

Çanakkale ruhuyla, gül kokar aguşunda
Efelerin efesi, ötenin telaşında...

Mavi cepkeni solar, kızıl güneş altında
Namına övgü yağar, Anadolu sathında.
Bir türkü tutturmuştur, Damdıra'sı yanında.

Sazının tınıları, dil olur destanında
Efelerin efesi, ozanlık telaşında...

Şairim gönül bağım, sebil hayra yorana
Menderes süzülürken, efeleri sorana
Aydının efeleri, aman vermez borana.

Sabırla dokununca, gül kokar nakışında
Efelerin efesi, gülistan telaşında...

Mehmet DEMİREL - HATAY

EFE'M

Kurtuluş savaşı şanıdır senin
Ege'nin şerefli izisin Efe'm
Bir sürü zaferle doludur dünün
Tarihin, yazılmış yüzüsün Efe'm.

Asildir duruşun, çatıktır kaşın
Düşmanın önünde, eğilmez başın
Dürüstlük yolunda bulunmaz eşin
Mertlik ocağının közüsün Efe'm.

Korkusuz yiğitsin, karadır gözün
Harmandalı ile dillenir sözün
Zeybeği oynarken ağrılmaz dizin
Aşığın sazıyla sözüsun Efe'm.

Yörük Ali Efe, Çakıcı Mehmet
Çakırcalı ile Demirci Mehmet
Efelik yolunda çektiler zahmet
Kahraman ecdadın özüsün Efe'm.

Dağlarda özgürce esiyor yelin
Sert olsa da yüzün, tatlıdır dilin
Yardımlı seversin, açıktır elin
Cömertliğin tadı, tuzusun Efe'm.

./..

Baharda Őenlenir bahçeyle bağın
TaŐandır yastığın, otur yatağın
Mağara ve koyan senin otağın
Dağların baharı, yazısın Efe'm.

Güneşle birlikte kalkarsın erken
Mintanın ũstüne giyersin cepken
Körũklũdũr izmen, esner yũrũrken
Gũnũlde mertliğin hazısın Efe'm.

Garibin derdini tek sen anlarsın
Fakirle gũsũzũ her an kollarsın
Daima onlara yardım yollarsın
Mazlum yũreklerin nazısın Efe'm.

Yardıms severlikte, kutludur yolun
Kızanların bağda amamıŐ gũlũn
Zeybeklerdir senin kanadın kolun
Yiğidin alnında yazısın Efe'm.

“Tũfek icat oldu, mertlik bozuldu”
Kahramanlar sıra sıra dizildi
Yiğitlik adına destan yazıldı
Ŗvgũyle anılan mazisin Efe'm.

Ulvi YũRũK - ESKİŞEHİR

KARŞI DAĞIN DUMANI

İçimi titretir bir zeybeğin zarafeti
Dokuz dağın sahibi onlar bin yıldır
Aman dilemem artık ben seni bildim diye
Gayrı korkaklık geçmişte kalan bir anıdır.

Örteriz haksızlığın üstünü görmez kimse
Hainlik denince mil çekiliyor gözlerimize
Bir dağın buluttan tepesi gibi kalıveriyor her şey
Uyanıp, dua bırakıyoruz ananın ellerine
Sonra bir bakıyoruz, muhafızımız sensin!
Biz dertler içindeydik yıllardır
Yas bitti efem, atını sürebilirsin.

Bir kurşun sesinin acısını emiyor hayat
Boyna bir pusuda bekler gibiyim
Evim açıktır benim efem dinlensin diye
Gel doyur karnımı, sonra gidelim.

./..

Ağaların elinde kaldı adalet, kurtar
Bu millet, yorgundur artık
Anca sen varsan ayağa kalkar
Bir tüfeğin paslanması gibi kalıverir her şey
Uyanıp, gül bırakırız düşmanın kabrine
Sonra bir bakarız, haini yenen sensin!
Ben haber veririm köye girdiğini herkese
Pus geçti efem, kurşununu sıkabilirsin.

Ustasın artık zeybeklik sanatında
Cesaretin velayetini almış gibisin
Türküler söyleriz biz seni övelim diye
Sen zaten bir şiir, bir roman meselesisin!

Yüzündeki savaşçı temizler çapaklarını
Puslu gecelere bölüşürsün hayatını
Diz çöktüğün topraklar gibi kalıverir her şey.
Uyanıp, zafer bırakırız bir milletin kalbine
Sonra bir bakarız, bütün o yiğitlik sensin!
Ben anlatırım seni bilene bilmeyene
Söz bitti efem, dağları titretebilirsin.

Yağmur EKTİR - İSTANBUL

MERT ADAMDİR EFE

Dönmez hiç sözünden düşse de dara
Batı Anadolu yiğidi efe
Geçemez vatandan alsa da yara
Batı Anadolu yiğidi efe.

Zeybek, efe, kızan toprağa kurban
Şalvar, cepken, kaftan giydiğin urban
İyiye candandır kötüye yaman
Batı Anadolu yiğidi efe.

Müşkülü koruyan, onun hamisi
Kılıcı susmayan, düşmana asi
Harama bakmayan namuslu kutsi
Batı Anadolu yiğidi efe.

Garibe yar efe vicdansıza loş
Düşküne yer efe izansıza boş
Düşmana har efe insanına hoş
Batı Anadolu yiğidi efe.

Yüzü ak mecliste topluma karşı
Eli sert her yerde barış uğraşı
Dili hoş sohbete, dik bakmaz kaşı
Batı Anadolu yiğidi efe.

Kolunda kolluklar çıkar dağlara
Göğsünde karlıklar sızar bağlara
Yüreğinde sevda akar çağlara
Batı Anadolu yiğidi efe.

Orhan OYANIK – ÇANAKKALE

EFEM

Şuurlu, şiarlı, Türk Yiğitleri
Adalet yolunda koşuyor efem
Düzlere dolunca düzen itleri
Menderesler şişip, coşuyor efem
Hak deyip, dağları aşıyor efem...

Devletin damına vururken sepken
Belinde şal kuşak, tozluğu kepmen
İpek uçkur, mintan, üzeri cepken
Zeybeklik oduyla pişiyor efem
Kutsal bir davayı taşıyor efem.

Zulüm diken olup, yağarken hile
Özünün yarası çektiği çile
Sabrın meyvesini toplarken bile
Hainler yararı kaşiyor efem
Kalpağında karlar üşüyor efem...

Helal süt emenler çıkmaz yolundan
Hamuru has olan anlar halından
Gölge devşirirken defne dalından
Kalleşlere kuyu eşiyor efem
Namerdin kaşları düşüyor efem...

Kararlılık gakkuşumun şanında
Uşaklar, seğmenler hepsi yanında
Hâlâ Torosların Yörük kanında
Efeliğın ruhu yaşıyor efem
O ruh, bedenlerden taşıyor efem...

Cemile DÜZGÜN – ORDU

EFELER

Bir kartal misali açar kolları
Korur kollar hep gariban kulları
Düz ovada sarp dağlarda yolları
At üstünde her gün aşar efeler.

Dosta güler yüzlü düşmana serttir
Vakur duruşuyla yiğittir merttir
Mazluma can olur zalime derttir
Aman diyen varsa koşar efeler.

Kışın ayaz yakar yazın güneşi
Cepkeni yar gibi sarıyor döşü
Cihanda bulunmaz emsalin eşi
Sel gibi bentlerden taşar efeler.

Gönüllerde yeri anılır dilde
Potur pantolonu yatağan belde
İzmir, Aydın, Muğla, Ege her ilde
Çökertme oynarken coşar efeler.

Kerimoğlu derler sıkır kaç kere
Mavzerden kurşunlar dökülür yere
Ölüme yürürler göz göre göre
Hakkı hak bilerek yaşar efeler.

Şevki KAYATURAN – ÖDEMİŞ

EFEM

Yüce dağlar evin, çimen yatağın olmuş
Merhametin kemendin, kalbin silahın olmuş
Kardeşliğin dostluğun, defnen sembolün olmuş
Mavi cepkenin siyah çizmelerinle nede heybetli durursun

Sımsıcak gülüşünle harmandalı zeybek oynarsın
Ege'de Anadolu'da dünyada varsın
Şerefine cesaretinle insanlara örnek olansın
Yiğitlik hikayelerin tüm dillere dolansın.

Akarsulardan içip, güneşle ısınmışsın
Mazlumları koruyup ellerinden tutmuşsun
Haklıyı Hak'la arayıp, haksızı yere vurmuşsun
Unutmaz seni bu millet, unutmaz efem
Tarihe geçmiş adın silinmez efem.

Kadriye BALKANLI – MARMARİS

EFELERE SELAM OLSUN

Uzun mavi cepkenin ayağında çizmelerin
Dik güçlü duruşun dizini yere vuruşun
Her daim mert, yiğit oluşun
Tüm efelere selam olsun bizden.

Sen ki, cesaretini yeminiyle gösteren
Nerde bir zulüm yapılsa karşısına dikilen
Dağların başında güneş gibi yükselen
Tüm efelere selam olsun bizden.

Gerçek halk kahramanlarıdır efeler
Boşa yazılmadı adına bu türküler
Unutmayacak kahramanlıklarını yürekler
Tüm efelere selam olsun bizden.

Düşmana karşı kızanları ile beraber yürüyen
Biz yürüyelim millet arkamızdan gelir diyen
Cesaretinle herkese örnek gösterilen
Seni de unutmadık Yörük Ali Efe'm...

Hande AKDENİZ - AYDIN

ÇAKIROĞLU DESTANI

Nardan dağı karlı bitmez dumanı
Padişah peşimden salmış fermanı
Tüfeğin namlusu bilmez imanı
Yoruldu dizlerim dağ geze geze
Takıldı peşime üç yüz müfreze.

Kurdun sözü ancak dağa taşadır
Yaralı yüreğe hüküm boşadır
Babamın katili Hasan Paşadır
Kuşanıp zırhını düştüm dağlara
Destanın hasını yazdım çağlara.

Çakıroğlu derler benim namıma
Namerdin kurşunu değmez canıma
Dertliden başkası gelmez yanıma
Kara mahpuslarda ömür öldürdüm
Haini susturdum dostu güldürdüm.

Ağanın cebinde altın lirası
Elbet vardır bunun bir de kirası
Yüz gelinlik kızın başlık parası
Dağlarda yolları mazlumla doldu
Bu borcu ödemek bize farz oldu.

Ne bir rahat buldum ne bir gün gördüm
Mazlum hesabımı zalime sordum
Zenginlerden aldım fakire verdim
İpek mintanımı bir pula satın
Kellemize konmuş bin beş yüz altın.

Yol kılıçtan keskin kıldan incedir
Yol bilmezsin hali bir bilmededir
Efem dağ başında halin nicedir
Kurdur otağında kaynasın aşım
Alnım hep açıktır dik durur başım.

Çakıroğlu'nun da biter süresi
Bizi iyi bilsin Aydın yöresi
Halkına kin gütmez efe töresi
Cehalet başını almış yürümüş
Kula kul olanın akli çürümüş.

Mustafa DOĞAN -MERSİN

BÜYÜDÜM

Küçükken sorardım anama
Bu ağabeyler ne yapıyor diye
Anam derdi
Efe onlar, yiğit onlar.

Şarkımız zeybekmiş
Ruhumuz kahraman
Şanınız mütevazı
Adınız Anadolu

İzlerdim doyamadan
Her seferinde gururla
Abi derdim, tanımadan sizi
Anama bakar, hep sorardım.

Zeybek çalar, siz yaşar
Ege hisseder, Anadolu duyumsar
Analar, babalar gururlanırlar
Çocuklar heveslenir.

Efeler, efelerimiz
Ege'mizin yiğitleri,
Anadolu'muzun tarihleri
Büyüdüm şimdilerde
Adınıza şiir yazıyorum.

Emeğinize saygı,
Ruhunuza minnet duyuyorum
Hadi bir zeybek daha,
Bu sizin için gelsin!..

Zeynep KURTULUŞ – AYDIN

HEY, HEY, EFELER HEY

Hey, hey, efeler hey
Dağı taşı delersiniz
Vatan size minnettardır
Halkın bağından nefersiniz.

Saltanat size yakışmaz
Yurt yanarken bakışılmaz
Düşman gelse köyünüze
Durmaz silah çekersiniz.

Aydın'da yandı meşale
Ülke düşse de ateşe
En saygın, en cesur çete
Dünyalara bedelsiniz.

Cumhuriyet ışığınız
Köylü millet aşığınız
Atam size hep güvendi
Kurtuluş da öndersiniz.

Güneş doğar sizden sonra
Tarlasında ovasında
Barışta zafer narasında
Sonsuz çarpan yüreksiniz.

Mustafa DALÇAM - İZMİR

EFELİĞİN TARİHÇESİ

Göz görüp gönül katlanamadı zalimin bozuk düzenine
Aldı eline silahını kızan, vurdu kendini dağın en dikine
Mertliği, yiğitliği, şerefi, ataletiyle kattı efeliği ismine
Bundan böyle aman yok güçlüsün, zorbanın keyfine.

Dağların yasaları korku saldı ovada zalimin yüreğine
Efe dediğin saymaz yaşadığı günü, vuruşur ölümüne
Günü gelir düşer yere, yadigar kalır abası sevdiğine
Bahtı karadır efenin, kızanları kazır adını dağın tepesine.

Gün oldu hain düşman göz dikti yurduna evine
Dağlar omuz verdi Sarı Paşa'nın vatan derdine
Efeler, zeybekler hep döndü Kuvayi Milliye seline
Kuruldu yurt, şan ve şeref kaldı efemizden bugüne.

Erdem KAÇMAZ – AYDIN

AYDIN EFESİ

Davullar vururken dokuz sekizi
Yedi kat arşa dek yükselir sesi
Harmandalı oynar selamlar sizi
Mor dağlarda gezer, Aydın efesi.

Yiğittir yamandır yoktur emsali
Vatan sevdasıyla çarpar yüreği
Bilmem şu cihanda var mı benzeri
Mor dağlarda gezer, Aydın efesi.

Sırtında cepkeni onun kanadı
Dünyaya nam salmış efsane adı
Cesurdur mertliktir diğer bir adı
Mor dağlarda gezer, Aydın efesi.

Bulaşmaz elleri pisliğe, kire
Zenginden alır da verir fakire
Dönmez Yörük Alim durur sözünde
Mor dağlarda gezer, Aydın efesi.

Feda eder her an uğruna canı
Bu aziz bayraktır onun tek aşkı
Baş eğmez düşmana tükense kanı
Mor dağlarda gezer, Aydın efesi.

Ali Recep GÜÇLÜLER - İSTANBUL

EFEDİR BU TOPRAKLARIN EVLATLARI

Dağları bile efedir bu toprakların
Gelmez dizginlenmeye, başına buyruk
Bir bakarsın denize salmış ayaklarını
Bir bakarsın başındaki bulutlar eyleşir
Sevdalıdır, rindanedir, kavruktur.

İnsanları da dağlara benzer bu toprakların
Baş eğmez zillete, zulme, zorbalığa
Hele bir buyur da gör diklenmek neymiş
Hele bir ekmeğine, namusuna, hakkına yönelsin zalim
O zaman gör, efelenmek neymiş.

Dağlarında ve ovalarında ne biterse bu toprakların
Bir aynısı insanları, imanları, ahlakları
Misal, temmuz sıcağında piştiyse incir
Ballanır dili de gönlü de
Zeytinde, korkma ver sırtını, imanı gibi asırlık olur
Dostu dostlukları.

Acı suyunu dibine salar
Demez bir günden bir güne
İster dilim dilim dil, ister başına vur, kır
O kadar arkadaş canlısıdır bu toprağın evlatları.

./..

Doğası gibi gönül çelendir
Gönül havalandırandır, vurgun yeridir bu topraklar!
Kapıldın mı bir kez rüzgârına
Bırakmaz koyup da gidesin bu toprakları
Çünkü portakal çiçeği kokar saçları
Atça çileği gibi buram buram hasret keser yolunu
Üzüm gözlü olur kızları
Filinta gibi incedir, kıvraktır kızanları!

Hele bir kulak ver dağlar ne der birbirine?
Ne der rüzgârlar, kuşlar, kır çiçekleri baharda
Yeşile kesilince yamaçlar
Koyunları, kuzuları, yağız atların toynakları
Nasıl ses verirler birbirlerine
O dağdan bu dağa...

Yörük Ali Efe, Çakıcı, Çakırcalı
Nasıl taşırlar selamını bulutlar,
Köy köy, şehir şehir...
Yüreği Mustafa Kemal olup kabarmış ırmakla
Nasıl ağartır kanayan şafakları!

Abdurrahman GÜNEY - İZMİR

EFELEİN DİYARI

Muhabbet baldan tatlı
Dili güzeldir Efelerin
Ozanları mızrap vurur
Teli güzeldir efelerin.

Menderes'i yavaş yürür
Cevheri sevgiyle erir
Ağaç zeytin, incir verir
Dalı güzeldir efelerin.

Dağlarından yağ sızılır
Ovalarından bal süzülür
Zeybekleri temiz gezinir
İli güzeldir efelerin.

Tarihi miras bilinir
Yörük Ali ile övünür
Efeler diyarı bilinir
Eli güzeldir efelerin.

Ozan Muharrir'in şehri
Osmancık seğmenler eli
Ülkemin dokuzuncu ili
Aydın ilidir efelerin.

Hüseyin ÇETİNKAYA - AYDIN

YÖRÜK ALI

Kızanı, efesi, zeybeği
Mangal közü gibi yüreği
Omzunda asılı mavzerden tüfeği
Mor dağlarındadır efeleri.

Dağında kartal, düzünde keklik
Vatan sevgisinde yüreğinde efelik
Birleşir Yunan işgalinde efeler
Mavzeri omzunda işte yiğitlik.

Ayağı körüklü, başındadır fesi
Yörük Ali Efelerin Efesi
Ağıtlı türkülere nam olmuş
Yiğitlerin şahıdır, Yörük Ali'si.

Bastığın topraklara güller dökülsün
Seni doğuran ana yıllarca öğünsün
Sayende öğrendik bizler mertliği
Mezarının üstüne nurlar dökülsün.

İsa KIRMIZI – ÖDEMİŞ

EFELER

Mazluma yardımcı haksıza düşman
Ege'nin sembolü denir efeler
Dağlarıdır meskeni, emrinde kızan
Zeybekte kendini bulur efeler.

Her figür bir kültür nağmesi yürek
Fukaranın dostu çelikten bilek
Ortada kimliği daha ne gerek
Ölmeyi ibadet sayar efeler.

Ağırbaşlı, kamil sevene yarmış
Sözleri bir ziya kızana canmış
Üstünde heybetli bir cepken varmış
Güzel yaşamayı sever efeler.

Çakırcalı Mehmet olmuş efsane
Kartalca bakışla bakar herkese
İtirazı aşktan meftun sevgiye
Sevdayı içinde yaşar efeler.

Mertliği ilkedir zeybek oyunu
Silahtır sırdaşı yoksa kurşunu
Kâinat sarsılır görüp huyunu
Tarihe bir imza atar efeler.

./..

Efedir dilimde gönlümde efe
Efedir içimde yazgımda efe
Efedir sözümde aklımda efe
Efeliği şanı bilir efeler.

Harmandalı oynar yeri titretir
Asildir her tavrı yürek inletir
Cesurdur yığittir sözün eridir
Maziyi özlemlerle anar efeler.

Haram lokma yeme, yola yoldaş ol
İkrardan sakınma hala haldaş ol
Bahtın açık ola cana kardaş ol
Deyip de zikrini eder efeler.

Cömerttir elleri etmezler hesap
Yalçındır tenleri olmazlar bitap
Anlatır dururlar yazsa da kitap
Yasını içinde taşır efeler.

Üç telli curada tadarlar hüznü
Defne ağacıdır şifası, sihri
Doğanın renkleri üstünde giysi
Yalnızlığa yaren olur efeler.

Murat Kemal KOCABALLI – ANKARA

AYDIN EFESİ

Ayvası var, inciri var, narı var
Yaylasında bin bir çiçek balı var
Şu Aydın'ın kervan geçmez dağı var
Dağlarında şahin gözlü yiğit var.

Düşman gelir bulut bulut dökülür
Elde martin kızanlarım bakınır
Gümüş Dağı mor çiçeğin dökünür
Haydin efem bize namus günüdür.

Gideyim de Üçgözler'de durayım
Aydın yanmış ateşinden sorayım
Kemal Paşa yola çıkmış varayım
Varamazsam kara yere gireyim.

Pınarbaşı bölük bölük kar idi
Yar çevresi yüreğimde kor idi
Yörük Efe'm bu gidende bir idi
Kurşun değdi içerlerim eridi.

Menderes'in sularına dalayım
Gök mintanın al kanını yayayım
Sarı Paşa vatan demiş varayım
Durur isen ciğerimden yanayım.

Yüce Mevla'm hakkın için ko beni
Yol ver dağlar Kem'ime sal beni
Ölür isem al koynuna sar beni
Çoban kızı yıldızlara say beni.

Şennur ÇOBAN PARILDAR -SÖKE

EFELİK

Canlı tutar anıları, hakla gelen her zafer
Şahlanır duygular her an her sefer
Hak eyledi bu milleti muzaffer
Hak önünde baş eğmektir efelik.

Zulmün mazlumuna kucak açmaktır
Barış deryasında kulaç atmaktır
Zulmün üstüne korkusuzca yürümektir
Zalimin karşısına çıkıp direnmektir efelik.

Kurtuluş destanında kurtuluşa çıkarmaktır vatani
Unutmaz bu millet, bu vatana bir çivi çakanı
Vatan sızlar, vatansızlar vatana atınca adımını
Vatansızlara, vatani dar etmektir efelik.

Korkusuzdur yiğitler mangal yürekler
Kırılır lakin, bükülmez bilekler
Baş eğmez hadsize, ayrılrsa da baş ile gövdeler
Hadsiz had bildirmektir efelik.

Nasıl efelenmez insan, bu mübarek ecdat varken
O ecdat ki, cumhuriyetle hürriyeti vaat ederken
Geçmişle geleceğe cesaret iken
Şühedanın ruhunu şad etmektir efelik.

Haksızlığa hak ile karşı koymaktır
Barışa zeytin dalı uzatmaktır
Mertlik ile cesurlukta nam salmaktır
Harmanla yoğrulmuş bir zeybektir efelik.

Barış ÖZMEN - AĞRI

EFEDİR EFE

Yolların ufuklarında
Ağaran efedir efe
Dağların doruklarında
Şahmeran efedir efe.

Kasırga gibi şiddetli
Yıldırım kadar hiddetli
Kelebeklerce dikkatli
Deveran efedir efe.

Karanlığın karasında
Şimşeklerin arasında
Yiğitlerin narasında
Feveran efedir efe.

Karalarda ummanlarda
Yangınlarda dumanlarda
Yaşanan en zor anlarda
Hükümran efedir efe.

Her dem pak olan özüyle
Haktan ayrılmaz sözüyle
Zulmün bağına diziyle
Baldıran efedir efe.

./..

Muhammet'e yok minneti
Özenle çiğner zilleti
Sofra kurarak milleti
Doyuran efedir efe.

Gafillerin hilafına
Kartalların kanadına
Vatan ve millet adına
Kurulan efedir efe.

Halayların kurgusuna
Davulların vurgusuna
Yüreklerin burgusuna
Mehteran efedir efe.

Kâinatı selamlarken
Heybetini kaybetmeden
Karıncayı incitmeden
Kabaran efedir efe...

Hayati ATEŞ - ANKARA

EFELER HEY HEY!

Aydın dersem efe gelir aklıma
Aydın'ın onuru efeler hey hey
Her köşeden zeybek çıkar yoluma
Aydın'ın gururu efeler hey hey!

Dağlarda yaşardı Aydın'da efe
Yardıma koşardı sırtında küfe
Zalime kamayla vururdu efe
Aydın'ın gururu efeler hey hey!

Efeler sererdi dağlara postu
Düşmanın korkusu garibin dostu
Pınardan su taşır elinde testi
Aydın'ın gururu efeler hey hey!

Yörük Ali Efe efeler başı
Selamına durur dağların kuşu
İyilik yapmaktır efenin işi
Aydın'ın gururu efeler hey hey!

Efeler diyarı Aydın İlimiz
Her yıl bu şehirden geçer yolumuz
Dergisinde açar şiir gülümüz
Aydın'ın gururu efeler hey hey!

./..

Efenin belinde efe kuşığı
Heybesinde gezer gümüş kaşığı
Yukarı yol alır iner aşağı
Aydın'ın gururu efeler hey hey!

Kurtuluş Savaşı hazır oldular
En güzel birlikle zafer buldular
Mustafa Kemal'den takdir aldılar
Aydın'ın gururu efeler hey hey!

Ömür doldurdular bölge dağında
Muhabbet kurdular ay ışığında
Vurguna çıktılar tan şafağında
Aydın'ın gururu efeler hey hey!

Aydın'dan yükseldi zeybek sesleri
Dağları inetti gür nefesleri
Doğrudan yanadır can kafesleri
Aydın'ın gururu efeler hey hey!

Efelik milletin heybetindedir
Zeybeklik, kızanlık, gayretindedir
Dürüstlük efenin iffetindedir
Aydın'ın gururu efeler hey hey!

Rabia BARIŞ - ESKİŞEHİR

AYDIN EFESİ

Efedir en başı bu topluluğun
Zeybekler sağ koldur işleri yoğun
Bekçisi kızandır sahipli dağın
Efeler efeler yaman efeler
Yaşatın kültürü aman efeler.

Aydın'ın gururu Aydın Efesi
Aydın sahiplenir yoktur ötesi
Haksıza zulümdür efenin tersi
Efeler efeler yaman efeler
Yaşatın kültürü aman efeler.

Anadolu efe, zeybek diyarı
Zeybekler halkından olur mu ayrı
Türk'ün tarihinde yaşayın gayrı
Efeler efeler yaman efeler
Yaşatın kültürü aman efeler.

En güzel poşudan bağlar başını
İçine akıtır tüm gözyaşını
Dört mevsimde yaşar gönül kışını
Efeler efeler yaman efeler
Yaşatın kültürü aman efeler.

./..

Bugün de düğünü efeler yapar
Sağına soluna nakışlar takar
Halkı efelere gıptayla bakar
Efeler efeler yaman efeler
Yaşatın kültürü aman efeler.

Dağlara çıkarlar yürek ateşli
İşe koyulurlar adalet düşlü
Çorabı nakışlı cepkeni işli
Efeler efeler yaman efeler
Yaşatın kültürü aman efeler.

Poşular rengârenk çuhadan fesi
İpektan dokunmuş çizgili giysi
Oyalı grepler al fesin süsü
Efeler efeler yaman efeler
Yaşatın kültürü aman efeler.

İpek şaldan giyer efe cepkeni
Bir emirle sağlar bütün düzeni
Kıvrak oyunuyla alır beğeni
Efeler efeler yaman efeler
Yaşatın kültürü aman efeler.

Rabia BARIŞ - ESKİŞEHİR

GÖRDÜN MÜ?

Vatan dedik namus dedik yâr dedik
Tutsak olmak bize olur ar dedik
Ölür isek kefenimiz kar dedik
Dağda ateş, efe yanar gördün mü?
 Cepkenimin gümüş sırma telini
 Bahar dalı gonca sarmış fesini
 Ağ ipekten işliğinin döşünü
 Kurşun delmiş koca efem gördün mü?
Mataranın suyu gelir koyaktan
Kasaturan sallanıyor kuşaktan
Körük çizme çıkmaz oldu ayaktan
Düşman girmiş ocağına gördün mü?
 Martinimin çiçek sarma kabzası
 Diner mi ki şu gönlümün kavgası
 Yeni girmiş ak ellerin kınası
 Kadın anam efem gelmiş gördün mü?
Al yazmayı yüreğime sarayım
Efem ölmüş saçlarımı yolayım
Kızanların hepiciğin salayım
Mertlik bitmiş yiğit efem gördün mü?
 Şu Ege'nin dağlarında şanın var
 İnsanımın yazgısında harcın var
 Övsem seni yerden göğe hakkın var
 Gönüllere taht kurmuşsun gördün mü?
Ay dolanır mevsim geçer yaz olur
Ne söylesem efem sana az olur
Zühre yıldız ayağına toz olur
Çoban kızı gökte efem gördün mü?

Şennur ÇOBAN PARILDAR – SÖKE

EFELİĞİN KALIR

Gök sağdığında ellerini
Çocuklar çıktığı zaman rahimlerinden
Ve gün bittiğinde biriken savaşlar
O çetin kınından geri yiğitliğin kalır.

Koşumların yağlı birer mızrak
Anan seni doğurduğunda beygir üzre
Kalbin gam kesilir fakat
O göğsündeki taydan geri atının teri kalır.

Hıncahınç göğsünün kafesi
Karakaşına nice felekler alevlenir
Omuzlarında bir Türk çiçeği açar
Açar da o haşmetinden geri endamın kalır.

Kuşan! Elbet vakidir göğsünde iman
Gavurun kahpe okundan
Seni tastamam çıkarın imanla kuşan
O senin çağıl yüreğinden geri inancın kalır.

Sarp ve mahşer gibi kuşağın
Altında bir volkan saklayan mintan
Feryadı duyulmaz muntazam nizam
Vurulduğun geri al kandan cepkenin kalır.

./..

Düşündür pirüpak nesil
Camdan kıyılca yüreciklerin
Yine sargın körelmez merhametindir
O çelik gibi tırpani görüngünden geri şefkatin kalır.

Yumru gibi ağrıyan çocukları yetim
Yurduna kahraman bir savaş nakkaşı
Üzerinde yiğitlik mührü bulunan betiği
Geçen yıllardan geri münevver namın kalır.

Yiğitlik sarnıçlarından akan
Mürekkeple işlenmiştir aban
Bunun için urbaların temiz, alnın ak
Ve kemlikten geri şerefın kalır.

Hangar çukurları kıskacında
Süt kadar temiz sevdan
Şuracıkta boğar ifriti
Bilinir ki her şeyden geri adın kalır.

Zümrütten aynalar taşırken göğsünde
Zehrini iliştiemez ruhunun bakışlarına dünya
Çünkü elbet göçtüğünde ilinden
Adından evvel geri efeliğın kalır.

Mikail Burak ÖZKAR - AYDIN

SON SÖZÜ EFELER SÖYLER

Ambarında buğdayı
Cepkeninde sarı lirası yok
Azık çıkınında iki zeytin tanesi
Baştan ayağa
Yürek dolusu memleket sevdası
Yalancının gün olur dili dolanır
Eğri doğruya karışsa da
Kuzu postuna bürünse de caniler
Doğrulara deli sevdasıyla efem
Güneşin yıldızların, bin yıllık zeytinin
Mendereslerin hakkı
Halkın adaleti için
Efelenir de dağlar efelenir
Son sözü efeler söyler...

Engin ONAY- AYDIN

EFEM DAĞLARA YASLANMIŞ

Düşman Aydın'da aslanmış
Efem dağlara yaslanmış
Durmuş da dağlar başında
Hem pusatları ıslanmış.

Kara dağda odun bitmez
Teke dağa koyun gitmez
Mestan ağam efelenmiş
Şu düşmanda oyun bitmez.

Musluca Çayı derince
Kar yağar inceden ince
Ayşe Efe dağa çıkmış
Yunan Aydın'a girince.

Oymak dağları oynadı
Düşmanlar yerden kaydadı
Şu Germencik'in ovası
Efe kanına doymadı...

Şuayip ODABAŞI - ÇANAKKALE

KIZANIM

Tembellik bizim işimiz değil
Oturmakla işler, bitmez kızanım
Düşersen gaflete, uyur kalırsan
Dağlarından duman gitmez kızanım.

Aydın'ın efesi, mertlik timsali
Var mı başka yerde, söyle emsali
Zeybeği efesi, olan ahali
Düşmanlara meydan vermez kızanım.

Haksızlık yapana aman vermeyiz
Yıkarsız yurdunu, tek laf demeyiz
Kimsenin malını alıp yemeyiz
Bizim eve haram, girmez kızanım.

Selçukludan beri, bilir bilenler
Zalimlere korku, bizdik verenler
Şu Yedi Eylülde, bizi görenler
Bir daha Ege'ye gelmez kızanım.

Duvarda asılı, tüfeğim yağlı
Cepkenim sırmalı, kuşağım bağlı
Köylüdür desinler, isterse dağlı
Efeler kalleşlik, bilmez kızanım.

Şuayip garip bir Efeoğlu
İsimsiz bir efe, bir Yörükoğlu
Bir nesil ki şanlı, asil ve soylu
Efeler namerdi, sevmez kızanım.

Şuayip ODABAŞI - ÇANAKKALE

BAKAR EFELER

İstiklal Harbi'nde, halk kahramanı
Gönülden gönüle, akar efeler
Acımaz zorbaya, vermez amanı
Mertlik ateşini, yakar efeler.

“Efe Töresi”ni almaz hafife
Canda candır, yolda kardaştır efe
Selam durur, haysiyete şerefe
Onurla gururla bakar efeler.

Meziyeti çoktur, bitmez saymakla
Geçmez boğazından, tek haram lokma
Zalime meydanı, bırakmaz asla
Dostluk tohumunu, eker efeler.

Kıllıoğlu, Çakırcalı, Demirci
Yörük Ali, Sinanoğlu, Atçalı
Sarı Zeybek, Mestan Efe, Kamalı
Zulmün yuvasını, yıkar efeler.

./..

Saygı cömertliktir, efe töresi
Mertlik yiğitliktir, daha ötesi
Muğla, Aydın, Ödemiş'in efesi
Haksızlığa karşı çıkar efeler.

Mayasında, hamurunda yiğitlik
İşlemiş özüne, dürüstlük, mertlik
Sabır ister, kolay değil efelik
Göğsüne şerefi, takar efeler.

Onurludur, yüzü ak pak Cihan'da
Hazırdır hesaba, Yüce Divanda
Ağaya, paşaya, olmaz payanda
Haksızın kolunu, büker efeler.

Dizliği poturu, püsküllü fesi
“Haydi efem” derken, gür çıkar sesi
Atatürk'üm, efelerin efesi
Diz vurur yerlere, çöker efeler.

Fikret KUŞÇUOĞLU - YALOVA

EFELER

Yurdumuz işgalde, çaresiz halim
Sıkıntım, dertlerim, çoktu efeler
Çekilen cefayı söylemez dilim
Hançeri bağrımdan söktü efeler.

Sakın korkma halkım, Türk esir olmaz
Yiğit efelerim, düşmanı salmaz
Bu can tende iken, hayatta kalmaz
Tüfek elde dağa çıktı efeler.

Dağların kartalı, yürekte sancı
Barışa özlemi, Hakk'a inancı
Özgürlük hakkımız bitmeli acı,
Düşmana saplanan oktu efeler.

Bizlere umutla cesaret verdi
Fakiri gözetti yanlışı gördü
Kalplere sevdayı sevgiyi serdi
Karanlığa ışık yaktı efeler.

Kol beyi, efeyle kurulur düzen
Zeybekler kızana gösterir özen
Dağların sırrını efedir sezen
Emsali bulunmaz tekti efeler.

./..

Dağ, bayır dolaşır alnında teri
Düşmanı dağıtır, sözünün eri
Vatanın çarpışan yiğit neferi
Gökten şimşek olup çaktı efeler.

Kuvayı Milliye halkın ordusu
Kınalı koçların yoktur korkusu
Efeler baskında, kurarlar pusu
Kızanıyla başı çekti efeler.

Efeler birleşir, yurdu savunur
Ege'nin yiğidi çevreyi tanır
Düzenli orduya katılmak onur
Kalplere sevgi ekti efeler.

Türkiye'min Büyük Millet Meclisi
Canı siper etti, dağıttı sisi
İstiklal Madalyası, şükran sesi
Bayrağı göğsüne taktı efeler.

Analar, bacılar, gelini kızı
Yoklarla başarmak, inancın hazı
Efelerden halkımız gönülden razı
Dağın zirvesinden baktı efeler.

Kadir KAYA - ESKİŞEHİR

EFELER EFESİ

Düşmana çelikten, dostuna engin
Yiğitlik, mertlikse, erkimdir benim
Öyle bir yiğit ki; gelmez ki dengin
Dürüstlükten olmaz, terkimdir benim.

İçim karışıp da, kurşun çığılığa
İsmimi yazdırıp, hem taş, hem dağa
Bir hain pusuda, ancak toprağa
Can bedeli belli, farkımdır benim.

Kuşlar selam verir, gökte uçarken
Güller koku saçar, dağda açarken
Destanlaşan öyküm, dillerde varken
Sessiz ufka çalan, şarkımdır benim.

Dağ, tepe yastığım, toprak yorganım
Mazlum ezmez uzar, dostluk urganım
Bükülmez çelikten, kanım organım
Cesaret sulayan, arkımdır benim.

./..

Mazlumunu üzene, hışmım seferde
Tek başıma kalsam bile siperde
Biri gitse bile, bin biter yerde
At sürdüğüm yerler, sirkimdir benim.

Doğruluk cesaret, benimdir yolu
Adalet kalkanı, Alplik okulu
Düşmandan korkusuz, dimdik sol kolu
Cengâver yiğitlik, çarkımdır benim.

Dağlar ve tepeler, kutsal bir ocak
Karışlar dağları, hep köşe bucak
Diller söyleyecek, tarih yazacak
Kalan dudaklarda, türkümdür benim.

Her yerde söylenir, şerefim, şa nım
Adamlık hasmımdır, dağlarda han'ım
Masum mağdur ezmez, mazlumdan yanım
Elbet hem evim, hem barkımdır benim.

İbrahim ÖZDEMİR - İZMİR

AYDIN EFESİ

Geceyi en derin uykudan eder
Yamaçta duyulan bir ıslık sesi
Peşinden gözü pek kızanlar gider
Sabaha at sürer Aydın Efesi.

Yollara düşünce mehtabın yüzü
Tebessüm edermiş çoban yıldızı
Çadırdan el sallar Yörüğün kızı
Mendile gül sarar Aydın Efesi.

Diz vurur toprağa kartalca bakar
Sanırsın gök gürler şimşekler çakar
Aydın ovasında sel olup akar
Nice hesap sorar Aydın Efesi.

Rüzgârla yarışır mavzer elinde
Sırmalıdır cepken, hançer belinde
Germencik, Koçarlı, Söke yolunda
Düşmandan iz arar Aydın Efesi.

Yiğitlik yolunda, Er oğlu Er'dir
Her sözü adalet her söz ar'dır
Ne eşi ne de bir benzeri vardır
Akıllara zarar Aydın Efesi.

Musa KALKINÇ – DENİZLİ

HAYDİ EFELER!

Uzakta bir güneş doğdu
Aydınlandı her yer
Bir kul kalktı uzakta
Dört bir yanı kucaklayarak
Ayaklar şahlandı
Gözler ufku nişan aldı
Dimdik ayakta efem
O ne asil duruş, kimse yıldırılmaz
“Haydi efeler” nidalarıyla dolu
Bütün Ege'nin sesi haykırılarak
Koşular geldiler
Ufka doğru hepsi birden.
Haydi Efeler!
Dizler büküldü yere
Bir sağ, bir sol dizler vuruldu aziz toprağa
Ağırdan bir kalkış
Adım adım yürünür zafere doğru
Haydi Efeler,
Kurtulun, aydınlık yarınlara doğru yürüyün!
Zaferiniz vardır bugün
Haydi Efeler!

İrem DERVİŞOĞLU - AYDIN

YÂR SEVDİM

Efeler diyarında bir yâr sevdim
Yüreğine sığındım, kendime geldim
O cesur yüreği yüreğim aldım
Bayramlık çocuk gibi sevince boyandım.

Yiğitlik mertlik iç içe güvendim
Kuşanmış boyuna nazar eyledim
Sevdaya geldim türküler söyledim
Efeler diyarını çok sevdim...

İbretlik güzel bir tarihle
Girdin sen yiğidim gönlüme
Varsa senin de gönlün yüreğime
Razıyım çıkarım dağlara seninle...

Efeler diyarında dolaşır yürek
Seninle hem yâr buldum hem mutluluk
Cesaretimi senden aldım, yok korkum
Sonunda efeler diyarına yuvayı kurduk!

Fatma ÖZGER BİLGİÇ - MERSİN

EFELER DİYARI

Analar doğurur yiğitleri, vatan için
Mayası iman ve vatan sevdası
Yüreği gücüne güç katar efelerin
Vatanın yerini doldurmaz hiç seçim.

Bu yiğitler vatan için can verir
Toprak, bayrak “kutsal” der
Vatan için hayatını hiçe sayar
Efeler diyarı, yiğitler diyarıdır.

Kolayı seçmedi, zoru seçti efeler
Kıt imkânlarla dağlara çıktı bu beyler
Düşmanı yenmek için birleşti yürekler
Ya ölüm ya özgürlük, dedi yürekli efeler...

Azgın düşmanın vicdanı kıttı
İmkânları güzel, sayıları fazlaydı
Türk’ün iman gücünü unutmuş
Efeleri küçümserken rezil olmuşlar...

Ege’den yükselen efeler yüreklendi
El ele verip hain düşmanı yendi
Birlik beraberliğin gücünü gösterdi
Efeler diyarı hepimizi yüreklendirdi...

Fatma ÖZGER BİLGİÇ - MERSİN

NAMI YİĞİT EFEM
(Akrostiş)

Aman vermez kötüye, halkın hakkını korur
Yiğitler kahraman, yaptıkları destan olur
Doğruyu savunur, cesaretlidir, dik durur
Irak olsa bile durduramaz yağmur çamur
Namludaki kurşun misali yolunu bulur.

Malum zeybekler emrinde olur efelerin
Amaç birdir, harekete kızanlar da destek
Nam salar kötüye, korkar, zorba hırsız, hain
İlaç olmaya çalışır derde, verir emek
Sanma kolaydır ama kendi gücünden emin
Ardı sıra takip edilir, örnek odur tek.

Efeler giyer başına fes, yemin, ipek
Fiyakasız gömlek üstüne camedan gerek
Eksik kalmaz belinde mavzer, filinta, fişek
Sadık kalır söze, kahraman efe ve zeybek
İyinin dostudur, yiğit efedir gözü pek.

Nermin KILIÇ - ANKARA

BİR ŞİİR BİR TARİH

Ey muhabbet bağında aşkla çağlayan şehir
Seni anlatmaya ki, eksik kalır her şiir.

Sen ki bu memleketin Ege'ye armağanı
Kâh durup kâh çağlayan tarihin kahramanı.

Renkler âlemindeki portakal kokulu düş
Gel de gönlüme hükmet buhur kokulu gülüş.

Menderes Ovası'nda sen bir rüya gibisin
Uyanmak bilmediğim sonsuz hülya gibisin.

Tılsımlı toprağında can bulur renk renk nimet
Derdin armağan gibi, bu aşk canıma minnet.

Bosnalı Konağında, Deştepe Höyüğünde
Tarihe namın düştü o kuruluş gününde.

Tarihin izlerini ilmek ilmek dokudun
İstasyon Meydanını aşk hattıyla dokudun.

Dağlar omuz omuz seni saklıyor gibi
Bu kent aşk nazarında bir Mecnun düşü gibi.

Muhammed ŞARA - MALATYA

SOLUKSUZ SERÜVEN

Tan aydınlığında sür atını kavuşmalara
Dilsiz çeteler geceyle uyanır efem
Bilmedin ihanet zindanında yanmayı
Yüzünü sürdüğün rüzgâr söndürdü özü efem.
Zeybekle dizini vurduğun toprak gülce
Yıldızlar umutlarıyla ışıldar efem
İncir yaprağında, çoban koyununda gölgen
Hakka uzanan nefsi insan örtüsüyle soldun efem.

Kendinden verdin ne varsa heybende
Aç gözlülere bakışın sensizliktir efem
Dünya telaşından uzaktı kaderine sinen
Dura düşen, zora düşen seninle bahtiyardı efem.
Yiğitlik bileğinle sertleşen bir kaya
Yüreğin adilce yazar hakkaniyeti efem
Neferin zamansız sürgünler kadar uzak,
Sana yeten, saadetten arta kalan şükrandı efem.

Aman demeden yaşadın ömrünce hep
Derme çatma sözler silemez adını efem
Sözlerin terazi, doğruluğa ana baba,
Yılgınlıkta türkülerde kıvılcımladın efem.

Seni gördük Yörük Ali Efede,Çakırcalı Mehmet Efe'de
Açılan yollar dem vurmaz, farklı olan isimler efem
Tarihe sinen hükümler şanlı “Efelerde” bekleyişte
Soluksuz serüvenler güzellikler tomurcuklattı efem.

Çimenlerin kıvrımında su lekesi bekler
Çataldır geçtiğin gönüller efem
Zehir olsa kalplerde ayrılığın ömürden
Vadesiz ölümün hükümsüzdü efem.

Bülent GÖLGEÇEN – BAYINDIR

ZEYBEKÇE

Gökte uçar kartalımız dağlar ıştır zeybekçe zeybekçe
Kalpte korku erir yiter, sular yanar zeybekçe zeybekçe.

Bir bitimsiz destardır bu, ömür biter zeybekçe zeybekçe
Yiğit olan darda kalmaz, seven güler zeybekçe zeybekçe.

Kalktı göç etti obalar, yıllar erir zeybekçe zeybekçe
Yollar uzar dağa varır, yeller gezer zeybekçe zeybekçe.

Bu bir erlik meydanıdır, türkü söyler zeybekçe zeybekçe
Bir karanlık düştür biter, sazını ağlar zeybekçe zeybekçe.

Bu bir meydan okumadır, ölüm yağar zeybekçe zeybekçe
Yıkılmıştır payitahtlar, devran döner zeybekçe zeybekçe.

Yazılmıştır fermanımız, çağlar okur zeybekçe zeybekçe
Halimizi bilsin dostlar, selam söyler zeybekçe zeybekçe.

Muradımız aşk odudur, o da sever zeybekçe zeybekçe
Aşk elinde patlar mavzer,bülbül şakır zeybekçe zeybekçe

Aşk odunda yandı gönül,gözler kanar zeybekçe zeybekçe
Bir bilinmez muammadır, ağıt yakar zeybekçe zeybekçe.

Anka kuşu durmaz uçar, aşka varır zeybekçe zeybekçe
Kızın bağlar zeybek çözer, efe sırlar zeybekçe zeybekçe.

Aydın ili otağımız, güller uçar zeybekçe zeybekçe
Omdan Efe hakkı söyler, sonra susar zeybekçe zeybekçe.

Osman İRİK – AYDIN

EFEM

Hey Efem
Siz ki, dağların sahibi
Siz ki fırtınaların meltemi
Siz ki, mazlumların dili, nefesi
Siz ki, zalimin acısı...
 Hey Efem
 Senin diyarındayım
 Üzümleri bıraktım bağlarda
 Manisa'dan, memleketimden
 Saçlı Efe'den, selam getirdim
 Yörük Ali'ye ocağına.

Hey Efem,
Binlerce efeler çıktı
Ecdatların izinden
Yetişen zeybekler, kızanlar meydanlarda
2016 nın 15 Temmuzunda...
 Hey Efem,
 Çılgılık gibi, haykırış gibi
 Geçmişten geleceğe
 Dededen toruna
 Huzur içinde yarınlara...

İşte Efem,
Asaletin, duruşun her yerde
Namın dünyada
Ayak izin dağlarda, topraklarda, Anadolu'da...
Senin efem, benim efem.
İşte Efem! Atam!
Saçlı Efem, Yörük Ali Efem, Çakırcalı Mehmet Efem.
Kahramanlık, mertlik, efelik
Sizin için dilde dualar
Sizlere hayran bu gönül
Size minnettar bu ömür...

Dilek ÖZCAN –AYDIN

MÜSADEME AĞITI

“-İnsan dünyaya niçin gelir?

-Ölmek için”

Ben bu dağlara sığmam ana
Düzlükler, ovalar daha ferah ama
Yedi düvel sırtlan gibi,
Dizilmişken vatanın bağına
Ve zalimin elinde kalmışken hak terazisi
Döşekte ölüp gitmek,
Müjde olur bin yıllık düşmana.

Ben bu cihana sığmam ana
Düşün ki büyütmüş kendini bir çocuk
Haksızlığa baş kaldırarak
Iskarta ellerle ördüğüm bu hayat
Bu sedefli martin, bu taştan yatak
-Haine, namussuza koklatmadığımız af-
Oldum artık söyleyebilirim:
Herkesin ne canı var, ne tuhaf!

Ben bu ovaya sığmam ana
İçindeki her şeyin çiçek değil barut koktuğu evlerin
Fişek atılan avlularından geçtim çok zaman
Sevdiğimi de bıraktım gözü yaşlı arkamda;ama
Yatkındım dağları yuva, kayayı yastık yapmaya.

./..

Ben bu aleme sığmam ana
İsyanla büyüttüm içimi
Söylemedim, sırnaşıktım sırrına
Ve ıslık gibi sökülüp ödeşmenin ağzından
İrsi olduğunu kabullendim yigitliğin baba tarafından.

Ben bu tabuta sığmam ana
Şimdi kurşunla dolu bu tüfek
Arkamda savaşan onca kızan
Üzerimde kalan bu dağ ateşinin isi
Bu çizme, bu sindiğim mevzi,
Ve arsız otların kaşındırdığı gövdemi büyüten
Bu memleketin havası
Benimle birlikte gömülmek ister!

Daha cesareten yavru kuşlar yapacaktım
(açları gördükçe kursağından utanan)
Ama, çatal yürekli orada geziniyor, biliyorum
Ardımdan yakılan türküler
Onların bildiği bir lisan:
Belki birazcık da dirilirim ana
Beni “EFEM”
Diye çağırırsan.

Anıl Can UĞUR – ÖDEMİŞ

ZEYBEK DESTANI

Geldim ahir zaman aynasına bakmaktan
Yiğitlik on dirhem ağır basmış kaçmaktan
Bu diyarlarda galip gelemez kahpelik
Gökleri titretir Bozdağlarda zeybeklik.

Savaş var etrafta gavurla hem de dövüş
Yaslan dağlara, bu kahramanlığı bölüş
Boğsa ya şu Menderes düşman kahpesini
Rabbim verir sarı zeybeğe dirayeti.

Bu koca millet fırsat verir mi cüdaya
Kenetlenmesin rengi karışsın havaya
İsyan fitratında var o öyle bir nesil
Yenilgiyi unut ölmeyi aklından sil.

Büyür efemin içi savaşmak olunca
At ilk adımını, kızanlar senden yana
Zalimliğin canı çıkmış kısılmış sesi
Kesilmiş düşmanın aldığı son nefesi.

Bu pis karanlığı döndürelim sabaha
Sarı zeybek atam olsun yaşasın sonsuza
Korkmaz ki yiğit olan düşmanın ahından
Sahibi olduğu zaten birkaç kilo kan.

Burak CİRİTLİOĞLU – ÖDEMİŞ

EFELER

Teninde memleket dokusu nakış nakış
Dağlar gibi başı dumandır efelerin
Gözler zalime zehir, mazluma saf bakış
Her hali insana dermandır efelerin.

Narçiçeği fes süsler alınının akını
Mintan, göyneği saklar teninin pakını
Küheylan gövdesi taşır dünya yükünü
Duruşu ceylandır, civandır efelerin.

Ezelden gelip ebede uzanır sesi
Tarihe şan şerefle kazınır gövdesi
Kimi aslan bazısı ebabil nefesi
Adı, kalbi saran fermandır efelerin.

Anadolu kokar namı, Aydın özünden
İnsan aşığı, mertlik okunur yüzünden
Serden geçer, ayrılmaz yiğitlik izinden
Kalbi pusat, ruhu kalkandır efelerin.

./..

Kanatlarını kartal misali açarak
Nam salar cihana karanlığı boğarak
Yedi düveli sarar, Ege'den doğarak
Her damlası koca ummandır efelerin.

Adı Demirci Mehmet, adı Yörük Ali
Haram bilmez, hakka girmez, tunçtandır eli
Yiğit kelamıyla konuşur, kükrer dili
Şanı dilden dile destandır efelerin.

İlk kurşun olup atılır zulmün üstüne
Şahlanıp düşer düşmanın kara göğsüne
Bir koca şan sığdırır kısacık ömrüne
Yüreği korkusuz, yamandır efelerin.

Kahraman olur, cesur olur, yiğit olur
Bazen dilde bazen gönülde beyit olur
Düşer toprağa gazi olur, şehit olur
Derdi hep vatan, tek vatandır efelerin.

Güven ALTIN – İSTANBUL

EFELERİN EFESİ

O nasıl bir yürüyüş titriyor dağlar taşlar
Vatan millet uğruna gönülden haykırırlar
Yalnız secde ederken eğilir vakur başlar
Heybetli duruşunla kesin düşman nefesi
Dünyalara bedelsin efelerin efesi.

Karşısında zalimin mazluma yarsın
Yok olurken umutlar sen elde varsın
Sen dillerde pelesenk sen canda cansın
Sen umut cepkeninin bereketli kesesi
Dünyalara bedelsin efelerin efesi.

Takmış başlık yiğidim nar çiçeği renginden
Kasa aba, kepenek, cepken, donu dimiden
Hayda bre! Ey efem yine yeni yeniden
Duyulur dört bir yandan aslanların gür sesi
Dünyalara bedelsin efelerin efesi.

Sinemdeki inancım bekçisi umudumun
Cennet bahçesine denk her tarafı yurdumun
Kadını erkeğiyle kahramanı ordumun
Yörük Ali, Çakırcalı, Emir Ayşe Efe'si.
Dünyalara bedelsin efelerin efesi.

Adnan CANO- AYDIN

BİZİM EFE

Mazlum düşünce dara
Uzaktan gelir nara
Türklükten bu yana
Zalime karşı durana
Efe denir burada.

Damarlarında Türk'ün töresi
Adalet için alır her bir nefesi
Ancak Allah'adır secdesi
Diz çöktürmedi zalimlerin nicesi
Yiğitler yığidi Aydın'ın efesi.

Kanından aldığı şanıyla
Zeybek oynar tüm ihtişamıyla
Kıskandırır dörtnala şahlanışıyla
Düşman yıldırır bakışıyla
Gönüllerdedir cana can katışıyla.

Bu yiğit bizim, efe bizim
Oynadığımız zeybek bizim
Kudret bizim, kan bizim
Vatan için verdiğimiz can bizim
Şeref bizim, şan bizim.

Mehmet Akif ZEBA– AYDIN

EFE'NİN TÜRKRÜSÜ

Bazen türkü oldun ozanımın sazında
Bazen öykü oldun halı tezgâhlarında
Yiğitlik destanı yazdın dağlarda ovalarda
Cesaret örneğisin kızlara, kızanlara.

Omzunda mavzerin, kuşağında kaman
Bakışların kartal gibi yaman mı yaman
Düşmanın delik arar seni gördüğü zaman
Heykelin dikmek isterim altından, tunçtan.

Mor dağlardan efil efil kokun geliyor
Kazanların ardın sıra yekûn geliyor
Şu gün olmuş hâlâ dillerdesin sen
Anıların sayfa sayfa sökün geliyor.

Zülfikar Ali BOZTAŞ – AYDIN

EFELER DİYARINA SELAM OLSUN

Selam size Ey Efeler!
Vatanı vatan yapan sizsiniz
Canımızı hiçe sayan mertlerimiz
Kazandığınız zaferler sizin eseriniz
Dağların, taşların, toprağın dilisiniz
Gökyüzünde uçuşan mermiler
Korkusuzca siper edilen göğüsler
Bizleri taşıdığınız koca yürekler
Yağmur gibi düşen topraklar
Yürekleriniz vatan için çarpar
Her biriniz ayrı bir destan yazar
Gözyaşlarımız sizin için akar
Efeler bu vatan sizin sayenizde yaşar
Şimdi size emanet bu topraklar.

Ayşenur KOTAN – AYDIN

EFELERE SESLENİŞ

Ağaçların dalları yeşermiş
Köklerinden sağlam olarak yükselmiş
Efeler dağları, denizleri aşarak gelmiş
Pınarlardan buz gibi sular dökülmüş
Mertlikleri her bir tarafta duyulmuş.

Cesaretleri yüreklerine işlenmiş
Efelere unutulmaz destanlar yazılmış
Küçük yaşlarda büyük yüreklere siper olmuş
Tek yürek, tek bilek olan efeler
Hepinizin ayrı bir hikayesi var.

Baba ocağından, sevdiğinden uzak
Hasret sancıları ile vatanla kucak kucak
Siz bizim daimi kahramanlarımız
Hey Efeler size sesleniyorum!
Bu vatanı bağrınıza bastınız.

Yüreklerimizin en güzel yerine koydunuz
Şanlı tarihimize siz can verdiniz
Sizler hakkınızı bize helal ediniz
Bizden size selam olsun. Ey Efelerimiz!...

Azize TOHUMEKEN - AYDIN

KÜLTÜR HAZİNESİ

Gümüş saat kösteği sallanır cebinden
“Kültür hazinesi” deniz gönüllerin dilinden
Mehmet Efe, Yörük Ali Efe,
İsmail Efe, Hüseyin Efe,
Hele bir de Koca Seyit
Tanınmış Efeler mertliklerinden
Halkı silahlandırmışlar yürekten
Çoluk çocuk, genci yaşlısı
Asker toplamış, kızan ve zeybeklerden
Milli Mücadele başlamış
Efelerin cesaretinden.

Düşman korkmuş, kaçmış
Türk’ün heybetinden
Zulme, işkenceye, haksızlığa,
Karşı çıkmış yiğitliğinden
Fakiri, fukarayı gözetmiş,
Yurt savunmasına koşmuş sevgisinden.
Korkmadan yürümüş, silahını kuşanmış,
Canını hiçe saymış zalimleri tepelerken.
Kendilerine özgü kıyafetleriyle
Eşkîyaları defederken
Bu vatanın can kurtarıcısı gizli hazinelerimizden
Gönüllerde kahraman olmuş efeler,
Hepsi sizin görkeminizden...

Emriye ASLAN - AYDIN

EFELİK

Zalime boyun eğmedin,
Düşman üzerine yürüdün,
Kılıcın keskin, doğrudun,
Haram lokma yemedin.
Mazlum gönüllere yoldun doldun
Bu vatani kurtarmak için başkaldırdın
Hak ve adaleti sağlamak için çabaladın.

Bıçak kemiğe dayandığında
Zalimlere karşı koydun
Yapılan haksızlıklara sesini çıkardın
Acılarınla yoğrulup, canını hiç saydın
Dağlardan yankılarını tüm vatana duyurdun
Özgürlüğün marşını söyledin,
Çaresizlere çare oldun.

Yiğitlik ve mertlik türküleri yazıldı
Senin efe duruşunla
Yüreğinin üstünde taşıdın
Sevdiğinin al mendilini
Kayanın tepesine yatırdılar öldüğünde Efe'mi.
Çam ağacından yaktılar ağıtlarla ateşini
Başları eğik gömdüler Efe'min bedenini.

Sema DİNÇKAN – AYDIN

GİZLİ YÜZLER

Püsküllü fesini takmış başına
Yemenisini ayağına geçirmiş
Şalvarını bedenine giymiş
Örme kuşak şalını beline dolamış
Deri silahlığını takınmış
İşlemeli cepkeni göz almış
El dokuma giysileri,
Herkesi hayran bırakmış.

Tüm renkleri barındıran efeler
Sadece onlar için yazılar hikayeler
Kimi kâğıtlara içini döker
Kimi yüreklerine ince ince kazır
Acıları gözyaşlarında dökülür birer birer
Onlar doğuştan yüreği yanıklar
Bizim gözümüzle göremediğimiz gizli yüzler.

Yaralarımız o günden size hatıra
Ne önemi var ki zamanın her an yanınızda
Susuyoruz söyleyecek sözümüz yok karşınızda
Gözleriniz anlatır her şeyi vatana bakışınızda
Yeniden başladı hayat sizin mucize savunmanızda
Yürekler nefes alıyor özgürlük tadında
Al Bayrağım dalgalan vatanın her bucağında
Gizli kahraman efelerimiz her daim korumakta...

Fadime KOTAN – AYDIN

EFE DOĞMAK

Şu yanan şehrim bak hele, Ege' me bir bak!
Parça pinçik edilmiş vatanıma sırt dönülür mü şimdi?
Sınırdan geçmiş gavurgiller,
Ağzını açmış bekliyor aç köpekler
Sırtlanın tüfeklerinizi hayde bre efeler!
Toplanmış yiğitlerim
Atça'dan, Ödemiş'e, Çine'den Söke'ye
Özlem ve elem serpiştirilmiş o yufka yüreklerle
Bırakılmış kundakta bir bebek,
Bırakılmış Arafta bir canan..
Ben efeoğlu efe, benim anam da efe.
Ana dedin de şimdi.
Bir kızılık boyar avucumun içini inceden inceden.
Mintanımdan süzülür buruşmuşluğun, nasırın kokusu.
Kopan feryatları Zübeyde Ananın
Kulağında bir ezgi sarışın Mustafa'mın.
Bir ezgi kulağında Sarı Zeybek, çakır Kemal'inin
Milletine gel dercesine açılmış kolları heybetinden
Yerde dövülmüş dizleri bezgince koca efenin...
Bir yandan ufuk ötesi bengiliğe,
Sürer atını dört nala Yörük Ali'm.
Bırakır mahzunluğunu,
Serin sularına Büyük Menderes'in
Soğukta donar kalpte kan,
Donar midede duran bir yudum su.

./..

Zikretse de dualarını, yenemez efeler bu kör talihi
İncecik kostümünü paçavra eder bir zalim zemheri.
Böyle akıp gidiyor işte
Nazar boncuklarımın merhameti mushaflarından
Örtüsü siyaha çalan İzmir'e baktıkça
Tütünleri hiç eksilir mi ağızlarından?
Kar gibi eriyor kahpe Yunan,
Fevri çizmelerinin altından,
Ortasından yarılıyor dağlar,
Atlarının üstünden bir arz-ı endamlarından
Çıktı yine gün yüzüne göğsünden,
Kırışmış al mı al bayrağım.
Kayıverdi bir yıldız,
Pak yanaklarından yanına hilalinin
Kör kurşunları bile kaderin,
Kifayetsiz kaldı vücuduna üniformasız şehidin
Son nefesleri değil, ruhların perçinlenmiş
Son gururları kaldı er meydanında
Ölmedi ki efeler ölümü harama elçi bildiklerinden
Hem ölmez ki efeler,
Son bir buse almadan zevcelerinden...

Tülay ÇELİMLİ – AYDIN

BEYAZLAR İÇİNDE BİR EFE

Bir daha düşseydim ana rahmine, efe olmazdım
Kapatamadığım gözlerimi kapatıp uyudum şimdilerde
Anaçlığı ekmeğime katık eder
Sevgiliyi duman gibi çekerdim içime
Ateşböceklerini ışık yapardım karanlık sokaklarıma
Fazla aydınlatmadan aşabilmek için yollarımı tekrardan
Hatırlansın diye kaybedilenler, yaşanılanlar
Çal yiğit, bugün de sazı sen çal!
Çaldıkça vurayım dizlerimi yerden yere,
Nakarata bana bırak ama kimse söylemesin
Duysun efem toprağından “Hayde efeler” dediğimi.
Duysun herkes acılardan nasıl nota yapılır...
Ne yazık ki kaçıramadı yaman bakışlarım,
Nasibimin kör kurşununu.
İlk kez gördüm diz çöktüğümü ölüm girdabına, ilk kez
Elimde tüfeğim nefes nefese toprağa diktim kendimi.
Çevşenim korur beni diye içime hiç kefen giymezdim
Ana elinden, pamuktan bir gömlek sarardı vücudumu.
O gün kırmızının en şehvetlisi
Satın aldı bembeyaz gömleğimi
Öylece buruşturup attı ortasına kıyamet gazabının
Gölgemin arkaya düştüğü
Vakitleri bekler oldum şimdilerde
Derinlemesine yuttum sessizliğini.

./..

Kalbimden çıkan her bir kelimenin.
Boğdum gecenin gürültüsünü,
Yanaklarından süzülen bir damla yaşta
İpekten tozlukları çıkardım, yürüyorum vatanımda.
Bastıkça basamıyorum aslında taşın, ovasına.
İliklerine kadar gezmek istiyorum Ege'mi.
Ardından bahşetmek istiyorum sana diyarını efelerin
Yeter ki özgür bırak mehabetimi, ruhumu özgür bırak!
Bir kez olsun göreyim beni büyüten o dağlar nerede?
Sevdalımı içinde cayır cayır yaktıkları evim nerede?
Cennet kapısından et ama,
Beni kurşunsuzluğa terk etme Ya Rab!
Amcasızların kaygılarını unutturma
Halkıma öçlerini almadan.
Yerin yedi kat üstünde hapsolmuşüm kim duyar beni?
Ancak bir efe duyar bir efenin sesini
Yaklaştıkça belirir çatık kaşları, kesin uzuvları
Kaybolur gider mavi gözlerinde tüm sahip oldukların
Asilliğini harmanlar kart sesine, seslenir ardından
“Seni de mi aynı rüzgâr attı yoksa, çocuk?”

Mukaddes GÜVENÇ – AYDIN

GARBIN ASKERLERİ

Destansı gerçekliği efeliğin, mücadelesi soyluca
Arşınlanmayan yazılmakla, hikayesi mertliğin
Kenzül irfanın önünden bir seda, özgürlükle perçinlenmiş
Gece olunca yola koyulan, vatan diye yanıp tutuşan.
Tefrik sonuç vermez
Malgaç'ın şanlı müfrezesi
Her mafsalsal mavzer sanki
Yörük Ali başta ve şanlı on yedi kişi
Mevzu vatan, kahramanlık değil inanıl
Spartanın üç yüzüne denk şimdi
Onurdan cepkeniyle Miralay Şefik,
Kafa tutuyor ben varım diye
Vatan, vatan herkes eğilmiş o dimdik
Akşam olunca Erbeyli'yi nur kaplar,
İncirler kanla sulanmış.
Tellidede'de yayılım ateşi, açılınsın kapılar
Göklerde askerimiz şimdi, Aydın'da şehit var
Zaman olur ki garbın afakını sarar efeler
Zaman aşılımış, alçalmış duvarlar
Tek dişli canavar pusmuş, dönmüş şarka
Dumanlı dağlardan efeler selam eder
Hakimi vatanın, benim diye inler
Cihan sirtakiyle tabak kırar.
Kurşuna gerer göğsünü mavzer sesleri davul
Efem zeybek oynar.
Zeus'tan olma Alkame'den doğma Herkül
Gün olur Çete Ayşe'nin karşısında kül olur
Ölümsüzmüş Aşil,
Topuğuna Arşın Nene'nin duası dokunur.
Yörük Ali, Demirci, Kılıoğlu ve niceleri
İngiliz'in düşesi ya da İtalya'nın duçesi
Unutulmasın! Efelik cinsiyetsiz, şerefli bir vahdetti.

Efe Bamir ILGIN – AYDIN

EFENAME

Gecenin ipek örtülü gök kubbesi
Kara göçer çadırıdır efe olanın başına
Dağın ayazı yorgandır gözü kara yiğidin
Sinesi hasretle körüklü arslanın ateşidir cesaret
Ve bir dirhem şuleden çıkar yangını o ulu zaferlerin
İsli güğümelerde ısınır suyu hudut tanımaz zalimin
Efem doğruldu mu, alır aşağı cümlesini zifirin
Gölgesi düşünce üzerine düşmanın
Pençeleri gümüş bir kartal havalanır içinden.

Çökse, yer durmaz yerinde sanki göktedir
Şahlansa, bu kez gök inmiştir sanki yere
Beylere karşı, dağlara yaslanmış yüreğiyle
Tepeden bakarı tevazuyla selamlamış da mağrur
Ayağına kapanan mazlumu hürmetle kaldıran eli
Göğsünün demir örsünde dövmüş doğruyu
Avucunda kanıyla kınalı nişan mendili
Hasreti yoluna kardeş etmiş efem
Yalnız vatan için diz çökmüştür.
Karıncalı, Madran, Beşparmak dağları
İki yüzyıldır aynı türküyü yakar sessizlikte
İsimlerini fısıldaşır kadim çınar dalları:
Çakıcı Mehmet, Yörük Ali, Demirci Mehmet Efe.
Daha niceleriyle alınmış bu yol, özgürlüğün yoludur
Kollarında gümüş kakma mavzerle yitenlerin
Yurduma miras bıraktığı hür sancağın yoludur
Bilir efe: İsmet, İffet, İstiklal bir olmakla korunur
Menderes dahi denize karıştığı yerde durulur.
Gönlü efece yananların en yücesi Ata'm olur;
Sarı Zeybek'idir bu al bayrağı inmez toprağın
O toprak ki hürriyetin manasına denk varlığı
O hürriyet ki ilelebet efelere borcumuzdur.

Nur İpek ÖNDER MERT - ESKİŞEHİR

HAYDİ GEL EFEM

Haydi gel efem, gelsin zeybekler ve kızanlar
Bu gönüller hasrete nasıl katlanır efem?
Unutulmaz hiçbir zaman büyük kahramanlar,
Herkes, o heybetli duruşunu tanır efem!

Bu gönlüm, geleceğin günü bilecek gibi
Özlüyorum efem, hayalini gerçek gibi
Bekliyorum seni şu dağdan gelecek gibi
Mesken tuttuğu şu dağlara yaslanır efem!

Gel efem, sensiz kaldı bu dağlar, bu ovalar
Senin yiğitliğini kim anlatır, kim anlar?
Anneler çocuğuna “Efe” ismini koyar,
Senin bu ismin, çağdan çağa taşınır efem!

Efem, hep mesken tutar yüce dağ, başlarını
Yastık yapar kendine dağların taşlarını,
Uçurumlara akıtır o, gözyaşlarını,
Yorgun gecedden bir sabaha uyanır efem!

Senin namın hiç silinmez kıyamete kadar
Tarih, sayfa sayfa senin destanını yazar
Senin hikayelerinle büyüyen çocuklar
Sana özenir, senin gibi davranır efem!

./..

Harmandalı Zeybeği ile inler meydanlar
O kollar büyük bir heybetle havaya kalkar
Senin yürüyüşünden diz çöküşüne kadar
Oynayışında bir kartal anımsanır efem!

Efenin yolunda yoldaştır zeybek ve kızan
Efesiyle yaşar ve ölür sözünde duran
Korkak ise durmayıp sözünde, diler aman
Efeliği öyle kolay bir şey sanır efem!

Efemin çelik gibidir bükülmez bileği
Düşmana korku salar, korkusuzdur yüreği
Giyer kıyafetlerini, elinde tüfeği
Bir kurtuluş savaşı için kuşanır efem!

Haydi gel efem, görsünler nasılmış kahraman
Gel ki şenlensin evim barkım geldiğin zaman
Ödedin sen bedelini, kansa kan, cansa can
Senin canın bir kurtuluşa adanır efem

Aklımda hep türkülerde olduğun gibi kal
Sensizlik olmaz, nasıl ki olmaz arısız bal
Haydi gel efem gel, bu bağrımdaki koru al
Bil ki bu gönül, sen gelince uslanır efem!

Güler UYSAL - AYDIN

EFEYİM BEN

Efeyim ben

Yüksek dağların başı, zirvesinde kar benim
Bir yanım ferasettir, bir yanımsa ar benim
Hakka hakkaniyete, atılmış imza benim
Kiminde Bilal'im ben, kiminde Hamza benim
Züleya'm adalettir, Leyla'm mazlumun âhı
Yüreğim darağacı, bekler cümle günahı.

Efeyim ben

İsmail'de bir boyut, İbrahim'de bıçağım
Zemheriden soğuşum, kor ateşten sığışım
Yiğitler meydanında, yüzüm aktır cihanda
Hızır oldum yetiştim, medet beklenen anda
Düşmana korku benim, mazlumun bekçisiyim
Ben bir isli çırayım, o çıranın isiyim.

Efeyim ben

Kelebek kanadı gibi, ne gariptir bir yanım
Ruhum aslan kesilir, haksızlığa isyanım
Dik durmak mayam benim, yoğruldukça yoğrulдум
Asalet pınarından, su içtikçe doğrudum
Ebrehe'ye Ebabil, ben fırtına kuşuyum
Öz yurdumda dinginlik, mübarek huşuyum

Efeyim ben

Sözüm çelikten mermi, yayda zehirli oktur
Ağzımdan çıktığı an, geri dönüşü yoktur
Dosta verilen muştı, zalimin korkusuyum
Çatlamış topraklara aşk ile akan suyum
Mertlik ile sırlandım ahlâkımla var oldum
Dağlar bana dost idi, ben dağlara yâr oldum.

./..

Efeyim ben

Obamda oymağımda kilimlerde nakışım
Düşmana korku verdi, o şahin-i bakışım
Aman diyene vurmam, kılım kıyamdadır
Kinim büyüktür ama merhamet mayamdadır
Dizimi vurdum yere, yeri göğü inletirim
Yiğitlik türküsünü cümle cana dinletirim.

Efeyim ben

Başlığım kır çiçeği, cepkeni dağ deseni
Nefesimdir dağların, zirvesinde eseni
Asırlardır dağ deniz bir olup zeybek döndüm
Ne kül tuttu yüreğim ne de bir demde söndüm
Vurup ayağım yere, “yer bana açıl” derim
Ellerimi kaldırıp gökyüzüne giderim.

Efeyim ben

Ben Atçalı Kel Mehmet, ben bir Yörük Ali’yim
Gönle düşmüş sevdanın, o en yalın haliyim
Kurtuluş destanına, mühür basanlardanım
Düşmana korku veren, ölüm kusanlardanım
İmamköylü Ayşe’yim, Aydın’ın mert kadını
Tarih hiç unutmur mu, bu milletin adını.

Efeyim ben

Gökte ayın şavkıyım, yıldızlardan şimalim
Mavi gözlü bir çocuk, sarı saçlı Kemal'im.
Tebessüm etsin diye, yüzler bana emanet
Yol bulsun mazlum diye, izler bana emanet
Mümtaz kalplerin ehli, sanki derviş Yunus’um
Katreyim ama dipsiz, derin bir okyanusum.

./..

Efeyim ben

Garezim var ezelden, fukara ağlatana
Gariplerin başına, karalar bağlatana
Köprüler tutanlara, yetim hakkı yiyene
Biz demeyi unutup, bir ben varım diyene
Garezim var fitneye, fitneye baş tutana
Hasmım olur her kimse, hasım ise vatana.

Efeyim ben

Kadının haysiyeti, erkeğin mertliğiyim
Şefkat-i bir dokunuş, bir tokat sertliğiyim
Bitmedi bitmeyecek, benim mübarek kavgam
Kalmasın cümle ruhta, ne bir yeis ne de gam
Aldığım her nefeste, cihanda adım adım;
Adem'in kaybettiği, adaleti aradım.

Efeyim ben

Ben rüzgârın oğluyum, bu dağların kızıyım
Tarihin sinesine, yazılmış bir yazıyım
Kurtuluş aynasında, gördüğüm bir yüzüm var
Bezm-i Elest'ten beri, Kemal'ime sözüm var
Dağlarım Selanik'tir, doğar Sarı Zeybekler
Muhabbet kapısında bir ulus onu bekler
Koçyiğitler yürüsün, izleri Aydın olsun
Bu vatan toprağının gözleri Aydın olsun.

İbrahim ŞAŞMA - KARAMAN

HEY GİDİNİN EFESİ (Efelerin Efesine)

O yüce dağların doruklarında
Bir deli borandın, taydın be efem
Düşman çizmesine kahredip sonra
Ömrünü vatana, saydın be efem.

Al bayrağı mahzun, ezanı sessiz
Toprağı kederli, göğü haresiz
Görünce halkını böyle çaresiz
Ateşler içinde, buydun be efem.

Öyle bir silkinip, çıktın meydana
Diz vurup haykırdın, dosta düşmana
Medet ummayalım deyip yabana
Varlığı yokluğa, kıydın be efem.

Binip de atına, martın omzunda
Düşmanın ne çoğu, ne de azında
Basıp da Malgaç'ı halkın gözünde
Umudun şavkını yaddın be efem.

Kaç mevsim kaç sene, vatan uğruna
Kaç kurşun kaç hançer, düşman böğrüne
Gitmesin ecelin, sakın ağrına
Ölümlere gülüp, yok saydın efem.

Adın türkülerde, adın her yerde
Koşup gezemedin, mor tepelerde
Senin için değil, ölüm son perde
Sonsuzluğa akan, çaydın be efem.

Ümmet CANER – AYDIN

SEN, SEN OLDUN

Kimi zaman, karanlıkların korktuğu şimşek oldun
Kimi zaman, gecenin sessizliğine doğan nur
Çayırdan, çimenden, lale, sümbülden, çiğdemden ala
Mor menekşe oldun.

Issız dağların yolu, ulu ağaçların sırrı,
Gizli geçitlerin kâşifi oldun
Ovadan, bayırdan, dağdan, taştan, kurttan, kuştan öte
Kartal oldun.

İpek bürümcüğün sahibi, kehribar tespihinin yadigarı
Rahat uykuların bekçisi oldun
Dünden bugüne, kulaktan kulağa
Dillerde nağme oldun.

Toprağa el sürdün, diz çöktün, ayak sürdün
İki parmak oldun, dengede durdun
Ahmet'ten, Mehmet'ten, Hasan'dan, Hüseyin'den
Ali'den dirlik oldun.

Suluk alan her haksızlığın karşısında durdun
Göz kararttın, sert baktın, and içtin
Bıçağın kemiğine dayandığı gün
İraz'ın yüz akı oldun.
Düğünden dernek, kuzeyden, güneyden
Davuldan, zurnadan, Ata'nın son valisi oldun.

Kardeşlik koktun, gıyabında konuşulan efendi oldun.
Zeytinin tadı, incirin balı oldun.
Ardıç'ın, dutun, altında sonsuz yatan oldun.
Kızdan kızandan, yediden yetmişe
Ad oldun, Yurdum oldun, Sen, sen oldun
Efe, sen oldun!

Güliraz KARADOĞAN – AYDIN

HÜRRİYET ATEŞİDİR EFE

Bir bebek doğdu çın sabahta
Zeytin ağacının ve incir ağacının arasında
Bir ananın avazına karışan sancı, kan, ter ve gözyaşıyla
İlk nefesini çekti ciğerlerine
Vatanın kokusu işledi özüne.

Kızan dediler evvela
Sonra zeybek oldu yatağanı belinde
Öyle bir vurdu ki sonra dizini yere
İnletti yeri göğü Efe.

Ey Efe'm! Bir avuç topraktır yorganın
Yoktur çünkü daha sıcakı vatan toprağından
Ey Efe'm! Bir taştır başını koyduğun yastık
Yoktur çünkü daha kadifesi vatan taşından.

Sen bayrağı al,
Sen ki semanın süsünü işlemiş bayrağına
Sen ki korkusuz ataların evladı
Sen ki yiğit ve cesur anadan doğma
Yoktur sözünden dönmek!
Mesele vatan, mesele hürriyet!

Bir yoldaşın, bir evlat, bir yar
Gittiğin bir yoldur, dönülmez!
Edin yemininizi kızanlar!
Bu dağların sahibi kim?
Erimiz!
Yiğidi kim?
Efe'miz!

Gizem ÇETİNKAYA - AYDIN

EFENİN DESTANI

Karşı geldin haksızlığa
Koştun durdun dağdan dağa
Zalimin kâbusu oldun
Mazlumunsa hep yanında.

Bazen adın Ali'dir
Bazense Mehmet
Gâhi Çakırcalı'sın
Kâh Sarı Zeybek
Yüzyıl değil, bin yıl geçse de Efem
Çatal yüreğin, çelik gibi bileğin
Nesilden nesile hep söylenecek.

Düşman girdi sinsice, bu güzel vatana
Çılgına döndün Efem, vurdun kendini dağlara
"Bu topraklar benim" dedin
Bir karışın vermem sana
Yağdırdın kurşunu, halkına acımayanlara
Fırsat bulamadılar, arkalarına bakmaya
Gömdün zalimleri Akdeniz sularına.

İzlerin aranır hâlâ kartal yuvalarında
Öykülerin dinlenir sıcak köy odalarında
Türkülerin söylenir yiğitlerin ağzında
İplik iplik nakışsın genç kız yazmalarında.

Çatal yürekli Efem
Çelik bilekli Efem
Şu dağların efsanesi
Sırma yelekli Efem.

Zülfikar Ali BOZTAŞ – AYDIN

YÜRÜYOR EFEM

Takmış kuburun
Gözlerinin karası gavura kusacağı nefretin karanlığı
Yürüyor efem, öptüğü toprağa
Değdirmez yaban ayakları!

Ege'nin rüzgârı tarıyor saçlarını
Teri damla, damla akıyor başlığına
Arşı titretiyor efem, yüreğindeki vatan sevgisiyle
Yüzünden düşen bin şahadet.
Yiğittir efem, şaşmaz yolundan
Zeybeğe eğilir, nazlı bir hilal gibi
Halet-i ruhiyesi ciddi
Yüreğinde taşır bir vatan meselesi.
Ahali korkma! Efem yürür, yorulmaz.
İcazeti yoktur bayrağın düşmesin
Bir seher vakti, uğruna kan döktüğü toprağa gömülse de.

Efe kızan efe kızan bir efe geçmiştir bu yoldan
Yörük Ali Efe'nin gölgesinden yürür gibi...
Takar omuzlarına enamlıklarını
Çakırcalı Mehmet Efe gibi gider kaderine
Dağların cengâver elçisidir efem
Bir türkü mırıldanır ayazından sabahın
Efem uyumaz, gözleri kanlanır.

Kuşanmış abasına
Son kez oynamış zeybeğini,öper gibi son kez yârini
Gidiyor efem, ayağını bastığı yerden toprak,
Vatan diye ağlarken
Dönmezse, Vatan sağ olsun.
Bir efe giderse bin doğurur bu topraklar
Millet var olsun...

Özlem Devrim AKAY – AYDIN

HAYDİ EFEM

Yaşadığı günün hesabını yapmazken
Ezilen insanların haklarını korumak için yükümlüken
İhtiyaç sahiplerine yardım ellerin dokunurken
İyinin dostu, kötünün düşmanı geliyor, haydi efem.

Verdikleri sözü yerine getirirken
Ölüm anında bile soğukkanlıyken
Varlıklarını kanıtlar kıyafetlerinden
Haydi Efem geliyor göz alıcı giyinmiş özenerekten.

Gösterişleri insanda saygı uyandıran heybetlerinden
Efeler renklerini doğadan almış bezenerekten
Sıradan insanlar olmadıkları görSELLİKLERİNDEN
Çekinmez Efem doğa ile iç içe olduğunu göstermekten.

Özgür ve Adalet simgesini sergilerken
Kartal kanadı camasından, işlemeli çuhasından
Belindeki şalı ipekten, yağmurda giydiği kepenekten
Haydi Efem meydanlar seni bekler yürekten.

./..

Masmavi gökyüzü, bulutlar apak
Kuşlar ötüyor, yeşil ağaçlarda şen şakrak
Defne ağacının altına sıralanmış delikanlılar
Dumanlı dağlara, yalçın kayalara başlarını doğrultarak.

Silahını çıkarmış usulca yere koymuş
Yemin edip dualara başlamış
Kurşundan korusun diye tıslımlı
Hamaylıyı boynuna takmış
Bıçağını kınından çekerek yiğitçe selamlamış.

İçindeki fırtınaları kimse bilmezmiş
Bağlama ve curalarla türküler söylemiş
Sığınakları, barınakları, gizlendikleri yerleri dağlarmış
Hatalarında, hayatlarıyla ödeyecekleri bilirlermiş.

Kadına, kıza kötü gözle bakmaz, her daim korurlarmış
Dağları, kayaları, sarp geçitleri
Engel tanımadan geçermiş..
Hızlı hareketleri ve kıvrak zekâları ile çeviklermiş
Her olayın ince ince hesabını yaparlarmış
Yiğitlikleri, cömertlikleri,
Sabırları ile Efeler birer kahramanmış.

Emine YENİLMEZ –AYDIN

EFELERİN YÜREĞİNDEN

Yörük Ali derler adına ey
Şu ovada mantar toprak küçük
Feride Molla Hanımın Beyi
Evde dört bebenin babası
İşte ben Yörük Ali.

Bilmem bilir misiniz adımlı
Pek sevmem anlatmayı namımı
Derim, insanoğlu uçan kuştur
Bu kader de beni böyle bulmuştur.

Yörük Ali derler adıma ey
Duyduk gavur göz dikmiş bir elden
Topla, tüfekle, kurşunla erle
Alacaklar memleketi
Sökecekler yüreğimizi yerinden.

Ey benim adım Yörük Ali
Türk'ün evlatlarından biri
Gözü pek, yüreği yangın yeri
Sokar mıyız bu yurda seni?

Benim adım Yörük Ali ey
Kızanlar verdim toprağa
Analar, bacılar, Koçyiğitler verdim
Nice zulüm, gözyaşı, feryat
Senin içindir ey hürriyet!

./..

Benim adım Yörük Ali ey
Ben Çete Ayşe
Eşim Molla Mustafa
Çanakkale’de şehit düştüydü hani
Benim adım Sökeli Cafer Efe,
Gökçen Efe, Mestan Efe
Ben Çanakkale’yi görmüş Miralay Şefik Bey...

Benim adımdır bu memleket
Benim adımdır İstiklal
Belki duymak istersiniz beni
Yaşarım doğan her bir bebekte
Yerden açan bir filizde
Efelerin yere vurdukları dizinde.

Belki görmek istersiniz beni
Keşkek döven emminin gözlerinde
Hatce Teyzenin ak saçının meliklerinde
Yayladan ot toplamış nasırlı ellerinde
Hatırlayın beni.

Ümmü Kardelen YILDIZ – AYDIN

ANADOLU YİĞİDİ AYDIN EFESİ

Bir abim var benim
Aydın Efesi
Anadolu yiğidi
Bir abim var benim.

Bildim bileli zeybek oynar
Askere gitti geçen yıl
Şükür geldi bu zamanlar
Abim efemdir benim.

Giderken de, gelirken de
Zeybikle uğurladık onu
Anam ağladı
Babam sakındı.

O abim benim
Aydınlı abim
Vatansever, yiğit abim
Anadolu çocuğu abim benim.

Büyüdüm artık
Abim gitti, dönmeyecek
Kulağımda zeybek edaları
Fotoğraflarına bakıyorum.

Bir abim vardı benim
Aydın Efesi
Anadolu Yiğidi
Vatan şehidi, bir abim var benim.

Bayram Umut CEYLAN– AYDIN

EFELİK VAR HAYATIMIZDA

Tarihte yaşamış efelerimize şöyle baktım
Kişilikleri nasıldı acaba diye merak ettim.

Az ama öz konuşur, tek tek sayılır sözleri
Yüreklere yerinden oynatır, tok sesleri.

Ağa sofrasında aramazlar iyi yemekleri
Bükülmez ama onların güçlü bilekleri.

Bakışları şahin gibi keskin, yürek delici
Dostlukları da, düşmanlıkları da sahici.

Dünya üstüne çökse eğilmezdi dik başları
Mertlik, yiğitlik olmuştu daima yoldaşları.

Zalimlere baş kaldırır, boyun eğmez yiğitçe
Mazlumlara umut olur, yardım eder kardeşçe.

Haksızlığa, adaletsizliğe hiç ama hiç gelemez
Vicdan terazisi elinde, haksızlık yapamaz.

Efelik, efeler sandım hepten tarihte kalmıştı
Oysa baktım çevreme, efelik hayatımızdı.

Efelik var bu günde elbet kültürümüzde
Efelik ruhu ölmedi, yaşıyor ruhumuzda.

Düğünümüzde derneğimizde sazımızdasın
Yiğitlerimiz türkülerindeki sözdesin.

Cazgırlarımızın dilinde, er meydanındasın
Askerimizin ruhunda, cephede savaştasın.

Adımız da adınız yaşar, yiğit efelerimiz
Sizin kadrinizi, kıymetinizi elbet biliriz.

Efelik Türk'ün özünde, binlerce yıldır var
Var olacak inşallah, geçse de uzun yıllar.

Hasan YARAR – ISPARTA

EGE'NİN ASLANLARI

Hücum etti düşman on katı ordu ile
Topu, tüfeği, arabası, tüm teçhizatı ile
Efe yiğit, efe cengâver, efe korkusuz...
Düşman yurda giriyor, ülke ordusuz
Geliyor işte efem çıktı cenk meydanına
Oyalı fesi başında, çizmesi ayağında
Siper etti gövdesini, zafer gökte göründü
Gelen çelik zırhları göğsünde söndürdü.. .

Hebun APAYDIN– AYDIN

DEFNE AĞACI

Kökleri suya değil, efelere değer defne ağaçlarının
Gövdesine saplı yatağan incitemez
Yiğitliğini üç koca asrın
Seri gitse de sırrı gitmez ele
Hatt-ı hümayun ateşinde kurutulur yaprağı
Yedi yeminli kızanların
Şimşekler çakar dallarına
Nazarında bir mültezimin
Devşirir hükmünü
Kabuklarını soyan demir ellerin
Eser gürlere dağa, taşa, toprağa ayan
Gölgesi dahi pas tutmaz
Şaki değilim diyen efelerin
Ahvali sır değildir ahalinin
Efeler her daim bilir aşın tadını tuzunu
Özüne misk/i amber sürüp
Erine kavuşamayan yârinin gözyaşındır
En derine saklanır şu garip defne kokusu
Meydana açılan kara sandığın hikmeti
Onurudur insanlığın
Nice kalemler çıkar gövdesinden kelimeler okur dallar
Efeler hürriyetin üç yüz yıllık aydınlığı.

Ayşegül DURAN – AYDIN

GARINCALI DAĞI

Dağlar benim meskenim tüfek omuzda
Tüfek omuzda
Şanım duyulmuş anam namert bozgunda
Hey hey
Namert bozgunda
Selam olsun efem Çakırcalı'ya
Garıncalı dağı artık meskenim Efem meskenim.

Kara yağız efeler silah kuşandı
Silah kuşandı
Kızıl oldu tepeler anam kana bulandı
Hey hey
Kana bulandı
Selam olsun efem Yörük Ali'ye
Garıncalı dağı artık meskenim
Efem meskenim.

Coştu yiğitler coştu düşman yenildi
Düşman yenildi
Kana boyandı sancak anam göğe çekildi
Hey hey
Göğe çekildi
Selam olsun efem Çete Ayşe'ye
Garıncalı dağı artık meskenim
Efem meskenim.

İbrahim DİKMEN – AYDIN

EFEMİN OYASI

Efemin cepkeni nakış işlemeli
Kalbinin oyası vatan sevdası
Kulağında çınlar davul zurnası
Ardında hep anasının duası.

Yârinin yerine sarılır fişeklik
İçinde vardır yiğitlik, mertlik
Zeybek türküleri duyduğu vakit
Yüreği kabarıp, başı dik!

Efem, sensin en değerli koşan
Dizlerini toprağa vuruşun
Kartal gibi heybetli duruşun
Çelik tenine işlemez kurşun!

Fatma Nur SÖNMEZ – AYDIN

ISLIK ÇALANLARIN TÜRKÜSÜ

Biz emek işçisiyiz gülüm
Düştüğümüz yerden kalkışımızdan tanırlar bizi
Ne bir mazlum ahı vardır tasamızda
Ne bir çocuğun gözyaşı
Ne de bir yetimin hakkı
Vardır çorbamızda.

Dağlarında sesi yankılanır efelerin,
Efe doğar, efe doğurur kadını
İşgal altında kalırsa harmanım
Yırtar dağları aslan neferim
Efe Ayşe'm, Yörük Ali'm,
Demirci Mehmet'im, Gül Esin'im...

Biz türkü dinler isyan ederiz gülüm,
Ellerimiz bağlıdır arkadan,
Toprak ana çağırır durmadan
Elbet anlarlar...

Anlarlar halımızdan amma
Hep sonradan...

./..

Doğurmaktan yıpranmış kasıkları halkımın
Acı doğurmuş, siyahı doğurmuş, ağıt doğurmuş
Ama neşeyi değil, beyazı değil, umudu değil
Umut, umut yetim kalmış gülüm.

Ben böylesine bereketli topraklar üzerinde
Böylesine hakir, böylesine fakir,
Böylesine yoksul, böylesine yoksun,
Bir başka halk görmedim gülüm.

Biz dans etmesini bilmeyiz gülüm
Marşlarla düşeriz yollara.
Türkülerimizin sonunda vardır bir darağacı.
Taşlarlar gülüm taşlarlar,
Meyve veren ağacı.

Çünkü biz, biz çünkü...

Biz esir düşüp teslim olmayanlardanız
Biz düştüğü yerden kalkanlardanız
Biz Haktan, halktan, hakikatten yanayız
Ve biz yalnızca ıslık çalanlardanız

Şükrü HURMA – AYDIN

GELDİKLERİ GİBİ GİTTİLER

Geldiler göğden yağmur yağarcasına
Geldiler süngü tüfek canım alırcasına
Geldiler dört yandan karınca kırarcasına
Geldiler aman kanlı eller tufancasına.

Toprağıma ayak basıp değince kanlı elleri
Gördük hasmın kötü emellerini.
Bana kancayı takacakmış heyhat,
Heyhat bu nasıl mukadderat!

Zeybeğim, Sarı Zeybeğim yareni,
Bu diyardan kaçıp gitmek çare mi?
Türk'e cenk atasından miras
Hangisine sorsan çekip gitmek olmaz!

Yörük Ali değil mi ki pirimiz?
Arkasını dönüp kaçacak hangimiz!

Dağları mesken tutunca biz
Top tüfek bütün acun gelseniz
Aydın'ı terk eyleyen alçaktır
Bu diyar ebediyen bizim kalacaktır!

Şükrü HURMA - AYDIN

KUYTUDA GONCA

Soğuktu ve uzundu gece
Kuytusunda kızanlarıyla
Baktı gecenin koynundan
Göğün esmer yüzüne
Uzansa tutacaktı, Şark çıbanı yıldızları.
Ve baktı ayak altında ıslıl ıslıl parlayan,
Üstü başı barut kokan mavzerin namlusuna.
O namlu ki;
Uzanmasın diye yaban eller halkın namusuna,
Dilinin ucunda yağlı mermi
Ve delişmen bir şahin gibi
Bildirdi Emir Ayşe'nin emrini.
Her yanı ana, iki korkusuz göz ile baktı,
Baktı Aydın Ovası'na.
Ben ki efeyim;
O ki giydim bu ateşten donu,
Öyleyse vebaldir boynumuza
Ekmekte tuzun,
İncirde şekerin
Ve zeytinde yağın hakkı.

./..

Ve vebaldir efenin boynuna,
Her mazlumun ahı.
Ve bükülürse zalime bu bilek
Susarsa bu dil,
Bu göz görmezse zulmü,
Reva görün bana ölümü.
Bilin ki utanırım o zaman,
Utanırım aslan gibi yüreği
Ve örste
Ve ateşte korladığı bileğiyle
Bu dağları düşmana dar eden
Demirci Mehmet Efe'den
Ve etimden kutsal,
Canımdan aziz bilirim vatanı.
Uğruna gelecekse ölüm,
Gelsin baş göz üstüne
Ben ki efeyim; dağın, taşın evladı
Kelle veririm söz ettirmem
Vatanın helal sütüne...

Cevdet POLAT– AYDIN

EFELER TABURU

Otuz yıldır sarmıştı vatanımın
Karanlık gecelerini baykuşlar.
Adını terör koydular kahpeliğin
Hesabı yoktu böyle hainliğin.

Devletim dedi haydin kızanlar
Haince içimize sızanlar var.
Toplayın Anadolu'dan efeleri
Temizleyelim içimizdeki hainleri.

Toplandık Anadolu'dan kızanlar
Komando koydular adımızı
Eğirdir, Foça, Kırkağaç, kayseri
Kızanların zor eğitim yeri.

Görev yerimiz doğu, güneydoğu
Yatağımız sisli yüce dağları.
Hissetmeyiz hiç sıcağı, soğuğu
Yorganımız bir mağara kovuğu.

Kızanlar olduk dağlarda efe
Yükseldik sanki ayla güneşe
Korku yok hiç gönüllerimizde
Düğünde imiş gibi pür neşe.

./..

Toprağın rengi oluştu yüzümüzde
Yazın, kışın, bahar ve güzünde
Eğilmez onurlu yiğit başlarımız
Dağlarda yalnızlık yoldaşlarımız.

Kanımızla yazdık türkülerimizi
Kurşun sesi ile yaptık bestemizi
Dağları taşları süsledik barut ile.
Teröristler kaçır efeler korkusuyla.

Dağlardan geldik kışla'ya durduk
Dinlenmek için bir mola verdik
Duymuşlar akıtmışız hain kanını
Koymuşlar ismimizi efeler taburu.

Biz efeyiz hainler bizi iyi tanısn
Bizim gücümüz Haktandır bilsin
Çelik kurşunla seni delmezsek
Ahtımız olsun tarihe gömmezsek.

Hasan YARAR– ISPARTA

BEN EFEYİM SARAY BANA DOKUNMAZ

Efe benim saray bana dokunmaz
Sultan ferman yazar bana okunmaz
Ege halkı bizden başa sakınmaz
Zalim zulüm işler benden sorulur
Garibana kalkan eller yorulur.

Düşman gelir teslim alır valiyi
Dağlar saklar Paşam Yörük Ali'yi
Biz vermeyiz zabıt verse kaleyi
Yaşlı kadın çocuk benden sorulur
Devlet bizim amma kollar yorulur.

Kadın efe erkek efe fark etmez
Mala mülke kanıp asla çark etmez
Özgürlük yolunda izi terk etmez
Milletin namusu benden sorulur
Kaçar hain çete yollar yorulur.

İmansız ağalar işgale dosttur
Yunana güler yüz efeye küstür
Yandaş hacı hoca iblise eştir
Vatan bayrak ulus benden sorulur
Yalancı sahtekâr kullar yorulur.

./..

Kızanlar toplanır verirler ahit
Zeybekler kızana olurlar şahit
Efenin önünde hepsi de şehit
Sevip de sevilen benden sorulur
Bülbül dala konmaz güller yorulur.

Tarla benim bahçe benim diyene
Yapayalnız sade kendin yiyene
Saten kumaş ipek eşarp giyene
Sorgusu suali benden sorulur
Hesap vermeyen diller yorulur.

Efelik deyince budur biline
Eline diline hem de beline
Sağlamdır inancı kıza geline
Varsa kötü bakan benden sorulur
Dağa düze sığmaz beller yorulur.

Dünü bugünlere taşımak gerek
Karanlığı kovup ışımak gerek
Gönlüne güzeli döşemek gerek
Adalet eşitlik benden sorulur
Soyguncu vurgun dallar yorulur.

D. Mehmet DALKANAT - ELBİSTAN

BİZİM EFELER

Yanılttılar vatan gitti sananı
Yörük Ali, Çakırcalı, Peçeli
Geldiğine pişman etti Yunanı
Yörük Ali Çakırcalı, Peçeli.

Suçlu çıktı çakallara aslandı
Omuz verdi karlı dağa yaslandı
Adını duyan çocuk bile uslandı
Yörük Ali, Çakırcalı, Peçeli.

Soyun sorsan Koç Köroğlu soyundan
Halay çekip zeybek oynar toyundan
Dünya yansa vazgeçmedi huyundan
Yörük Ali, Çakırcalı, Peçeli.

Terk etmedi Antalya'nın yöresin
Çiğnetmedi Aydın, İzmir töresin
İmkân ola bir kez yüzün göresin
Yörük Ali, Çakırcalı, Peçeli.

Öksüzlerin, yetimlerin nefesi
Avuçları garip kuşun kafesi
Ezilmişin suskunların gür sesi
Yörük Ali, Çakırcalı, Peçeli.

./..

Kimi devlet kimi ağa vurgunu
Hepsi olmuş eza zulüm yorgunu
El verirsen elbet alır korkunu
Yörük Ali, Çakırcalı, Peçeli.

Yediğini gözlerine fer etmez
Köşklerini çocuğuna yar etmez
Yaptığını yanlarına kar etmez
Yörük Ali, Çakırcalı, Peçeli.

Benim diyen büyük küçük tepeler
Düşmez denen düşman dolu cepheler
Diz çökerdi yürüdü mü efeler
Yörük Ali, Çakırcalı, Peçeli.

Sert oluyor yalçın dağın havası
Sarp kayalar efelerin yuvası
Davaları mazlumların davası
Yörük Ali, Çakırcalı, Peçeli.

Süleyman KORAL - ELBİSTAN

KOCA RIZA

Usulca kaldırır dev gövdesini
Kocaman, bir aslana benzettiği
Kayalıkların uçlarına, keskin gözleri
Çatık kaşları ile bakar.

Sonra kayan gözleri aşağılara
Çalılıklara ardından çayırlarca
Yavaş yavaş adımlar kaygan topraklara
Gider dağın eteğindeki baba ocağına.

Gökyüzü bulutsuz mavi, hatırlatır Adem'i
“Adem'im!” Ezdirmezdi kendini
Çavuş Memed babam, gülmedi Adem'den sonra
Anam Gülsüm, dili lal gözleri ama.

Yanlış olduğunu bile bile
Götürür ayakları yâre
Öpüp koklayamadığı sevdiğine
Bakar uzaktan öylece.

Kerem'in sesi ile gelir kendine
Hayalet gibi süzüldüğü geceye
Veda edecek, başlayacaktı yeni güne
Kızanı ile geri döndü geldiği yere.

./..

Gökyüzünün kızıyla boyadığı şafak vakti
Ta uzaktan çığlık gibi gelen silah sesleri
“Eşkîya bozuntusu” dediği, Kadir Ağa’nın adamları
Hareketlendirir, Koca Rıza ve Kızanlarını.

Koca Rıza dağa çıkıp efe olalı
Kalmadı Kadir Ağa’nın hükmü, dirliği
Korkar oldu, yıllar sürdü tedirginliği
Koyunda silah, kapıda adamları ile geçirdi geceyi.

Köylü, Rıza der başka bir şey demezdi
Sattı pazarda, para kazandı ürettiği
Kendini savundu, ezdirmeydi Ağa Kadir’i
Rıza köylüsüz, köylü Rıza’sız olamazdı bütünleşti.

Bir de gavur sarmıştı dört bir yandan vatana
Durdu Koca Rıza “Kuva-yı Milliye”nin yanında
Nefes aldirmediler, vurdular sağdan soldan düşmana
Dar ettiler gâvurun döllerini bu topraklara.

Ey Koca Rıza!
Kurmak istediği düzen, halkın şavkı
Fakir fukaranın kırılmaz kanadı
Görmedi böyle efe Aydın Dağları..

Necla ALİKOÇ – AYDIN

BİR DESTANDIR EFELİK

Bir yanı göğe değer, gezer dağlarda
Poturu, çizmesi kucaklaşır toprakla
Esarete gelemes billah hayatta
Zeytini, inciri sevmektir efelik
Defnenin sırrına ermektir efelik.

Çakıcı, Emir Ayşe, Yörük Ali, Hüseyin'ce
Toplanmış hepsi baskın var deyince
Mavzeri takıp cepkeni giyince
Kadını erkeği bir olmaktır efelik
Dilde değil yürekte, ruhtadır efelik.

Müfreze kurulmuş, düşmüş yollara
Ser verip sır vermemiş sığınmış Allah'a
Göstermiş gücünü, yazmış Malgaç'a
Sivil direnişin destanıdır efelik
Canını vatanına adamaktır efelik.

Hain, minareden kurşun sıkıyor
Gencecik fidanlar, yanıp düşüyor
Bu nasıl iştir insan şaşıyor
Düşmanı taa alnından vurmaktır efelik
Abideyi kalplere dikmektir efelik.

./..

Düşman sarmış, zaptetmiş her bir yanı
Yakmış memleketi, yıkmış aşiyarı
Yurduma göz dikmiş hain düşmanı
At üstünde denize dökmektir efelik
Alnı açık, gözü pek dövüşmektir efelik.

Mazlumun çektiği kalbini dağlar
Bebegi beşikte, yareni eşikte ağlar
Vazgeçer kendinden, adalet sağlar
Garibin, garibanın hamisidir efelik
Terazinin mizanın ölçüsüdür efelik.

Efemin yurdudur dumanlı dağlar
Kekliği, kartalı curayla çağlar
Ölünce başında ardıç, dut ağlar
Tevazunun onurun mayasıdır efelik
Şanıyla şerefiyle bir destandır efelik.

Hatice Ceylan ULAŞ – AYDIN

AYDIN YİĞİTLERİ

Bu kelimeyi duyunca aklıma
Yiğitlik, mertlik, cesurluk gelir
Hem de yakışır büyük şanına
İşte buna efelik denir.

Başında püskülü sırtında tüfeği
Ele avuca sığmaz efenin cesur yüreği
Bir diz vuruşuyla inletir yerleri
Yakışır efeme Aydın zeybeği.

Mazlumun dostu, kötünün düşmanıdır onlar
Köylüsünü korumak için az gelir tozlu yollar
Adaletsizliğe, haksızlığa gelemes dayanamazlar
Bir dili olsa da konuşsa neler anlatır koca dağlar.

İşgal altındaydı İzmir, geliyordu yunanlılar
Güzel memleketimiz Aydın'ı kuşattılar
Bir şeyler yapılmalıydı yerinde duramazdı bu asil kanlar
Millete vatan sevgisi oldukça yenemezlerdi hain canavarlar.

Cinsiyette değildi efelik yürektydi
Sadece erkekler değil kadınlarımız da efeydi
Hepsi birer Şerife Efe, Ayşe Efe, Binbaşı Ayşe'ydi
Vatan için, namus için kendilerini feda etti.

Aydın'da yaşar efelerin efesi
Yörük Ali Efe, Demirci Mehmet Efe gibisi
Onurlu, erdemli. Vatanseverdi her biri
Gidilip görülmeli Yörük Ali Efe Müzesi.

Neslihan KARAÇAM – BOZDOĞAN

EFELER

Zulümlere baş kaldırıp isyan eyleyip
Zirvelerin yollarını tutarmış efeler
Dağları kendilerine mesken eyleyip
Kurdun kuşun içinde yatarmış efeler.

Âşıklarla saz çalar gönlünü eyleyip
Güzellerin hasından anlarmış efeler
Vuslat için nicesine yardım eyleyip
Sevda dilinden konuşurmuş efeler.

Beldesi tarumarsa sert esen rüzgârdan
Rüzgârların yönünü çevirmiş efeler
Ağalar da çıkınca dinden ve imandan
Halkına kol ve kanat gerermiş efeler.

Haksızlığa dayanmaz öfke eyleyip
Zalimlere korkular salarmış efeler
Bir kalbi kırıkla yan yana eğleyip
Mazlumlara yoldaş olurmuş efeler.

Sırtından avlamaz hasımlarını bile
Gafilde vurmayı ar sayarmış efeler
Bin düşmanla dahi gelirmiş yüz yüze
Mertlikte mertebeler atlarmış efeler.

İşgaldeyse vatani bir kalleş düşmandan
Göz kırpmadan canından cayarmış efeler
İstiklâl mücadelesi için ayrılır bile yardım
Hem gazi hem de şehit olurmuş efeler

Bu dünya hayatını sonsuz sanmazlar
Gün olur dünyadan göçermiş efeler
Yiğitçe, kahramanca ömür sürerler
Dillerde yâd-ı cemil kalırmış efeler.

Şule BAŞARIR - İZMİR

EFE MARŞI

Sözüm sanadır soyundan değil özünden efe
Bil ki mazlumlarla aranda olmamalı mesafe
Hak ve yiğitlik namına ereceksen böyle bir şerefe
Hakka ve halka hizmeti bileceksin en büyük vazife
Okuyacaksın efeler tarihini hem sahife sahife.

Başlayalım en gözü pekten, her düşmanı yenerdi
Mazluma sataşan alçaklara, dünyayı dar ederdi
Alem her zaman göremez böyle yaman levendi
Cihana bir başına meydan okuyan merdane gibi
Ol sen de yiğit, olacaksan Çakıcı Mehmet Efe gibi.

Çerkez Kaymakama karşı çıktı yâri, yareni için
Boyun eğmez hiçbir an zalime, aşkın hatırı için
Neleri vermezdi Gülsüm'ün çakır gözleri için
Biraz Kerem biraz Ferhat biraz Mecnun gibi
Ol sen de sevdalı, olacaksan Halil Efe gibi.

Halkına adalet dağıtmakta az bulundu eşi
Hakkından zor gelirdi karşısına çıksa bin kişi
Kör Arap gaflette kan döküp oldu en kalleşi
Haksızlık karşısında bendini yıkan seller gibi
Ol sen de adaletli, olacaksan Kerimoğlu gibi.

Nice Beyler gibi halka ümidini verdi yeni doğuşun
Karakol baskınında, Yunan da şahit bu duruşun
Ne güzel sahiplerinden oldu bu kutlu kurtuluşun
Vatan müdafaasında gözü kara kumandan gibi
Ol sen de kahraman olacaksan Yörük Ali Efe gibi.

Sözüm sanadır soyundan değil özünden efe
“Tarih tekerrürden ibarettir” de ibret ol bize
Madem ki kanında da vardır bu asil mertebe
Sen de ol efem her daim senden öncekiler gibi
Hakla batılı ayır efem bütün yüce efeler gibi.

Şule BAŞARIR – İZMİR

YÖRÜK TÜRKÜ/EFELERİN TÜRKÜSÜ

Aydın aydın olmazdan önce
Pınar yürekli, dağ endamlı efeleri vardı
Mazluma delikanlı,
Eşküyaya asi, geçit vermez
Efelerdi onlar.

Vatansa aşkına divane,
Dağ taşı dinleyen
Gariplere, yoksullara hamî
Yanık bağırlı Çakıcı, Yörük Ali Efe
Çete Ayşe'lerdi onlar.

Yurdu çizmeler altında iken
Sıcak aşî düşünmek
Yumuşacık yastıklara
Kaygısız baş koymak
Asla onlara göre değildi.

Yangın yeri olsa da yer
Kutsiyetle bağıydılar
Anaç, engin, kudretli toprakların
Tek tabanca, yarı aç yarı tok
Serini verir de
Terk etmezleri diyarlarını.

Yiğit direnişleri
Aydın'ımda harmandalı dillenir
Acılardan arda kalan
Türküleri Yörük'tür.
Baş tacıdır bu yüzden
Efelerin, zeybeklerin türküsü.

Türkan SÖĞÜT GEZER - AYDIN

EFELİK, EFENDİLİKTİR

Kurtuluş Savaşımızın tarihi destanıdır efelerimiz
Bu toprakları vatan yapan, kızanlarımız, zeybeklerimiz
Yürekleri Aydın için yanıp tutuşan, ey kahraman!
Yörük Ali, Demirci, Gökçen Efe ve Çete Ayşe'lerimiz.
Aydınlı olmak biraz da efeliktir ve mertliktir
Kara günlerde, yürekli olmak ve yiğitliktir
Çiftlikli Kübra, Danişmentli İsmail, ey kahraman isimsizler.
Bu aziz milletin istiklalini, istikbalini değiştiren kaderidir.
Ülkemin dağları sadece Ege'de denize dik iner
Efelerin başı, yaşadığı bu dağlara benzer
Efelerin de başı diktir, asla eğilmez
Ancak zeybek oynarken, diz vurur yere çöker.
Asya'dan, kısrak gibi başını uzatmış bu vatan
Bu başla yüzyıllardır uğraşan, binlerce düşman
Aydın dağlarında, Galip Hoca'nın getirdiği emirle
Atamızın yanında yerini aldı, Efe, kadın ve kızan.
Düşman, bir sarı sıcak, yaz ayının ortasında
İzmir Limanına çıktı, 15 Mayıs 1919 da
İlk kurşun Konak meydanına Gazeteci Hasan Tahsin'den.
İkinci kurşun, Yörük Ali Efe'den Malgaç baskımında.
“Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir ileri!
Ata'mız, Afyon Kocatepe'den haykırdı
Önde düşman, ardında, efeler, asker, kumandan
Güzel Aydın kurtuldu 1922 yılı Yedi Eylül sabahı.
Adına nice türküler yakılır, çalınır, söylenir
Şu Dalama'dan geçilir, ama düşmana geçit verilmez
Yurtseverliğin, kadını, erkeği olmaz, sevgi ve birliktir,
Çünkü bizde efelik, önce efendiliktir.

Mehmet ÖZÇAKIR – AYDIN

ZEYTİN DALI

Havada kesif bir barut kokusu
Yer karanlık, gök karanlık
Efem geliyor efem, Demirci Mehmet Efe'm.
Selam getirmiş Mustafa Kemal'den
Düşman askerlerinin gözünü kan bürümüş
Karıncaya düşman toprağa düşman elleri
Kadınıma, yavruma düşman gözleri
İstiklalime, istikbalime uzanır elleri.
Bilmiyor Anadolu'nun kanı kalmaz yerde
Bilmiyor her karış toprağına sarılır efem dört elle
Sultanhisar'dan Yörük Ali Efe'm
Dur diyor dur
"Ben daha ölmedim!"
Dur diyor kanım karışmadı toprağa
Son bir zerre imanım var Mustafa Kemal'im in ardında.
Biçare gönüller efelerin ardında
Gönüller biçare söyler zeybek türkülerini
Gökçen Efe'm gelir Ödemiş'ten
Durun diyor durun
"Ben daha ölmedim"
"Biz daha ölmedik"
Efeler gelir İmamköy'den, Söke'den Atça'dan
Toplanır top ateşi olur uzanır gökyüzüne
Aydın'ın zeytin dalını uzatır
Anadolu'nun dört bir yerine.

Betül BALI – AYDIN

HAYDİ EFEM

Yüce dağlar senin yoldaşın
Haydi! Yaslan efem yaslan
Tarihi olgunluk, efelik asayişini
Yorulmaz, usanmaz mertliktir eşin
Yükle omzuna paslı tüfeğini
Sensin çeken İstiklal küreğini.
Toz toprağa karışmış
Mermere dönmüş tenin
Güneşin sıcağında
Uzun ince üzölmüş
Kavrulan cepkenin...
Çok şeyler anlatıyor
Yanık çalan türküler
Kara günleri aciz bıraktı
Ayağındaki zavallı çizmeler..

Orduyla el ele düşmanları ezensin
Ya istiklal ya ölüm deyip
Boyun eğmeyip gezensin
Kır atını sürünce
Bir hamlede tarihe
Davullar susmak bilmedi
Senin gibi efeye...
Sen ele avuca sığmayan
Sönmeyen kor ateşsin
Çalsın davul, zurna
Haydi efem! Oyna
Şenlik sensin!...

Melahat ECEVİT – ISPARTA

ŞÜKRÜ ÖKSÜZ

1951 yılında Aydın İli Bozdoğan İlçesinin Amasya Köyünde doğdu. İlkokulu köyünde, Ortaokulu Bozdoğan'da, Liseyi Nazilli'de bitirdikten sonra Ege Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulundan mezun oldu. Memuriyet hayatına atıldı. Evli, iki çocuk babası ve bir torun dedesidir. Ortaokul yıllarından bu yana şiirle uğraşmaktadır. Şiir ve düz yazıları, Ozan, Aydın'da Halkın Sesi, Orta Doğu, Bizim Anadolu, Yeni Kıroba, Sevgi Yolu, Töre Yağmurun Sesi, Ergenekon, Maki, Tutanak, Çağrı, Ana, Ozan Ağacı, Gülpınar, Bizim Ece, Bakış, Anadolu, Gazete 2000, Duygu Seli, Yeni Çağ, Aydın'da Sağlık, Yeni Çizgi, Çizgi, Aydın Güzelhisar, Olay, 24 Saat, İnan, Hatay Esinti, Ortanca, Aydın Yörük, Sarı Zeybek, Aydın Efesi, Hürriyet ve Türkiye Gazetesi gibi gazete ve dergilerde yayınlandı ve halen de yayınlanmaktadır. :Bugüne kadar 22 kitabı yayınlanmıştır. Aydın Yazarlar ve Şairler Derneğinin kurucuları arasında yer aldı. Halen bu derneğin başkanlığını yürütmektedir.

EFELİK

Fakir ve fukaraya kol ve kanat germektir
Yurt olmuştur onlara koruluk ve meşelik
Zenginlerden alarak fakirlere vermektir
Mazlumların hakkını korumaktır efelik.

Yörük ve Türkmenlerin yanlarında olmaktadır
Milyonların kalbine sevgi ile dolmaktadır.
Yazda, kışta ve karda hep dağlarda kalmaktadır.
Mazlumların hakkını korumaktır efelik.

Eğlence, gösterişten efeler uzak durur
Irz düşmanı olursa ensesinden tam vurur.
Her türlü baskılardan yoksul halkı hep korur.
Mazlumların hakkını korumaktır efelik.

Eşraf ve tefecinin zulmünü önlemektir.
Yoksul ve fakir halkın derdini dinlemektir.
Hak ve adalet için halkını ünlemektir
Mazlumların hakkını korumaktır efelik.

Hakim güçlere karşı her zaman dik durmaktadır.
Kuvayı Milliyeyi ihtiyaçken kurmaktadır
Kurtuluş savaşında düşmanları vurmaktadır
Mazlumların hakkını korumaktır efelik.

./..

Bağımsız yaşamayı dağlarda öğrenmektir
Baskı ve sömürüye ömrünce direnmektir
Yörük ve Türkmenlere dağlarda güvenmektir
Mazlumların hakkını korumaktır efelik.

Kartal gibi özgürdür efeler ömür boyu
Hazreti Ali'mize dayanmaktadır soyu
Tarihler yazar elbet Demirci'yi, Çello'yu
Mazlumların hakkını korumaktır efelik.

İstiklal Savaşında düşmanları yense de
Mazlumların gözyaşı efelerle dinse de
Ömür boyu efedir efe düze inse de
Mazlumların hakkını korumaktır efelik.

Korkulu rüyasıdır zulmeden ağaların
Efeler hakimidir Ege'deki dağların
Duasını almıştır yaşayan tüm sağların
Mazlumların hakkını korumaktır efelik.

Fakirlere vermektir zenginlerden alarak
Düşman siperlerine korkusuzca dalarak
Kendisi güvendedir sarp dağlarda kalarak
Mazlumların hakkını korumaktır efelik.

Şükrü ÖKSÜZ - AYDIN

DEMİRCİ MEHMET EFE

Vatan hainlerini acımasız asarak
Hazırlandı efeler Yunan'ı yurttan defe
Bir gecede otuz üç karakolu basarak
Düşmanı kan kusturdu Demirci Mehmet Efe.

Düşman Aydın İlinin toprağında, taşında
Demirci Mehmet Efe otuz altı yaşında
Otuz sekiz bin milis kuvvetinin başında
Düşmanı kan kusturdu Demirci Mehmet Efe.

Kök salan düşmanları koparıp sökmek için
İşgal kuvvetlerini denize dökmek için
Ay yıldızlı bayrağı tüm yurda dikmek için
Düşmanı kan kusturdu Demirci Mehmet Efe.

Üç binden fazla kızan atlarına binerek
Ormanlık alanlarda gündüzleri sinerek
Karıncalı Dağından düz ovaya inerek
Düşmanı kan kusturdu Demirci Mehmet Efe.

Yunan askerlerini düşürdü yaprak yaprak
Böyle kan görmemişti çağlar boyu bu toprak
Mustafa Kemal ile işbirliği yaparak
Düşmanı kan kusturdu Demirci Mehmet Efe.

./..

Milletin defterini hemen dürmek isteyen
Kadınların ırzına leke sürmek isteyen
Türkoğlu Türk olanı yere sermek isteyen
Düşmanı kan kusturdu Demirci Mehmet Efe.

Vatan ve millet için düşmanlara dalarak
Köşk Cephe Kumandanı görevini alarak
Tam on üç ay sekiz gün bu cephede kalarak
Düşmanı kan kusturdu Demirci Mehmet Efe.

Uyuyan milletini erken uyandırarak
Efelerin gücünü yurda uzandırarak
“Biraderim” diyene zaman kazandırarak
Düşmanı kan kusturdu Demirci Mehmet Efe.

Büyük Helen rüyası görenler yaptı hile
Birlik oldu efeler tutuştular el ele
Kendisine verilen albay rütbesi ile
Düşmanı kan kusturdu Demirci Mehmet Efe.

Düşmanların tümünü bu vatandan sökerek
Mustafa Kemal ile Akdeniz’e dökerek
Dokuz Eylül gününde bayrağını dikerek
Düşmanı kan kusturdu Demirci Mehmet Efe.

Şükrü ÖKSÜZ – AYDIN

EFELERİN EFESİ

Menderes'te düşmana ilk kurşunu atmıştı
Milletimin çıkmazken ağzından hiç nefesi
Düşmanı tek kurşunla birbirine katmıştı
Yalnız Yörük Ali'dir Efelerin Efesi.

Ne işi var düşmanın Bozkurtlar Ülkesinde
Geriye dönüş yoktur Türklerin ilkesinde
Nice efeler gördü bu millet bölgesinde
Yalnız Yörük Ali'dir Efelerin Efesi.

Keşkekle doldurmuştuk yıllarca kazanları
Söyleyerek çalardı Ülkemin ozanları
Mağlubiyet görmedi Efe'nin kızanları
Yalnız Yörük Ali'dir Efelerin Efesi.

Efe'nin kurşunları düşmanı terk ettirdi
Kazanılan başarı dünyayı fark ettirdi
Emperyalist güçleri hedeften çark ettirdi
Yalnız Yörük Ali'dir Efelerin Efesi.

Silahlar efelerin madalyalar elindi
Yarışmak amacıyla bir yerlere gelindi
Kör Ahmet'in tuttuğu gümüş para delindi
Yalnız Yörük Ali'dir Efelerin Efesi.

./..

Ülkemi bölmek için düşmanlar hep üşüştü
Türkiye'yi kurtarmak beyinlerde bir düştü
Uçarken bir sığırcık kurşunla yere düştü
Yalnız Yörük Ali'dir Efelerin Efesi.

Dua etti analar Allah'a avuç açtı
Birlik oldu efeler düşmana kurşun saçtı
Naçar kalan düşmanlar ülkemden çabuk kaçtı
Yalnız Yörük Ali'dir Efelerin Efesi.

Üzümlerin yerine mermi doldu küfeler
Aydın'ın meydanında toplanmıştı efeler
Günah ile sevabı tartıyordu kefeler
Yalnız Yörük Ali'dir Efelerin Efesi.

Barbarca duygularla düşman Aydın'a girmiş
İşkence gören kızlar birer birer delirmiş
Efelerim Aydın'a bunun için gelirmiş
Yalnız Yörük Ali'dir Efelerin Efesi.

Şükrü ÖKSÜZ – AYDIN

EFE GİBİ KIZLARI

Sarışını az olur, esmeri daha çoktur
Sanki bir polis gibi yakalar hırsızları
Hiçbir kimseden korkmaz, korkuları da yoktur
Efeler diyarının efe gibi kızları.

Düşman işgal edince savundular bu yurdu
Gündüzleri çalışır geceleri uyurdu
Yıllar yılı kalbimde karşılıksız taht kurdu
Efeler diyarının efe gibi kızları.

Çetin, zorlu hayata çocuk yaşta alışır
Gün boyu yorar onu bulaşık ve çamaşır
Tembellik nedir bilmez, gece gündüz çalışır
Efeler diyarının efe gibi kızları.

Dostlarını dost bilir yaylarını germezler
Başkasının yanında eşlerini yermezler
Kutsal namuslarından asla taviz vermezler
Efeler diyarının efe gibi kızları.

Çok iyi bilir, tanır; yaşadığı diyarı
Ömründe görmemiştir ne pavyonu, ne barı
Her zaman dengelidir kafasının ayarı
Efeler diyarının efe gibi kızları.

./..

Köyünden bazıları şehre gelin gitmiştir
Çocuğuna, eşine tek başına yetmiştir
Şehirlisi, köylüsü ilim tahsil etmiştir
Efeler diyarının efe gibi kızları.

Yoğurdu hazır almaz, kendisi maya çalar
Kendine laf atanı adam gibi fırçalar
Taciz eden olursa panter gibi parçalar
Efeler diyarının efe gibi kızları.

Öyleleri vardır ki yaylada koyun güder
Öyleleri vardır ki yazın tatile gider
Köy kızlarının çoğu ekmeği evde eder
Efeler diyarının efe gibi kızları.

Çete Emir Ayşe'ler kan kusturdu Yunan'a
El üstünde tutarlar Ülkemde okuyana
Kocasına eş olur, çocuklarına ana
Efeler diyarının efe gibi kızları

Düşmanın birlikleri kuşatarak sarılır
Kızların yardımıyla tüm cepheler yarılır
Gerektiğinde hepsi silaha da sarılır
Efeler diyarının efe gibi kızları.

Şükrü ÖKSÜZ – AYDIN

DANIŐMENTLİ İSMAIL EFE

Anadolu işgale uğradığı zamanda
Dil uzattı dıŐmanlar namusa ve Şerefe
İstanbul'dan çıkınca emirlik ve kumanda
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

İŞgal edince dıŐman tım Ege Bılgesini
Danişmentli İsmail duyurdu gür sesini
Bütün dünya tanısın diyerek efesini
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

Demirci Mehmet Efe dedi benimle alıŐ
Kabul dedi İsmail hemen başladı yarıŐ
DıŐmanlar gitmeyince ũlkede olmaz barış
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

İŐgalcilerin gözü namusta ve altın'da
Efeyle kızanların atları var altında
Kıtılık ve yokluk ile; çok zor Őartlar altında
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

Esaret zincirini anında kırmak için
Türk Cumhuriyetini birlikte kurmak için
İnancının gereği dıŐmanı vurmak için
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

Efelerin yanında Elli Yedinci Tümen
İki Yunan subayı Aydın'da gezer iken
Danişmentli İsmail tetiği çekti hemen
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

Danişmentli İsmail askerde topçu idi
Binbaşı Hacı Şükrü buna top, mermi verdi
Yunanlı ilk glleyi DaniŐmentliden yedi
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

Hür yaşamış milletim olmamış boyun büken
Tarlalar ekilmemiş her taraf çakırdiken
Üçyol Savaşlarında Gökçen Efe zordayken
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

Yurdun kurtuluşunu herkesten çok isterdi
Savaş ve baskınlarda hep başarı gösterdi
Binbaşı rütbesini Atatürk ona verdi
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

Vatan sevgisi ile bir sel gibi taşarak
Karaköy'den doğuya dağ ve tepe aşarak
Buharkent Ortakçı'da Karakolu basarak
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

Vatan millet sağ olsun şiarını güderek
Emrindeki birliği her gün kontrol ederek
Aznavur isyanını bastırmağa giderek
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

Yaşlılığına rağmen savaşmayı seçerek
Düşman ve hainleri tüfeğiyle biçerek
Aydın Savaşlarında tam hücumla geçerek
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

Bir Genç Osman misali düşmanlara dalarak
Delibaş İsyanında öncü kuvvet olarak
Keskin nişancı olan kızanları alarak
Vatan Savunmasına koştu İsmail Efe.

Dört Temmuz Kırk Altıda Allah yanına aldı
Altmış sekiz yıl süren artık ömür masaldı
Geride hür bir vatan, bağımsız millet kaldı
Vatan savunmasına koştu İsmail Efe.

Şükrü ÖKSÜZ – AYDIN

ÇETE AYŞE

Düşmanlar yurdumu işgal etmişler
Halkımda kalmadı zevk ile neşe
Bir mantar misali yerden bitmişler
Düşmanı yıldırın sen Çete Ayşe.

Küpeni satarak silahlar aldın
Gözünü kırpmadan düşmana daldın
İşgal edenlere hep korku saldın
İşgali kaldırdın sen Çete Ayşe.

Mermiyi silaha tam doldurmadan
Dağlardaki sisi gün kaldırmadan
Düşmanın gücüne hiç aldırmadan
Düşmana saldırdın sen Çete Ayşe.

Şehitleri bekler Çayyüzü Köyü
İşlemez Ayşe'ye kurşun ve büyü
Mermiler bitince çelik süngüyü
Düşmana daldırdın sen Çete Ayşe.

Pek parlak değilken bizde istikbal
Yurdumun haline ağlardı hilal
Orduyla el ele Türk'e İstiklal
Maşını çaldırdın sen Çete Ayşe.

Şükrü ÖKSÜZ – AYDIN

GÖKÇEN EFE

Ülkemize girmişler İzmir'den binlerce piç
Dayanışlar sırtını İngiliz denen şefe
Kim demiş Gökçen öldü, şehitler ölür mü hiç?
Milletin kalbindesin Hüseyin Gökçen Efe.

Çakırcalı Efe'ye gencecik kızan oldu
Efesinin kalbine kısa zamanda doldu
Ödemiş Dağlarında nice kızan kayboldu
Milletin kalbindesin Hüseyin Gökçen Efe.

On dört günlük kızanken Efe'sini kaybetti
Ödemiş Bölgesinde bütün Yunan'a yetti
Çete savaşlarıyla tarih O'nu kaydetti
Milletin kalbindesin Hüseyin Gökçen Efe.

Düze indiği zaman silahı bırakmadı
Helalinden yedi hep, hiç harama bakmadı
Yunan'ın vahşetinden çaylar durgun akmadı
Milletin kalbindesin Hüseyin Gökçen Efe.

Anasının adını doğan kızına verdi
İşgalci düşmanların leşini yere serdi
Vatan'ın kurtulması O'nun en büyük derdi
Milletin kalbindesin Hüseyin Gökçen Efe.

Yörük Hacı Halil'le Yunan'a kan kusturdu
Düşman topçularını tek kurşunla susturdu
"Gökçen Baskınları"yla çok düşmanı pusturdu
Milletin kalbindesin Hüseyin Gökçen Efe.

./..

Nice bakir kızların namusları çalındı
Bütün çevre köylere hemen haber salındı
Bacılarımın öcü çok geçmeden alındı
Milletin kalbindesin Hüseyin Gökçen Efe.

Her zaman aslan oldu, olmadı asla kedi
İşgale gelen düşman Efe'den kurşun yedi
Demirci, Yörük Ali O'na "Kahraman" dedi
Milletin kalbindesin Hüseyin Gökçen Efe.

Şehit olacağını rüyasında çok gördü
Gavurların başına nice çoraplar ördü
İşgalci gavurların defterlerini dürdü
Milletin kalbindesin Hüseyin Gökçen Efe.

Beş bin kişilik efzun sarp dağlara üşüştü
Bunlara karşı gelmek beyinlerde bir düştü
Göcen Dağı'nda Efe'm sonunda şehit düştü
Milletin kalbindesin Hüseyin Gökçen Efe.

Hatice ve Hüseyin artık yetim kaldılar
Beş ay on bir gün sonra cesedini buldular
Elli bir sene sonra namazını kıldılar
Milletin kalbindesin Hüseyin Gökçen Efe.

Şükrü ÖKSÜZ – AYDIN

SON EFE KOZALAKLI

Efe'nin yiğitliği geninde, kanındadır
“Yüreği mangal gibi çift böbrek, çift dalaklı”
Fakir ve fukaranın daima yanındadır
Yiğitlerin yiğidi Son Efe Kozalaklı.

Suyunu çıkarırdı tutsa çelik, demiri
Hem çoban hem kasaptı köyünde çoktan beri
Her zaman mert olmuştur, hem de sözünün eri
Yiğitlerin yiğidi Son Efe Kozalaklı.

Beyerli'nin içinden kaçırdı son aşkını
İkna etmek mümkün mü Kamil denen şaşkınlı
Yörük Ali'yle yaptı Malgaç'ta ilk baskını
Yiğitlerin yiğidi Son Efe Kozalaklı.

Köşk Cephesinde bir yıl savaşıyor yılmadın
Tam Osmanlı Kadını, Anası Sultan Kadın
Yıllar yılı dünyada anılacaktır adın
Yiğitlerin yiğidi Son Efe Kozalaklı.

Kılıoğlu Hüseyin hayatını kurtardı
Nice müsademedden hep kefeni yırtardı
Günah ile sevabı vicdanında tartardı
Yiğitlerin yiğidi Son Efe Kozalaklı.

./..

Yalan yanlış bilgiler, dolaştı sağda solda
“Vatan hainlerini” kurşuna dizdi yolda
İfadesi alındı Muğla’da karakolda
Yiğitlerin yiğidi Son Efe Kozalaklı.

Hırsızlık yapma işi belki de birkaç piçin
Dağların kurdu oldu Çoban Çetesi için
İntikam alınmadı yandı hep için için
Yiğitlerin yiğidi Son Efe Kozalaklı.

Demirci Mehmet Efe Yörük Damında buldu
Gönüllü ve zaptiye Gulfa’ya erken doldu
Etrafı sarılınca çaresiz teslim oldu
Yiğitlerin yiğidi Son Efe Kozalaklı.

Son Efe’nin affını imzalattılar şefe
Ankara’dan İzmir’e vardı epey mesafe
Yirmi dakika önce asıldı Mehmet Efe
Yiğitlerin yiğidi Son Efe Kozalaklı.

Köye giriş çıkışı ilk önce yasaklandı
Yıllar yılı kaçarak çadırlarda saklandı
Urganda sallanırken hükümetçe aklandı
Yiğitlerin yiğidi Son Efe Kozalaklı.

Şükrü ÖKSÜZ - AYDIN

EFELER ŐEHİRİ AYDIN'IM

Sen bereketli topraklar diyarı
Efeler yatağı güzel Aydın'ım
Dağından yağ, ovasından bal akan
Yiğit insanlar diyarım hey!

Senin toprağında doğdum, bŸyŸdŸm
Seninle yaşadım en gŸzel gŸnlerimi
Tarihe şanla yazdırdın adını
Efelerin efesi YŸrŸk Ali hey!..

Sen mert insanlar yatağı Anadolu'm
şanlı vatanım, şanlı Ÿlkem TŸrkiye
Sen mavzerinde kurşun, dağlarda
ŖzgŸrlŸk tŸrkŸleri sŸyleyen hey!..

Sen bazen Demirci Mehmet Efe'sin
Yeri gelince Mestan Efe'sin
Germencik'te, SŸke'de Cafer Efe'sin
Umurlu'da Çete Ayşe'sin hey!..

Sen bazen bağdasın, bazen dağdasın
Elinde Őapası, iřĉisin, Őiftĉisin
Lezzetlidir Ÿrettiđin zeytinin, incirin
Sen nice efeler yetiştiren, Aydın'ım hey!..

Beyhan ERDOĞAN - AYDIN

ŞEHİT CAFER EFE'DEN SELAM VAR

Aydın Cephesinde Yörük Ali'ye
Postlu Mestan'gile Gökçen Efe'ye
Kara Durmuş'lara Adnan Bey'lere
Efelere benden selam söyleyin.

Köyüm Kolena'ya, Girit Kandiye
Söke Germencik'e, İlim Aydın'a
Milli kuvvetlere, bizim alaya
Yârenlere benden selam söyleyin.

Cafer Halzâr'ım ben ârif olana
Vatan nöbetini teslim alana
Hakk'ın hatırını görev bilene
Yiğitlere benden selam söyleyin.

Vatan toprağına kanım serildi
Bayrak gölgesinde başım kesildi
Çakal sürüleri kaçtı sürüldü
Sürenlere benden selam söyleyin.

Karcı Ahmet'lere, Telli Dede'ye
Zühdi Muhammed'e, İmam Baba'ya
Yaren baba'lara, Tümen Dede'ye
Erenlere benden selam söyleyin.

Ayşe Çavuş'lara, Hatun Nine'ye
Kübra Bacı'lara, Çete Ayşe'ye
Burhan kardeşim, Efe Fâni'ye
Sevenlere benden selam söyleyin.

Yaşar UYAR – AYDIN

ŞEHİT GÖKÇEN EFE’M

Göcen Dağı yaslı efem
Gümüş bıçak paslı efem
“Beş bin efsun azdır” diyor
Mor cepkeni süslü efem.

Mahşer gibi dağlar efem
İbret alsın sağlar efem
Şehit olmak kısmet oldu
Zeybeklerin ağlar efem.

Kırk katımız efsun efem
Dağlar taşlar mahzun efem
Bizi seven bacılarım
Yasımızı tutsun efem.

Gökçen Efe’ m, Çakır Efe’ m
Sana yoldaş Bakır Efe’ m
Kahpe Yunan telef oldu
Zafer bizim şükür efem.

Efe Fâni yazar efem
Cephelerde gezer efem
Vatanıma göz dikenin
Mezarını kazar efem.

Yaşar UYAR - AYDIN

KAHRAMAN EFELER

Saatler uzundur, yıldan asırdan
Yoruldum usandım, yıldım nasırdan
Farkımız kalmadı köle, esirden
Davrandı dağlara koştu efeler.

Bulutlar yüzüme baktı, ağladı
Dereler derdimden aktı, çağladı
Yıldırım bağrımı yaktı, dağladı
Davrandı yollara düştü efeler.

Sevginin bağında karga eşindi
Eşindikçe, fâni ömrüm aşındı
Garipler ağladı, mertler düşündü
Davrandı dağlardan aştı efeler.

Efe'yim, Fâni'yim dinle sözümü
Derdimin zehiri yakar özümü
Arıttı alnımdan kara yazımı
Davrandı meydanda coştı efeler.

Yaşar UYAR - AYDIN

İÇİNDEKİLER

<i>Seçici Kurul Üyeleri</i>	7	<i>Ulvi Yürük</i>	61-62
<i>Naim Özdamar</i>	8-9	<i>Yağmur Ektir</i>	63-64
<i>Salih Erdem</i>	10-11	<i>Orhan Oyanık</i>	65
<i>Mehmet Işılak</i>	12-13	<i>Cemile Düzgün</i>	66
<i>Nihat Malkoç</i>	14-15	<i>Şevki Kayaturan</i>	67
<i>Ergün Gül</i>	16-17	<i>Kadriye Balkanlı</i>	68
<i>Emin Çelimli</i>	18-19	<i>Hande Akdeniz</i>	69
<i>Nurdane Uzun</i>	20-21	<i>Mustafa Doğan</i>	70
<i>Celalettin Kurt</i>	22-23	<i>Zeynep Kurtuluş</i>	71
<i>Nihat Malkoç</i>	24-25	<i>Mustafa Dalçam</i>	72
<i>Salih Erdem</i>	26-27	<i>Erdem Kaçmaz</i>	73
<i>Ali Abbas Çınar</i>	28-29	<i>Ali Recep Güçlüler</i>	74
<i>Gülser Hünük</i>	30-31	<i>Abdurrahman Güney</i>	75-76
<i>Nurdane Uzun</i>	32-33	<i>Hüseyin Çetinkaya</i>	77
<i>Saltuk Buğra Bıçak</i>	34-35	<i>İsa Kırmızı</i>	78
<i>Osman Karaarslan</i>	36-37	<i>Murat Kemal Kocaballı</i>	79-80
<i>Ömer Eru</i>	38-39	<i>Şennur Çoban Parıldar</i>	81
<i>Savaş Sarıkaya</i>	40-41	<i>Barış Özmen</i>	82
<i>Hakan Suna</i>	42-43	<i>Hayati Ateş</i>	83-84
<i>Gülser Hünük</i>	44-45	<i>Rabia Barış</i>	85-88
<i>Fuat Gürsoy</i>	46-47	<i>Şennur Çoban Parıldar</i>	89
<i>Arif Ocakçı</i>	48-49	<i>Mikail Burak Özkar</i>	90-91
<i>Oğuzhan Aydın</i>	50-51	<i>Engin Onay</i>	92
<i>Meliha Salık</i>	52-53	<i>Şuayip Odabaşı</i>	93-94
<i>Cemal Şapak</i>	54-55	<i>Fikret Kuşçuoğlu</i>	95-96
<i>Mustafa Sade</i>	56-57	<i>Kadir Kaya</i>	97-98
<i>Demir Zengin</i>	58-59	<i>İbrahim Özdemir</i>	99-100
<i>Mehmet Demirel</i>	60-61	<i>Musa Kalkınç</i>	101

İÇİNDEKİLER

<i>İrem Dervişoğlu</i>	102	<i>Zülfikar Ali Boztaş</i>	137
<i>Fatma Özger Bilgiç</i>	103-104	<i>Özlem Devrim Akay</i>	138
<i>Nermin Kılıç</i>	105	<i>Emine Yenilmez</i>	139-140
<i>Muhammed Şara</i>	106	<i>Ümmü Kardelen Yıldız</i>	141-142
<i>Bülent Gölgeçen</i>	107	<i>Bayram Umut Ceylan</i>	143
<i>Osman İrik</i>	108	<i>Hasan Yarar</i>	144
<i>Dilek Özcan</i>	109	<i>Hebun Apaydın</i>	145
<i>Anıl Can Uğur</i>	110-111	<i>Ayşegül Duran</i>	146
<i>Burat Çiritlioğlu</i>	112	<i>İbrahim Dikmen</i>	147
<i>Güven Altın</i>	113-114	<i>Fatma Nur Sözmez</i>	148
<i>Adnan Cano</i>	115	<i>Şükrü Hurma</i>	149-151
<i>Mehmet Akif Zeba</i>	116	<i>Cevdet Polat</i>	152-153
<i>Zülfikar Ali Boztaş</i>	117	<i>Hasan Yarar</i>	154-155
<i>Ayşenur Kotan</i>	118	<i>D.mehmet Dalkanat</i>	156-157
<i>Azize Tohumeken</i>	119	<i>Süleyman Koral</i>	158-159
<i>Emriye Aslan</i>	120	<i>Necla Alikoç</i>	160-161
<i>Sema Dinçkan</i>	121	<i>Hatice Ceylan Ulaş</i>	162-163
<i>Fadime Kotan</i>	122	<i>Neslihan Karaçam</i>	164
<i>Tülay Çelimli</i>	123-124	<i>Şule Başarır</i>	165-166
<i>Mukaddes Güvenç</i>	125-126	<i>Türkan Söğütgezer</i>	167
<i>Efe Bamir Ilgın</i>	127	<i>Mehmet Özçakır</i>	168
<i>Nur İpek Önder Mert</i>	128	<i>Betül Balı</i>	169
<i>Güler Uysal</i>	129-130	<i>Melahat Ecevit</i>	170
<i>İbrahim Şaşma</i>	131-133	<i>Şükrü Öksüz</i>	171-186
<i>Ümmet Caner</i>	134	<i>Beyhan Erdoğan</i>	187
<i>Güliraz Karadoğan</i>	135	<i>Yaşar Uyar</i>	188-190
<i>Gizem Çetinkaya</i>	136	<i>İçindekiler</i>	191-192

444 80 09

0533 706 01 09

www.efeler.bel.tr

0256 227 09 98

efeler@efeler.bel.tr

twitter.com/EfelerBelediye

[instagram.com/efelerbelediyesi](https://www.instagram.com/efelerbelediyesi)

[facebook.com/EfelerBelediyesi](https://www.facebook.com/EfelerBelediyesi)

[youtube.com/efelerbelediyesi](https://www.youtube.com/efelerbelediyesi)

Yedi Eylül Mah. İzmir Bul. No:5 Efeler / AYDIN

ISBN: 978-605-66404-3-8

9 786056 640438